

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของเรือแม่ปิงริเวอร์ครูซ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือที่เหมาะสมของเรือท่องเที่ยวทางแม่น้ำทั้งในจังหวัดเชียงใหม่และพื้นที่อื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาแนวคิด ทั้งจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่สอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและประชากรในท้องถิ่น รวมถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการเรือท่องเที่ยวแม่ปิงริเวอร์ครูซ และหน่วยงานภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ และเสนอแนะเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสมของเรือแม่ปิงริเวอร์ครูซ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

สำหรับขั้นตอนนี้ เป็นการนำเสนอข้อมูลทั่วไปของแม่น้ำปิงและการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง รวมถึงผลการศึกษา ที่ได้รับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยขอนำเสนอไว้ตามลำดับ ดังนี้

4.1 บริบทของพื้นที่ศึกษา

4.1.1 แม่น้ำปิง

1. ลักษณะทางกายภาพของกลุ่มแม่น้ำปิง

ในกลุ่มน้ำปิงมีแม่น้ำปิงเป็นแม่น้ำสายหลัก ตั้งอยู่ทางภาคเหนือของประเทศ ครอบคลุมพื้นที่รับน้ำฝน 33,898 ตารางกิโลเมตร โดยไหลอยู่ในหุบเขาที่อยู่ระหว่างทิวเขาดอนธงชัยกลางและทิวเขาผีปันน้ำตะวันตก แม่น้ำปิงมีต้นน้ำอยู่คอยด้วยในเทือกเขาแดนลาว ในเขตตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มน้ำแม่ปิงมีลำน้ำสาขา คือ แม่น้ำปิง แม่น้ำจืด น้ำแม่แตง น้ำแม่ริม น้ำแม่ลา ห้วยแม่โน น้ำแม่กวาง น้ำแม่ขาน น้ำแม่เตียน น้ำแม่ลี น้ำแม่กลาง น้ำแม่แจ่ม ห้วยแม่ศึก ห้วยแม่ก่อ น้ำแม่โน น้ำแม่ฮอด แม่น้ำตื้น คลองวังก้เจ้า คลองแม่ระกา คลองสวนหมาก และคลองขลุ่ย เป็นต้น แม่น้ำปิงและสาขามีพื้นที่ครอบคลุมจังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน ตาก กำแพงเพชร และนครสวรรค์

จุดกำเนิดหรือจุดต้นของแม่น้ำปิงเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “ขุนปิง” จากต้นกำเนิดแม่น้ำปิงไหลลงมาทางทิศใต้ผ่านอำเภอต่าง ๆ คือ อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่แตง อำเภอแม่ออน อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอสารภี อำเภอจอมทอง อำเภอฮอด และไหลเข้าเขตจังหวัดตาก บรรจบกับแม่น้ำวังที่บ้านปากวัง อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก แล้วไหลต่อไปทางใต้ผ่านอำเภอเมืองกำแพงเพชร บรรจบกับแม่น้ำน่านที่จังหวัดนครสวรรค์ เป็นแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีความยาวทั้งสิ้นประมาณ 600 กิโลเมตร

น้ำปิง ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่

แม่น้ำปิงล่องผ่านเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีความยาว 28 กิโลเมตร เกิดที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood Plains) ดินตะกอนขนาดใหญ่ (Broad Valleys) ในบางบริเวณเกิดเป็นที่ราบขั้นบันไดระดับต่ำ (Low Terraces) และพนังดินธรรมชาติ (Natural Levees) เกิดจากการทับถมของตะกอนในร่อง น้ำท่วมไหลล้นน้ำ ทำให้ขอบของลำน้ำสูงกว่า ซึ่งเป็นที่ตั้งถิ่นฐานริมน้ำในปัจจุบัน บางบริเวณทางน้ำมีลักษณะคดโค้ง (Meandering) เกิดจากการกัดเซาะและทับถมทางด้านนอก และด้านในของส่วนคดโค้ง (Meandering) เกิดจากการกัดเซาะและทับถมทางด้านนอก และด้านในของส่วนคดโค้ง เกิดเป็นสัณฐานริมน้ำประเภทตลิ่งชัน ตลิ่งลาด ห้วยหาด และสันทรายดินตะกอนที่ออกทับถมบางบริเวณหากสายน้ำมีการคดโค้งมาก ๆ จนเกือบมีลักษณะโค้งน้ำ ทะลุขาด (Cut off)

แม่น้ำปิงในเขตอำเภอเมืองบางบริเวณเกิดลักษณะเกาะกลางตะกอนทรายแม่น้ำ (Channel Bar Sand Bar) เกิดจากการทับถมของตะกอนทรายภายในแม่น้ำ เมื่อทับถมมากเข้า ประกอบกับความเร็วของน้ำลดลง เกิดเป็นเกาะ แก่ง โผล่พ้นน้ำให้เห็น ส่วนใหญ่ประกอบด้วยดินทราย ซึ่งมีการจัดเรียงตัวปิดทับด้วยดินเหนียวล้าแนว 2-3 เมตร และความหนาของชั้นดินตะกอนเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ 10-60 เมตร ลักษณะของทางน้ำของแม่น้ำปิงเป็นลักษณะของทางน้ำกว้าง

ขนาดลำน้ำปิง ในพื้นที่ศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

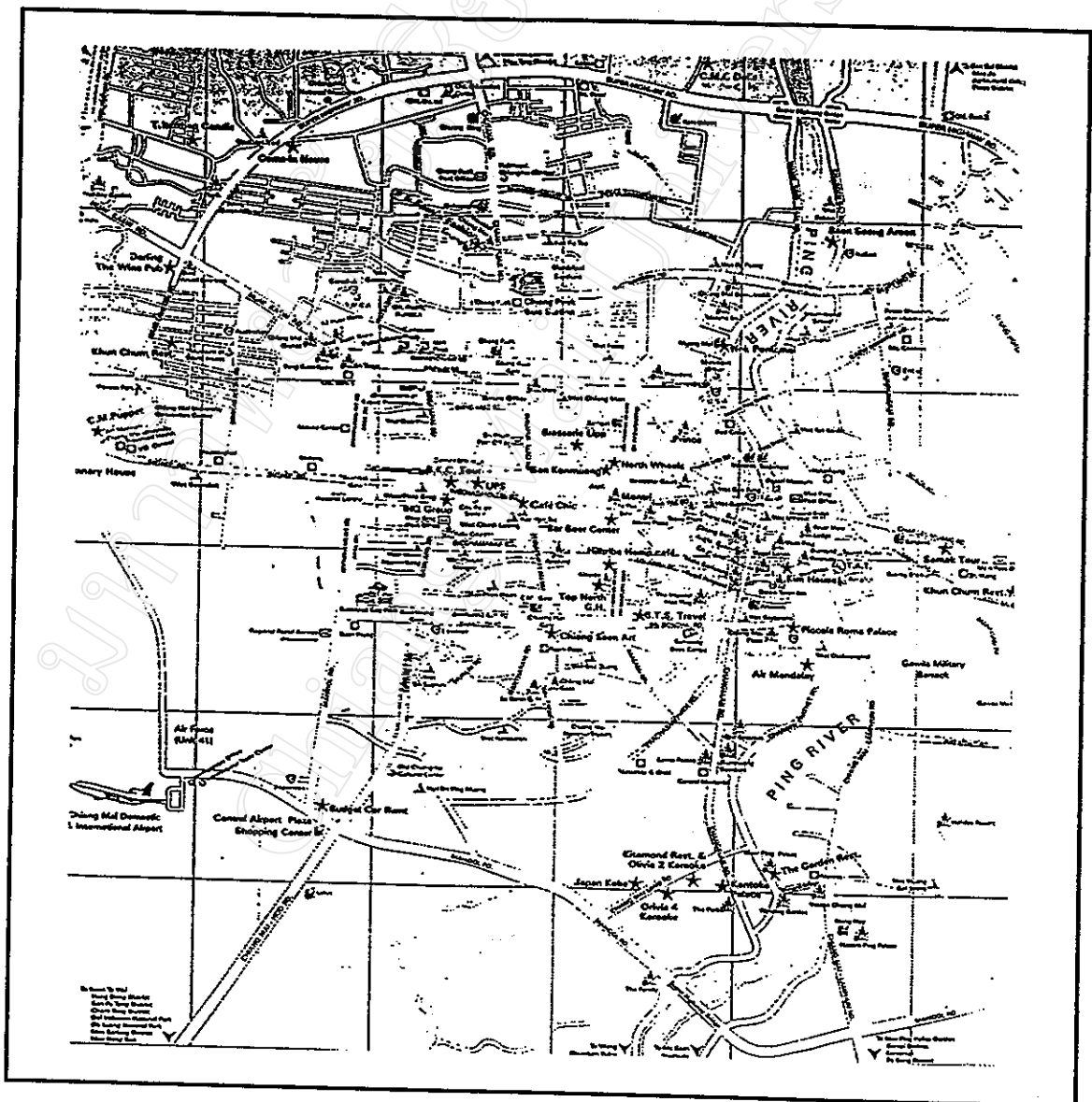
แม่น้ำปิง ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ฝั่งทิศตะวันตกมีความยาวตลอดลำน้ำ 28,980 เมตร ฝั่งทิศตะวันออกมีความยาว 28,800 เมตร ส่วนที่กว้างที่สุดของแม่น้ำปิงในเขตอำเภอเมือง ได้แก่ บริเวณ หลังกงสุลอังกฤษ มีความกว้าง 140 เมตร และค่าเฉลี่ยความกว้างของลำน้ำปิงในเขตอำเภอเท่ากับ 40 เมตร

ปริมาณน้ำ คุณภาพของน้ำในแม่น้ำปิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1. ลักษณะการไหล (Flow) การไหลของแม่น้ำปิงเป็นการไหลช้าและเรียบขนานกันไปกับลำน้ำ (Laminar Flow)

2. คุณภาพของน้ำในแม่น้ำปิง (ตามธรรมชาติ) คุณภาพของน้ำในแม่น้ำปิงตามธรรมชาติ โดยปกติในช่วงฤดูฝน สายน้ำปิงจะมีสีแฉง น้ำตาลแฉง เกิดจากการพัดพาเอาสารแขวนลอยตะกอนดินต่าง ๆ จากต้นน้ำบนภูเขาสูง ในขณะที่ฤดูร้อน คุณภาพของน้ำจะมีสีจางลง น้ำไหลช้า เกิดการตกตะกอนมากขึ้น

3. คุณภาพของน้ำในแม่น้ำปิง (จากการกระทำของมนุษย์) น้ำเสียจากเมืองเนื่องจากเมืองเชียงใหม่ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย โดยน้ำเสีย - น้ำฝนไหลลงสู่ท่อระบายน้ำและลงแม่น้ำปิงในที่สุด

ภาพที่ 1 แม่น้ำปิงภายในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่

4.1.2 การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงเป็นการนำเสนอการท่องเที่ยวชมธรรมชาติรวมถึง การชมวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนริมฝั่งแม่น้ำปิง ในปัจจุบันมีผู้ประกอบการเพียงรายเดียว คือบริษัทเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซ ประกอบธุรกิจมาเป็นระยะเวลาประมาณ 8 ปี มีเรือที่ให้บริการในการท่องเที่ยวทั้งหมด 15 ลำ ซึ่งแบ่งเป็น เรือ 6 ที่นั่ง 6 ลำ เรือ 10 กว่าที่นั่ง 5 ลำ และเรือ 20 กว่าที่นั่ง 4 ลำ เปิดให้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงทุกวัน โดยแบ่งการให้บริการท่องเที่ยวออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. ให้บริการเส้นทางจากวัดชัยมงคล – ท่าเรือบ้านชาวนา(บ้านทอ) ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร ในจุดท่าเรือบ้านชาวนา จะนำนักท่องเที่ยวชมสมุนไพรที่ใช้ในครัวเรือนและสมุนไพรทำยาพื้นบ้าน ชมนาข้าวหอมมะลิสาธิต ชมการเลี้ยงปลาน้ำจืดจากแม่น้ำปิง ชมการเลี้ยงผึ้งในตู้กระจก พร้อมทั้งบริการผลไม้รวมและเครื่องดื่ม 1 ชุด คอ นักท่องเที่ยว 1 ท่าน ใช้เวลาเดินทางไป – กลับ ประมาณ 1.30 ชั่วโมง หรือ 2 ชั่วโมง เริ่มให้บริการตั้งแต่เวลา 08.30 – 17.00 น. ค่าบริการของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศคิดค่าบริการท่านละ 300 บาท

วัดชัยมงคล ตั้งอยู่ที่ถนนเจริญประเทศ อำเภอเมือง ตรงข้ามกับสมาคมฝรั่งเสสเชียงใหม่ อยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลนครเชียงใหม่ วัดชัยมงคลเป็นวัดที่มีชื่อเป็นสิริมงคลเป็นที่มาเคารพสักการะของประชาชนโดยทั่วไป และเป็นที่ยินยอมมาทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาและสัตว์ต่างๆ มีพื้นที่เป็นบริเวณกว้างขวางติดกับริมแม่น้ำปิง และมีที่ตั้งอยู่ใกล้กับย่านโรงแรมและบริเวณศูนย์กลางธุรกิจของจังหวัดเชียงใหม่(ไนท์พลาซ่า) จึงเป็นมูลเหตุให้ผู้ประกอบการเรือล่องแม่น้ำปิงเลือกวัดชัยมงคลเป็นท่าขึ้น – ลงเรือ โดยทำการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์รอบบริเวณให้มีความสวยงาม สะอาด และมีพื้นที่ในการจอดรถอย่างสะดวกสบาย

บ้านชาวนา ตั้งอยู่ที่บ้านทอ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง อยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นบ้านพักที่อยู่อาศัยของคุณลุงปรีชา นาคงามขำ(เจ้าของกิจการเรือล่องแม่น้ำปิง) เนื่องจากผู้ประกอบการเรือล่องแม่น้ำปิง และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องของการเกษตร จึงได้ดำเนินการปรับพื้นที่บ้านพักให้เป็นโรงเรียนเกษตรแบบผสมผสานมีความลงตัวของการทำงานเกษตรในรูปแบบของการทำนาข้าวสาธิตพร้อมกับการเลี้ยงปลาแม่น้ำปิงในบริเวณเดียวกัน นอกจากนั้นภายในพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรที่ใช้ในครัวเรือน พืชสมุนไพรที่นำมาทำยาพื้นบ้านและพืชท้องถิ่นชนิดต่าง ๆ พร้อมอธิบายถึงคุณสมบัติของพืชแต่ละชนิดที่อธิบายเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชมการเลี้ยงผึ้งที่เลี้ยงในตู้กระจก อยู่ภายในบ้านชาวนาที่สร้างขึ้นจากหญ้าคาและไม้ชนิดต่าง ๆ จึงสร้างความร่มรื่น ร่มเย็นและแสดงถึงความเป็นธรรมชาติของบ้านชาวนาจริง ๆ ให้ความเพลิดเพลินกับการเที่ยวชมของนักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถรองรับนักท่องเที่ยว

เที่ยวได้ถึง 200 คน นอกจากนั้นแล้วยังมีบริการอาหารตามความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอาหารที่ทำจากปลาทั้งหมึก ปลาชนิด และกุ้งสด ๆ ซึ่งมีอยู่หลายขนาดตามความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วย ในกรณีที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ทางเรือแม่ปิงริเวอร์ครูซจะมีการนำเสนอกิจกรรมและอาหารพื้นถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวเช่น การเล่นเกมจากคุณลุงปรีชา (เจ้าของเรือแม่ปิงริเวอร์ครูซ) ให้บริการส้มตำ อาหารยอดนิยมของไทย ซึ่งมีรสชาติเหมาะแก่การบริการให้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเยี่ยมชมบ้านชาวนาได้เป็นอย่างดี

2. ให้บริการเส้นทางจาก ท่าเรือโรงพยาบาลจินดา - (ตลาดน้ำ) วัดท่าหลุก ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร ที่วัดท่าหลุก จะนำนักท่องเที่ยวชมตลาดน้ำวัดท่าหลุก ที่มีกลุ่มผู้สูงอายุให้บริการนวดแผนโบราณและอบสมุนไพรโดยนำสมุนไพรทำยาพื้นบ้านมาเป็นส่วนประกอบ ซึ่งอยู่ในชมรมหมอมือเมืองของตำบลสันผีเสื้อ ชมหลุก(ระหัดวิดน้ำ)ขนาดใหญ่ซึ่งเป็นที่มาของชื่อบ้านท่าหลุก นอกจากนั้นยังสามารถชมวัดท่าหลุกวัดโบราณ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนริมน้ำปิง มาเป็นเวลานานและเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนที่อาศัยริมแม่น้ำปิง พร้อมทั้งบริการเรือคัน 1 แก้ว ต่อ นักท่องเที่ยว 1 ท่าน ใช้เวลาเดินทางไป - กลับ ประมาณ 1.30 ชั่วโมง หรือ 2 ชั่วโมง เริ่มให้บริการตั้งแต่เวลา 10.00 - 15.00 น. ค่าบริการของนักท่องเที่ยวชาวไทยคิดค่าบริการท่านละ 50 บาทและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศคิดค่าบริการท่านละ 100 บาท

ท่าเรือโรงพยาบาลจินดา เริ่มแรกบริเวณนี้ไม่มีการจัดให้บริการเรือท่องเที่ยวแต่เนื่องจากท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีนายสาวิต โพธิวิหก ได้มาที่จังหวัดเชียงใหม่และได้มาเยี่ยมชมกิจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง และขอให้เส้นทางนี้เป็นเส้นทางปลอดผลประโยชน์แก่ผู้นำพา จึงได้มีเส้นทางท่องเที่ยวเริ่มจากท่าเรือโรงพยาบาลจินดา ไปยัง (ตลาดน้ำ)วัดท่าหลุก

(ตลาดน้ำ) วัดท่าหลุก ตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง เชียงใหม่ แรกเริ่มพื้นที่ที่ทำโครงการเป็นพื้นที่บุกรุกของชาวบ้านและเป็นพื้นที่ทิ้งขยะในตำบล โครงการนี้ได้เกิดขึ้นจากการร่วมมือระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ที่อยู่ภายในพื้นที่ นายอำเภอเมือง เชียงใหม่ รวมถึงการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน และนักวิชาการต่าง ๆ เพื่อการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวมมากที่สุด จึงได้ขอยืมงบประมาณเพื่อการจัดสร้างอาคารสถานที่ในโครงการประมาณ 3 แสนบาท โดยมีโครงการจัดจำหน่ายสินค้าในท้องถิ่นจากกลุ่มแม่บ้าน และการให้บริการนวดแผนโบราณจากกลุ่มหมอมือเมือง ในตำบลสันผีเสื้อ การจัดแสดงพื้นที่ในการปลูกพืชสมุนไพรและพืชในท้องถิ่น รวมถึงการให้บริการต่างๆ เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร เป็นต้น ในพื้นที่จะมีการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านต่าง ๆ เช่น ชมหลุก(ระหัดวิดน้ำ) ที่มีขนาดใหญ่ใช้ในการวิดน้ำ

เข้าในพื้นที่ และอาคารแสดงวัฒนธรรมและการแสดงท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้ชม ซึ่งในปัจจุบัน มีเพียงร้านอาหารที่ให้บริการอาหาร และเครื่องเคียงกับนักท่องเที่ยวและการให้บริการนวดแผนโบราณจากหมอมือเมืองโดยการใช้สมุนไพรที่มีประโยชน์ต่อการบริการ ปัจจุบันตลาดน้ำวัดท่าหลุก อยู่ในการดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อและกลุ่มภาค ประกอบไปด้วยกำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มแม่บ้านสันผีเสื้อ ส่วนการบริหารจัดการอยู่ในระหว่างขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงคณะผู้บริหารจึงปิดการดำเนินการชั่วคราวไม่สามารถให้บริการได้ในขณะนี้ แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากพื้นที่ที่มีความพร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวจึงทำให้หลายหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่องและคาดว่าจะสามารถเปิดให้บริการได้ต่อไปในอนาคต

3. การบริการเรืออาหารเย็น ให้บริการเส้นทางจาก วัดชัยมงคล – บ้านขาวนา หรือจากบ้านขาวนา – วัดชัยมงคล ในรายการนี้สามารถจะทำตามรายการทัวร์ของนักท่องเที่ยวได้ คือ อาจจะนำนักท่องเที่ยวนั่งเรือต่อแม่ น้ำปิงพร้อมบริการอาหารเย็นเพียงเที่ยวเดียว นักท่องเที่ยวจะได้ชมบรรยากาศในยามค่ำคืนของแม่น้ำปิง ซึ่งมีทัศนียภาพที่สวยงามแปลกตาไปจากการท่องเที่ยวในตอนกลางวัน พร้อมทั้งบริการอาหารชุด ซึ่งประกอบด้วย ต้มยำกุ้ง ผักผักรวม ผัดเปรี้ยวหวานไก่ ปอเปี๊ยะทอด ผลไม้รวม(ตามฤดูกาล) ข้าว น้ำ บริการต่อ นักท่องเที่ยวอย่างน้อย 2 ท่าน ใช้เวลาเดินทางไป – กลับ ประมาณ 1 ชั่วโมง หรือ 1.30 ชั่วโมง เริ่มให้บริการ 19.30 – 20.45 น. นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศคิดค่าบริการท่านละ 400 บาท ซึ่งรวมค่าบริการรถรับ-ส่ง จากโรงแรมที่พัก ถึง ท่าเรือวัดชัยมงคล

Mae Ping

River Cruise

TWO HOURS DURATION
8:30 AM. - 5.00 PM.

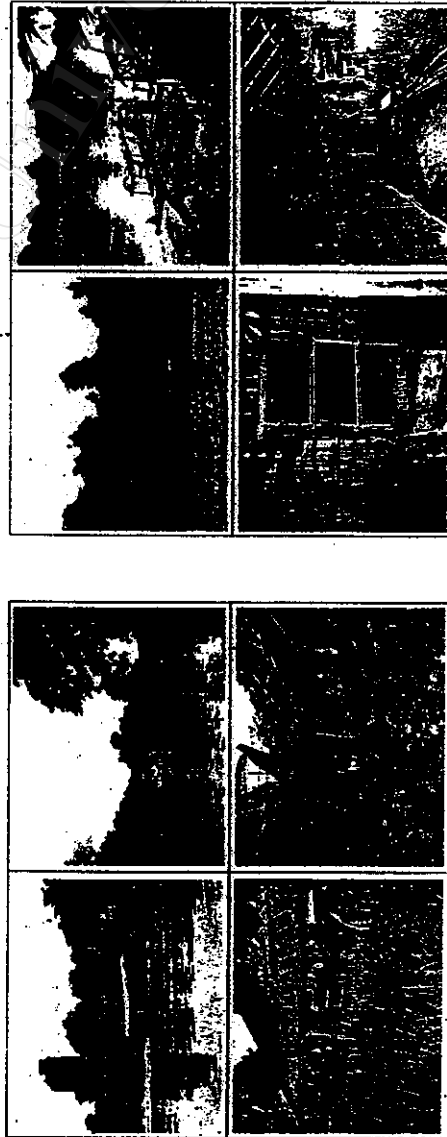
Leave the city behind and relax awhile, carried along the cool waters of the River Ping. Enjoy the ever-changing river bank scene - resplendent teak houses, rural greenery and sunny-faced kids scrambling into the water. Stop at a local farmer's riverside garden and see for yourself the cultivation of jasmine rice and a variety of herbs for use both in medicine and cookery. Enjoy a snack of seasonal fresh fruits and savour the refreshing taste of lemon-grass juice.

Daily service 8.30 a.m. - 5.00 p.m. (Two hours duration)

From the landing at Wat Chai Mongkol, Charoen Prathet Rd.

Tel. (053) 274822 Opp. Alliance Francise Fax: (053) 274822

Urgent : 01-8850663, 01-8844621, 01-8811618

ภาพที่ 3 แผ่นพับที่แสดงรายละเอียดของกิจการเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง (1)

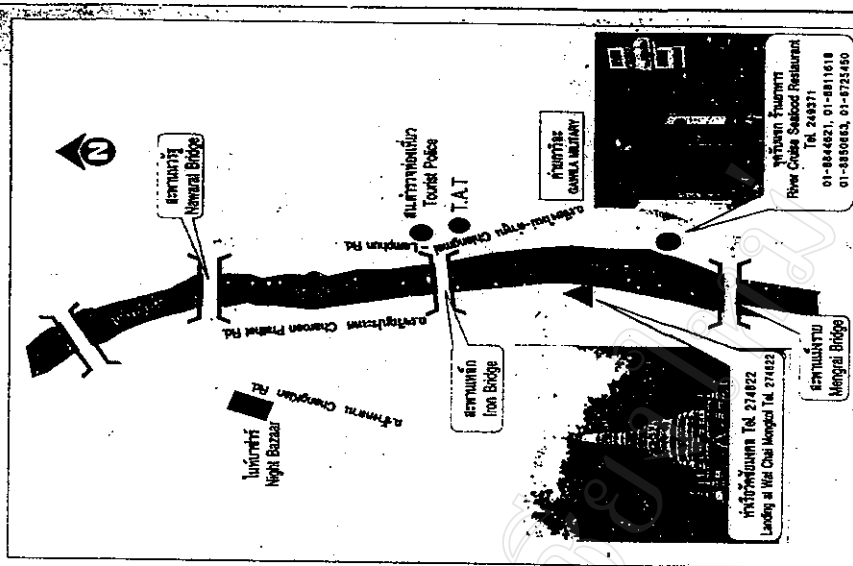
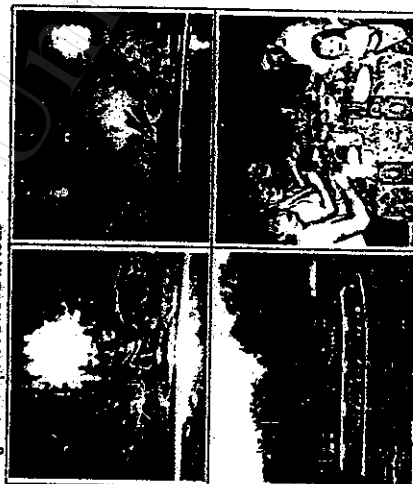
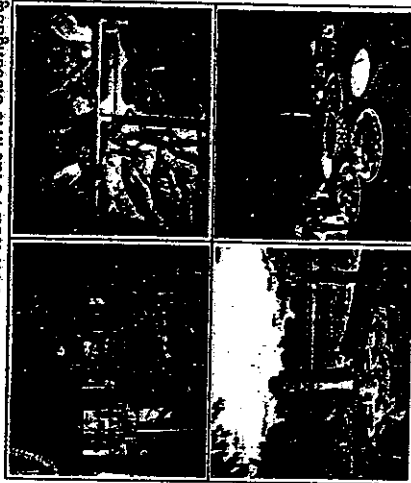

Welcome, to the River Cruise Seafood Restaurant, where you can be sure of good service and fine food carefully prepared and offered at very reasonable prices. Make your "catch-of-the-day" choice from the photo-illustrated menu - e.g. huge, fresh and succulent river prawns or supremely tender "royal" TAB-TIM "fish cooked to perfection, Thai-style. (Open daily 11.00 a.m - 10.00 p.m.)

Mae Ping Dinner Cruise

At 7.30 p.m. each evening the Mae Ping Dinner Cruise leaves the restaurant jetty and a delicious Thai dinner is served aboard the special 30-seater craft. Cruise slowly along the River Ping and experience the romantic magic of Chiang Mai by night. Set menu or your own choice of Thai cuisine or seafood. Return to the jetty at 9.00 p.m. (Special lunch cruise also undertaken for group or party bookings.)

FOR TAXI : ร้านอาหาร ริเวอร์ทรูฮิลด์ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ใกล้ศูนย์ราชการ
FOR TAXI : ร้านอาหาร ริเวอร์ทรูฮิลด์ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ใกล้ศูนย์ราชการ

River Cruise Seafood Restaurant

144 Chiangmai-Lumpoon, Chiangmai 50000

Tel. 249371

Fax. 274822

Mobile Phone : 01-7655814
01-8844621
01-8811618
01-8850663

4.2 ผลการศึกษาข้อมูลจากประชากรนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าใช้มาบริการเรือแม่น้ำปิงริเวอร์ครุสนั้น ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรนักท่องเที่ยวครั้งนี้ จึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่ม จำนวนรวมทั้งสิ้น 179 คน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยแยกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 56 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 123 คน

เพื่อให้ครอบคลุมทุกรายละเอียดที่จำเป็นต่อการศึกษา จึงขอนำเสนอผลการศึกษาข้อมูลจากประชากรนักท่องเที่ยวแยกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

1) นักท่องเที่ยวชาวไทย

ในส่วนการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้น ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแยกข้อคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ถิ่นที่อยู่

จากผลการศึกษาในเรื่องเพศของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67.9 ส่วนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 30.4 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 1.8

กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีอายุระหว่าง 20-29 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.9 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาคือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.6 อายุระหว่าง 40-49 ปี และอายุต่ำกว่า 20 ปี มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 16.4 และ 14.3 ตามลำดับ อายุระหว่าง 50-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.6 ในส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป มีสัดส่วนเท่ากับกับผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามคือ ร้อยละ 1.8

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพการสมรสของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถาม มีผู้ที่มีสถานะโสดเป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 66.1 ในขณะที่ร้อยละ 28.6 สมรสแล้ว นอกจากนั้น มีสถานภาพเป็นม่าย หย่าร้าง ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 3.6 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 1.8

ด้านระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 12.5 และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10.7 ในกลุ่มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 8.9 และ 7.1 ตามลำดับ ในส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.4

ข้อมูลด้านอาชีพของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถามพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนมาก คือร้อยละ 28.6 ในส่วนของนักเรียน/นักศึกษา และผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว มีสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 16.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพอื่นนอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้คือ อาชีพแม่ค้า/พ่อค้า คิดเป็นร้อยละ 3.6 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ มีน้อยที่สุด คือร้อยละ 1.8

จากผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่สูง กล่าวคือกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.2 กลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 25,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.9 กลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001- 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.3 และกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 20,001- 25,000 บาท มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 8.9 และ 7.1 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ส่วนใหญ่เดินทางมาจากภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 75 มาจากภาคกลางและภาคใต้ มีสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 10.7 และเดินทางมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือร้อยละ 1.8 (ดูตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวไทย	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	17	30.4
หญิง	38	67.9
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	1.8
รวม	56	100
2. อายุ		
อายุต่ำกว่า 20	8	14.3
อายุระหว่าง 20-29 ปี	19	33.9
อายุระหว่าง 30-39 ปี	16	28.6
อายุระหว่าง 40-49 ปี	9	16.1
อายุระหว่าง 50-59 ปี	2	3.6
อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป	1	1.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	1.8
รวม	56	100
3. สถานภาพ		
โสด	37	66.1
สมรส	16	28.6
ม้าย / หย่าร้าง / อื่น ๆ	2	3.6
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	1.8
รวม	56	100
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	4	7.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	8.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	7	12.5
อาชีวศึกษา	6	10.7
ปริญญาตรี	31	55.4
สูงกว่าปริญญาตรี	3	5.4
รวม	56	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวไทย	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพ		
นักเรียน / นักศึกษา	14	25
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	1.8
รับจ้าง	16	28.6
พนักงานบริษัทเอกชน	9	16.1
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	14	25
อื่น ๆ (อาชีพมัลกุตศก)	2	3.6
รวม	56	100
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	16	28.6
5,001 – 10,000 บาท	13	23.2
10,001 – 15,000 บาท	8	14.3
15,001 – 20,000 บาท	5	8.9
20,001 – 25,000 บาท	4	7.1
มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป	10	17.9
รวม	56	100
7. ที่อยู่อาศัย		
ภาคเหนือ	42	75
ภาคกลาง	6	10.7
ภาคใต้	6	10.7
ภาคตะวันออก	1	1.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1	1.8
รวม	56	100

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่
เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของเรือแม่ปิงเวอร์ครูซ
ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจเดินทาง

มาเที่ยวเชียงใหม่ ประสบการณ์จากการท่องเที่ยวทางแม่น้ำ เหตุผลที่ทำให้เลือกมาใช้บริการเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิงจำนวนครั้ง วิธีการเดินทางและลักษณะของการเดินทางมา การรู้จักเรือแม่ปิงริเวอร์ครูซ

จากผลการศึกษา พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถามนั้น ร้อยละ 66.1 เห็นว่าความน่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวเชียงใหม่ (ดูตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวเชียงใหม่

ปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวเชียงใหม่	จำนวน	ร้อยละ
ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	37	66.1
ความสะดวกสบายในการเดินทางไปเที่ยว	4	7.1
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3	5.4
ความเหมาะสมของช่วงเวลาเดินทาง	3	5.4
อื่น ๆ (มีถิ่นที่อยู่ในเชียงใหม่)	3	5.4
ความคุ้มค่าของเงินที่ใช้ในการเดินทางไปเที่ยว	2	3.6
อื่น ๆ (บังเอิญมาเที่ยว)	1	1.8
อื่น ๆ (มีจุดพักผ่อนที่สบาย)	1	1.8
อื่น ๆ (นำนักท่องเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ)	1	1.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	1.8
รวม	56	100

จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 26.8 ไม่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำอื่นเลย แต่มีนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำอื่น ๆ มาแล้ว โดยมีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำแคว กาญจนบุรี คิดเป็นร้อยละ 25 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำโขง คิดเป็นร้อยละ 16.1 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำกก เชียงราย และกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำเจ้าพระยา กรุงเทพฯ มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 8.9 สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยว

ชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำปิง ดาก คิดเป็นร้อยละ 7.1 สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่ แม่น้ำแม่แตง เชียงใหม่, แม่น้ำน่าน น่าน, แม่น้ำแจ้ห่ม พิชญโลก มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไป แม่น้ำแม่แตง เชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 3.6 และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำน่าน จังหวัดน่าน และแม่น้ำแจ้ห่ม จังหวัดพิจญญโลก มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ 1.8 (ดูจากตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามประสบการณ์ที่เคยท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ

ประสบการณ์ที่เคยท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยไปเที่ยวในแม่น้ำอื่น ๆ	15	26.8
เคยไปเที่ยวในแม่น้ำ: - แม่น้ำแคว กาญจนบุรี	14	25
- แม่น้ำโขง เชียงราย	9	16.1
- แม่น้ำเจ้าพระยา กรุงเทพฯ	5	8.9
- แม่น้ำกก เชียงราย	5	8.9
- แม่น้ำปิง ดาก	4	7.1
- แม่น้ำแม่แตง เชียงใหม่	2	3.6
- แม่น้ำน่าน น่าน	1	1.8
- แม่น้ำแจ้ห่ม พิชญโลก	1	1.8
รวม	56	100

จากข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยได้รับการ ไปท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไม่ตอบแบบสอบถามเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากไม่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวแม่น้ำต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 41.1 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวแม่น้ำต่าง ๆ ได้ประสบการณ์จากการท่องเที่ยวโดยมีสัดส่วนดังนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้รับข้อมูลที่น่าสนใจของแม่น้ำทั้งทางด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และทางด้านวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 23.2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้รับความคั่นใจจากการท่องเที่ยวเนื่องจากต้องท่องเที่ยวด้วยตนเองพร้อมคู่มือท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 14.3 มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้รับทราบถึงคุณค่าสิ่งแวดล้อม คือ ร้อยละ 12.5 และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้รับความพึงพอใจเพราะมีใจรักการท่องเที่ยวทางน้ำเป็นพิเศษ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นคือ ร้อยละ 8.9 (ดูตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามประสบการณ์ที่ได้จากการท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ

ประสบการณ์ที่ได้จากการท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับข้อมูลที่น่าสนใจของแม่น้ำ	13	23.2
ได้รับความตื่นเต้นจากการท่องเที่ยว	8	14.3
ได้รับความพึงพอใจเพราะรักการท่องเที่ยวทางน้ำเป็นพิเศษ	5	8.9
ได้ทราบถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมตลอดเส้นทางท่องเที่ยว	7	12.5
ไม่ตอบแบบสอบถาม	23	41.1
รวม	56	100

จากผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนมากที่เดินทางมาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 41.1 มีเหตุผลเพื่อชมธรรมชาติ เพลิดเพลินกับวิวทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำปิง รองลงมาเพื่อศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านสองฝั่งแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 28.6 (ดูตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามเหตุผลที่เลือกท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง

เหตุผลที่เลือกมาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อชมธรรมชาติ ทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำปิง	23	41.1
เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านสองฝั่งแม่น้ำปิง	16	28.6
เพื่อศึกษาถึงแนวทางการรักษาสีงแวดล้อมสองฝั่งแม่น้ำปิง	8	14.3
เพื่อหาประสบการณ์ให้กับชีวิต	5	8.9
ชอบการท่องเที่ยวทางน้ำ	1	1.8
อื่น ๆ (แม่น้ำกว่าแม่น้ำอื่น ๆ)	1	1.8
อื่น ๆ (พักผ่อนวันหยุด)	1	1.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	1.8
รวม	56	100

จากผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 46.4 เดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่ เป็นครั้งแรก ส่วนที่เดินทางมาครั้งที่สองและมากกว่าสองครั้ง มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 26.8 (ดูตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามจำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
ครั้งแรก	26	46.4
ครั้งที่สอง	15	26.8
มากกว่าสองครั้ง	15	26.8
รวม	56	100

นอกจากนั้นแล้ว ผลการศึกษายังปรากฏว่า ร้อยละ 86 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาใช้บริการท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่ ส่วนใหญ่มาจากรับรู้มาเกี่ยวกับบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาได้พามาทางมาเอง โดยอาจขับรถส่วนตัว หรือเช่ารถขับเอง หรือเหมารถมาเองก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 37.5 และที่มาจากวิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว คือ มากับทัวร์วัฒนธรรม ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 10.7 และมากับรถรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 1.8 มีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 1.8 (ดูตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามวิธีเดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

วิธีเดินทางท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
มีพามาเอง (ขับรถส่วนตัว / เช่ารถขับเอง / เหมารถมาเอง)	21	37.5
มากับบริษัทนำเที่ยวในเชียงใหม่	27	48.2
อื่น ๆ (มากับทัวร์วัฒนธรรม ของ ททท. เชียงใหม่)	6	10.7
อื่น ๆ (มากับรถรับจ้าง)	1	1.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	1.8
รวม	56	100

ในส่วนของการเดินทางมาท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิงนั้น นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมากับคณะทัวร์มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมากับเพื่อนและคนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 28.6 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมากับครอบครัวและญาติ คิดเป็นร้อยละ 17.9 และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาโดยวิธีอื่น ๆ คือเดินทางมากับชมรมและมาเข้าค่าย มีเพียงร้อยละ 3.6 (ดูตารางที่ 4.8)

ในส่วนของการรู้จักการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงนั้น นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาใช้บริการเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง โดยได้รับคำแนะนำจากบริษัทนำเที่ยว/มัคคุเทศก์มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมาจะรู้จักจากสื่อประชาสัมพันธ์ (แผ่นพับ /โปสเตอร์/หนังสือ/นิตยสาร/วิทยุ) คิดเป็นร้อยละ 21.4 ที่เพิ่งรู้จักการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงจากการแนะนำของเพื่อนและคนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 17.9 สักส่วนที่เหลือ อีกร้อยละ 20.4 ประกอบด้วย รู้จากหน่วยงานของรัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 14.3 รวมอยู่ในโปรแกรมทัวร์ คิดเป็นร้อยละ 10.7 ที่รู้จักจากสื่ออื่น ๆ คือ รู้จักกับผู้ประกอบการเรือล่องแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 1.8 และผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม อีกร้อยละ 3.6 (ดูตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
มากับคณะทัวร์	28	50.0
มากับครอบครัวและญาติ	10	17.9
มากับเพื่อนและคนรู้จัก	16	28.6
อื่น ๆ (มาอยู่ค่าย/ชมรม)	2	3.6
รวม	56	100

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามการรู้จักการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

การรู้จักการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
จากสื่อประชาสัมพันธ์ (แผ่นพับ / โปสเตอร์ / โทรทัศน์ / หนังสือพิมพ์)	12	21.4
รวมอยู่ในโปรแกรมทัวร์	6	10.7
จากการแนะนำของบริษัทนำเที่ยว/มัคคุเทศก์	17	30.4
จากการแนะนำของเพื่อน / คนรู้จัก	10	17.9
จากการแนะนำของหน่วยงานของรัฐบาล	8	14.3
อื่น ๆ (รับทำโฆษณาให้กับกิจการเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง)	1	1.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	3.6
รวม	56	100

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านต่าง ๆ

เป็นข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงหลังจากที่ได้ใช้บริการเรือล่องแม่น้ำปิงแล้ว โดยแยกเป็นความพึงพอใจที่สำคัญ 3 ด้านคือ ด้านสินค้าซึ่งรวมด้านปลีกย่อยต่างๆไว้คือ(ด้านบุคลากร ด้านการให้บริการ และด้านกายภาพทั่วไป) ด้านราคา และด้านการประชาสัมพันธ์

จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในด้านสินค้าโดยภาพรวมในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.41 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบย่อยของด้านสินค้า การท่องเที่ยวทางเรือแล้ว ปรากฏว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในสินค้าการท่องเที่ยวทางเรืออยู่ในระดับมากและปานกลาง กล่าวคือนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจมากกับทิวทัศน์ ธรรมชาติ และความสวยงาม ตลอดจนฝั่งแม่น้ำปิง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.80 ความสุภาพเป็นมิตร เป็นกันเองของพนักงานเรือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.67 ความกระตือรือร้นในการทำงานและเวลาที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ 3.64 ในส่วนของความปลอดภัยในขณะท่องเที่ยวและเส้นทางที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคืออยู่ที่ 3.60 การให้บริการของพนักงานเรือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.55 การเข้าใจในการสื่อสารรวมถึงการให้ข้อมูลระหว่างพนักงานเรือและนักท่องเที่ยว

มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.53 และความเหมาะสมของจำนวนนักท่องเที่ยวที่ให้บริการ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.51 ส่วนสิ่งที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจปานกลาง คือ เรือที่ให้บริการ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.50 กิจกรรมที่จัดขึ้นในระหว่างการท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.28 บรรยากาศของท่าเรือ(ทุกจุด)และความเหมาะสมของที่จอดรถบริเวณท่าเรือ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ 3.21 ความสะอาดของท่าเรือ(ทุกจุด) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.19 ลักษณะโดยทั่วไปของแม่น้ำ ความสะอาด กลิ่น สี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.08 การจัดการเกี่ยวกับมลพิษทางเสียงและคราบน้ำมันที่เกิดจากเรือท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.05 และสิ่งอำนวยความสะดวก (ห้องน้ำ/โทรศัพท์) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.01

ข้อมูลในด้านราคา อันประกอบด้วยค่าบริการเรือท่องเที่ยว ค่าอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.45

จากการศึกษาพบว่าในส่วนของการประชาสัมพันธ์นั้น ประกอบด้วยความหลากหลายของสื่อประชาสัมพันธ์ (หนังสือ/นิตยสาร/แผ่นพับ/โปสเตอร์/วิทยุ) ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ และความถี่ของการประชาสัมพันธ์ ซึ่งปรากฏว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจในระดับปานกลางทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.19 (ดูตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อด้านสินค้า/ราคา/การประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ความพึงพอใจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	ค่าเฉลี่ย	แปลค่า ระดับความพึงพอใจ
ด้านสินค้าของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง		
ทิวทัศน์ บรรยากาศและความสวยงามสองฝั่ง		
แม่น้ำปิงตลอดเส้นทางท่องเที่ยว	3.80	มาก
ความสวยงามเป็นมิตร เป็นกันเองของพนักงานเรือ	3.67	มาก
ความกระตือรือร้น รับผิดชอบของพนักงานเรือ	3.64	มาก
เวลาที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว	3.64	มาก
ความปลอดภัยในขณะท่องเที่ยว	3.60	มาก
เส้นทางที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว	3.60	มาก
การให้บริการของพนักงานเรือ	3.55	มาก
การเข้าใจในการสื่อสาร รวมถึงการให้ข้อมูล		
ระหว่างพนักงานเรือและนักท่องเที่ยว	3.53	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ความพึงพอใจการท่องเที่ยวทางเรือคลองแม่น้ำปิง	ค่าเฉลี่ย	แปลค่า ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของจำนวนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับเรือที่ บริการ	3.51	มาก
เรือที่ให้บริการในการท่องเที่ยว	3.50	ปานกลาง
กิจกรรมที่จัดขึ้นในระหว่างการท่องเที่ยว	3.28	ปานกลาง
บรรยากาศของท่าเรือ(ทุกจุด)	3.21	ปานกลาง
ความเหมาะสมของที่จอดรถบริเวณท่าเรือ	3.21	ปานกลาง
ความสะอาดของท่าเรือ(ทุกจุด)	3.19	ปานกลาง
ลักษณะทั่วไปของแม่น้ำ ความสะอาด กลิ่น สี การจัดการเกี่ยวกับมลพิษทางเสียง และคราบน้ำ มันที่เกิดจากเรือท่องเที่ยว	3.08	ปานกลาง
สิ่งอำนวยความสะดวก(ห้องน้ำ, โทรศัพท์ ฯลฯ)	3.01	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมด้านสินค้า	3.41	ปานกลาง
ด้านราคาของการท่องเที่ยวทางเรือคลองแม่น้ำปิง		
ค่าบริการในการท่องเที่ยว	3.42	ปานกลาง
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	3.48	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมด้านราคา	3.45	ปานกลาง
ด้านการประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวทางเรือ คลองแม่น้ำปิง		
ความหลากหลายของสื่อประชาสัมพันธ์	3.30	ปานกลาง
ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์	3.35	ปานกลาง
ความถี่ของการประชาสัมพันธ์	2.94	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมด้านการประชาสัมพันธ์	3.19	ปานกลาง

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

เป็นข้อมูลที่ได้รับจากการสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการกลับมาเยี่ยมชม การแนะนำบอกต่อ กิจกรรมที่ได้จัดไว้ในโปรแกรมการท่องเที่ยวทางเรือ ทักษะคิดต่อการจัดการจราจรทางน้ำ ความรู้สึกโดยภาพรวม และกิจกรรม/ความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแนวโน้มที่จะเดินทางกลับมาใช้บริการเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่ ค่อนข้างมาก กล่าวคือมีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่บอกว่า จะกลับมาเที่ยวเรือแม่น้ำปิงอีก คิดเป็นร้อยละ 42.9 กลุ่มที่ยืนยันว่าจะกลับมาเที่ยวเรือแม่น้ำปิงอีก อย่างแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 23.2 ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยอีกร้อยละ 21.4 บอกว่ายังไม่แน่ใจ กลุ่มที่บอกว่าจะไม่มา คิดเป็นร้อยละ 8.9 และมีกลุ่มที่บอกว่าไม่มาแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 3.6 (ดูตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามการกลับมาท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง

การกลับมาท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
มาแน่นอน	13	23.2
มา	24	42.9
ยังไม่แน่ใจ	12	21.4
ไม่มา	5	8.9
ไม่มาแน่นอน	2	3.6
รวม	56	100

ในส่วนของการแนะนำเพื่อนฝูง ญาติมิตร หรือผู้อื่นให้มาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่นั้น พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่บอกว่าจะแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 42 และที่ยืนยันว่าแนะนำแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 14.3 และที่บอกว่ายังไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 7.1 มีเพียงเล็กน้อยที่บอกว่าไม่แนะนำและไม่แนะนำแน่นอน คิดเป็นสัดส่วนที่เท่ากันคือ 1.8 (ดูตารางที่ 4.12)

ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชาวไทยสนใจที่สุดในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงนั้น นอกเหนือจากการชมธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำปิงแล้ว นักท่องเที่ยวชาวไทย

ได้ให้ความสนใจการบรรยายสองฝั่งแม่น้ำปิงที่เกี่ยวข้องกับการวิถีชีวิตของชาวบ้าน ด้านสิ่งแวดล้อม
ฯลฯมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.1 (ดูตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามการแนะนำให้ผู้อื่นมา
ท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

การแนะนำให้ผู้อื่นมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
แนะนำแน่นอน	8	14.3
แนะนำ	42	75
ยังไม่แน่ใจ	4	7.1
ไม่แนะนำ	1	1.8
ไม่แนะนำแน่นอน	1	1.8
รวม	56	100

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามกิจกรรมที่สนใจ
มากที่สุดในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

กิจกรรมที่สนใจมากที่สุดในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
การบรรยายตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิง	37	66.1
การจัดแสดงบ้านชาวนาไทย และพันธุ์ไม้พื้นบ้านต่าง ๆ	11	19.6
กิจกรรมกลุ่มโดยเจ้าหน้าที่เรือ ณ บ้านชาวนาไทย(จุดแหวะชม)	1	1.8
การบริการผลไม้+น้ำผลไม้ ณ บ้านชาวนาไทย(จุดแหวะชม)	7	12.5
รวม	56	100
แปลค่า	ปานกลาง	

ด้านความคิดเห็นในภาพรวมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือ
ล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่ในครั้งนี้ พบว่าส่วนมากนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความรู้สึกพอใจ
คิดเป็นร้อยละ 73.2 รองลงมา มีความรู้สึกพอใจมากที่สุดและที่มีความรู้สึกแย่ ๆ มีสัดส่วนที่
เท่ากันคือ ร้อยละ 10.7 มีเพียงเล็กน้อยที่มีความรู้สึกไม่พอใจกับการท่องเที่ยวทางเรือ คิดเป็น
ร้อยละ 5.4 โดยรวมพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความรู้สึกต่อการท่องเที่ยวทางเรืออยู่ในระดับมาก
คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.89 (ดูตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวยชาวไทยจำแนกตามความรู้สึกโดยภาพรวม
ที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ความรู้สึกโดยภาพรวมต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
รู้สึกพอใจมากที่สุด	6	10.7
รู้สึกพอใจ	41	73.2
รู้สึกเฉย ๆ	6	10.7
รู้สึกไม่พอใจ	3	5.4
รวม	100	100
ค่าเฉลี่ย		3.89
แปลค่า		มาก

นอกจากนั้นจากการศึกษาพบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจมากที่สุดใน
การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงคือ การบรรยายตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 64.3
(ดูตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวยชาวไทยจำแนกตามสิ่งที่พึงพอใจมากที่สุด
ในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

สิ่งที่พึงพอใจมากที่สุดในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
การบรรยายตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิง	36	64.3
ไม่แสดงความคิดเห็น	9	16.1
ชมวิถีชีวิตของประชาชนริมฝั่งแม่น้ำปิง	8	14.3
เป็นการประชาสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว	2	3.6
ชอบวิทยากรที่มาบรรยาย	1	1.8
รวม	56	100

จากการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือ
นั้นนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ ไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 35.7 ส่วนที่แสดงความ

คิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 26.8 รองลงมามีความคิดเห็นว่าควรมีจุดแวะชมมากกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 7.1 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับที่ความคิดเห็นว่าควรมีการจัดการค้าบนเรือ คิดเป็นร้อยละ 5.4 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีความคิดเห็นว่าควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ การขอความร่วมมือในการรักษาสองฝั่งแม่น้ำ ควรมีการปรับปรุงเรือและปรับปรุงในเรื่องความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ มีสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 3.6 และมีเพียงเล็กน้อยที่เห็นว่า ควรมีการดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม ควรมีการเพิ่มระยะเวลา/เส้นทางในการให้บริการ ควรมีการจัดงานแสดงแสงสี ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับสะพานที่สำคัญในเส้นทาง เช่น สะพานนวรัฐ เป็นต้น จัดให้มีการบรรยายตลอดเส้นทางแม่น้ำปิง ควรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างในสมัยก่อนและปัจจุบันที่มีผลต่อแม่น้ำปิง ควรมีการพบปะพูดคุยกับชาวบ้าน มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 1.8 (ดูตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามความคิดเห็นอื่น ๆ ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ความคิดเห็นอื่น ๆ ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่แสดงความคิดเห็น	20	35.7
ควรมีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้	15	26.8
ควรมีจุดแวะชมมากกว่านี้	4	7.1
มีการจัดการค้าบนเรือ	3	5.4
อยากได้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ	2	3.6
ขอความร่วมมือจากชาวบ้านในการรักษาสภาพแม่น้ำปิง	2	3.6
ปรับปรุงเรือให้นั่งสบายขึ้น	2	3.6
ปรับปรุงเรื่องอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย	2	3.6
ดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม	1	1.8
เพิ่มระยะเวลา/ระยะทาง	1	1.8
จัดแสดงแสงสี	1	1.8
อยากรู้ประวัติสะพานนวรัฐ	1	1.8
จัดให้มีการบรรยายตลอดเส้นทางท่องเที่ยว	1	1.8
อยากรู้สิ่งก่อสร้างสมัยก่อนและปัจจุบันที่มีผลต่อแม่น้ำปิง	1	1.8
อยากพบปะพูดคุยกับชาวบ้าน	1	1.8
รวม	56	100

2) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ในส่วนการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวไทย และแปลเอกสารเป็นภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยแยกข้อคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประเทศที่อยู่อาศัย การเคยเดินทางมาเชียงใหม่ ระยะเวลาที่อยู่ในเชียงใหม่ เงินที่คาดว่าจะใช้จ่ายในเชียงใหม่

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่สุ่มได้จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.1 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.1

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่สุ่มได้จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิงส่วนใหญ่ เป็นผู้สูงอายุ คือมีอายุมากกว่า 60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.8 รองลงมา มีช่วงอายุระหว่าง 50-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.4 ในช่วงอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.3 และช่วงอายุระหว่าง 20-29 ปี มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับช่วงอายุระหว่าง 40-49 ปี คือ คิดเป็นร้อยละ 13 และ 12.2 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 6.5 มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถาม มีเพียงร้อยละ 1.8 เท่านั้น

ในด้านสถานะภาพการสมรสของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีสถานะภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 64.2 ในขณะที่มีสถานะโสด มีเพียงร้อยละ 24.4 นอกจากนั้น มีสถานะภาพเป็นม่าย หย่าร้าง ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 8.1 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 3.3

ข้อมูลด้านระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 22 และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 19.5 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีสัดส่วนใกล้เคียงกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา คือ ร้อยละ 12.2 และ 11.4 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 0.8 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 1.6 (ดูตารางที่ 4.29)

จากการศึกษาด้านอาชีพของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ตอบแบบสอบถามพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ คือร้อยละ 28.5 รองลงมา มีอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่

ได้ระบุไว้คือผู้เกษียณอายุ ที่มีถึงร้อยละ 21.1 นักเรียน/นักศึกษาและผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.2 ที่ไม่ประกอบอาชีพคิดเป็นร้อยละ 11.4 ข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.7 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีอาชีพอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ คิดเป็นร้อยละ 1.6 นอกเหนือจากนั้นมีอาชีพอื่น ๆ คือ อาชีพวิศวกรรมเครื่องยนต์ ผู้ช่วยฝ่ายขาย ทหาร แม่บ้าน และครู ทุกอาชีพมีสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 0.8 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 3.3 (ดูตารางที่ 4.17)

จากผลการศึกษายังพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนค่อนข้างสูง กล่าวคือที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 2,901 เหรียญสหรัฐ ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,100-1,700 เหรียญสหรัฐ มีถึงร้อยละ 18.7 และ 17.9 ตามลำดับ แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ตอบแบบสอบถามซึ่งมีมากถึงร้อยละ 21.1 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 501-1,100 เหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 15.4 และที่มีรายได้ต่ำกว่า 500 เหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 10.6 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 2,301- 2,900 เหรียญสหรัฐ และที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,701-2,300 เหรียญสหรัฐ มีสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 8.1 (ดูตารางที่ 4.17)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง มีสัดส่วนกระจายกระจาย กล่าวคือส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาอยู่ที่ประเทศออสเตรเลีย คิดเป็นร้อยละ 14.6 และมีที่อยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 12.2 นอกจากนี้ประเทศที่อยู่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จะกล่าวถึงต่อไปมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ สหราชอาณาจักร คิดเป็นร้อยละ 5.7 ประเทศคูเวตและฮอลแลนด์ มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 4.9 แอฟริกาใต้ คิดเป็นร้อยละ 4.1 นิวซีแลนด์ และฝรั่งเศส มีสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 2.4 นอกจากนี้แล้วยังมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ และมีสัดส่วนเท่ากันกับ ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศนอร์เวย์ คิดเป็นร้อยละ 1.6 และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่มีสัดส่วนเท่ากัน คือ ประเทศรัสเซีย ประเทศแคนาดา ประเทศซาอุดีอาระเบีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศเนปาล ประเทศบราซิล ประเทศสเปน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศจีน มีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 0.8 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 4.1 (ดูตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	53	43.1
หญิง	69	56.1
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	1.8
รวม	123	100
2. อายุ		
อายุต่ำกว่า 20	8	6.5
อายุระหว่าง 20-29 ปี	16	13
อายุระหว่าง 30-39 ปี	20	16.3
อายุระหว่าง 40-49 ปี	15	12.2
อายุระหว่าง 50-59 ปี	30	24.4
อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป	33	26.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	1.8
รวม	123	100
3. สถานภาพการสมรส		
โสด	30	24.4
สมรส	79	64.2
ม้าย / หย่าร้าง / อื่น ๆ	10	8.1
ไม่ตอบแบบสอบถาม	4	3.3
รวม	123	100
4. ระดับการศึกษา	1	0.8
ประถมศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	24	19.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	27	22
อาชีวศึกษา	14	11.4
ปริญญาตรี	40	32.5
สูงกว่าปริญญาตรี	15	12.2
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	1.6
รวม	123	100

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพ		
นักเรียน / นักศึกษา	15	12.2
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	5.7
รับจ้าง	35	28.5
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	15	12.2
ไม่ประกอบอาชีพ	14	11.4
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	2	1.6
อื่น ๆ (เกษียณ)	26	21.1
อื่น ๆ (วิศวกรเครื่องมือ)	1	0.8
อื่น ๆ (ผู้ช่วยฝ่ายขาย)	1	0.8
อื่น ๆ (ทหาร)	1	0.8
อื่น ๆ (แม่บ้าน)	1	0.8
อื่น ๆ (ครู)	1	0.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	4	3.3
รวม	123	100
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 500 เหรียญสหรัฐ	13	10.6
501 – 1,100 เหรียญสหรัฐ	19	15.4
1,101 – 1,700 เหรียญสหรัฐ	22	17.9
1,701 – 2,300 เหรียญสหรัฐ	10	8.1
2,301 – 2,900 เหรียญสหรัฐ	10	8.1
มากกว่า 2,901 เหรียญสหรัฐขึ้นไป	23	18.7
ไม่ตอบแบบสอบถาม	26	21.1
รวม	123	100
7. ประเทศที่อยู่		
อังกฤษ	42	34.1
ออสเตรเลีย	18	14.6

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
อเมริกา	15	12.2
ฮ่องกง	7	5.7
ออสเตรเลีย	6	4.9
คูเวต	6	4.9
แอฟริกาใต้	5	4.1
นิวซีแลนด์	3	2.4
ฝรั่งเศส	3	2.4
ไทย	2	1.6
นอร์เวย์	2	1.6
รัสเซีย	1	0.8
แคนาดา	1	0.8
ซาอุดีอาระเบีย	1	0.8
มาเลเซีย	1	0.8
เนปาล	1	0.8
บราซิล	1	0.8
สเปน	1	0.8
ญี่ปุ่น	1	0.8
จีน	1	0.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	5	4.1
รวม	123	100

จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ร้อยละ 81.3 ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเชียงใหม่เลย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเที่ยวที่เชียงใหม่แล้ว 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.3 และมีกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่เชียงใหม่มากกว่า 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.5 ที่มาแล้ว 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.3 และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 1.6 (ดูตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามจำนวนครั้งที่เคยมาจังหวัดเชียงใหม่

จำนวนครั้งที่เคยมาเชียงใหม่	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยมา	100	81.3
เคยมาแล้ว 1 ครั้ง	9	7.3
เคยมาแล้ว 2 ครั้ง	4	3.3
เคยมามากกว่า 2 ครั้ง	8	6.5
อื่น ๆ (เป็นชาวต่างชาติที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่)	2	1.6
รวม	123	100

จากข้อมูลพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเชียงใหม่ นั้น ส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาท่องเที่ยวอยู่ในระหว่าง 4-6 วัน และที่ใช้เวลาท่องเที่ยวมากกว่า 12 วัน มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือคิดเป็นร้อยละ 36.6 ส่วนที่ใช้เวลาท่องเที่ยวอยู่ในระหว่าง 6-9 วัน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ใช้เวลาท่องเที่ยวอยู่ในระหว่าง 1-3 วัน คิดเป็นร้อยละ 8.1 และที่ใช้เวลาท่องเที่ยวในระหว่าง 10-12 วัน มีจำนวนน้อยที่สุด ซึ่งมีเพียงร้อยละ 4.9 (ดูตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามระยะเวลาที่มาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาที่มาอยู่ในเชียงใหม่	จำนวน	ร้อยละ
1-3 วัน	10	8.1
4-6 วัน	45	36.6
6-9 วัน	17	13.8
10-12 วัน	6	4.9
มากกว่า 12 วัน	45	36.6
รวม	123	100

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่

เป็นข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวกับการใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของแม่ปิงริเวอร์ครุซของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวเชียงใหม่ ประสบการณ์จากการท่องเที่ยวทางแม่น้ำ เหตุผลที่ทำให้เลือกมาใช้บริการเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง จำนวนครั้ง วิธีการเดินทางและลักษณะของการเดินทางมา การรู้จักเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซ

จากผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น ร้อยละ 43.9 เห็นว่าความน่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ (ดูตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยว

ปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	54	43.9
ความคุ้มค่าของเงินที่ใช้ในการเดินทาง ไปเที่ยว	27	22
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	24	19.5
ความเหมาะสมของช่วงเวลาเดินทาง	5	4.1
ความคิดเห็นของผู้ร่วมเดินทาง	5	4.1
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ดึงดูดใจ	3	2.4
อื่น ๆ (มีศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว)	1	0.8
อื่น ๆ (เพื่อศึกษาวิถีชีวิตในท้องถิ่น)	1	0.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	3	2.4
รวม	123	100

ในด้านของประสบการณ์ที่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวทางแม่น้ำของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่า ร้อยละ 51.2 ไม่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำอื่นเลย แต่มีกลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวที่แม่น้ำอื่น ๆ มาแล้วแต่ไม่ระบุสถานที่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.7 ในส่วนของนักท่องเที่ยวที่ได้ระบุสถานที่ที่เคยไปท่องเที่ยวทางน้ำซึ่งมีสัดส่วนกระจาย

กล่าวคือ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปเที่ยวที่แม่น้ำเจ้าพระยา กรุงเทพฯ คิดเป็นร้อยละ 12.2 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวแม่น้ำที่เชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 3.3 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวทางน้ำที่ ตูรกี อังกฤษ และจีน ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากันคือ ร้อยละ 2.4 ในส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวทางน้ำที่อียิปต์ คิดเป็นร้อยละ 1.6 และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวทางน้ำตามที่ตั้งต่าง ๆ ที่มีสัดส่วนเท่ากันคือ ที่สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงราย เมดิเตอร์เรเนียน ออสเตรเลีย เนปาล อินเดีย อเมริกา คิดเป็นร้อยละ 0.8 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น คือร้อยละ 0.8 (ดูจากตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามประสบการณ์ที่เคยท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ

ประสบการณ์การท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยไปเที่ยวในแม่น้ำอื่น ๆ	63	51.2
เคยไปเที่ยวในแม่น้ำต่าง ๆ :		
ไม่ระบุชื่อและที่ตั้งแม่น้ำ	23	18.7
แม่น้ำเจ้าพระยา กรุงเทพฯ	15	12.2
แม่น้ำที่เชียงใหม่	4	3.3
แม่น้ำที่ตุรกี	3	2.4
แม่น้ำที่อังกฤษ	3	2.4
แม่น้ำที่อียิปต์	2	1.6
แม่น้ำโขง เชียงราย	1	0.8
เมดิเตอร์เรเนียน	1	0.8
แม่น้ำที่ออสเตรเลีย	1	0.8
แม่น้ำที่เนปาล	1	0.8
แม่น้ำที่อินเดีย	1	0.8
แม่น้ำที่อเมริกา	1	0.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	0.8
รวม	123	100

จากข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับจากการไปท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ไม่ตอบแบบสอบถามเป็นส่วนมากเนื่องจากไม่ได้เดินทางไปท่องเที่ยวยังแม่น้ำต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 51.2 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวยังแม่น้ำต่าง ๆ ได้ประสบการณ์จากการท่องเที่ยวโดยมีสัดส่วนดังนี้คือ ได้รับข้อมูลที่น่าสนใจของแม่น้ำทั้งทางด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และทางด้านวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 20.3 ที่ได้รับความตื่นตาตื่นใจจากการท่องเที่ยว เนื่องจากต้องท่องเที่ยวด้วยตนเองพร้อมคู่มือท่องเที่ยวและที่ได้รับความพึงพอใจเพราะมีใจรักการท่องเที่ยวทางน้ำมีสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับที่ได้รับทราบถึงคุณค่าสิ่งแวดล้อม คือ ร้อยละ 7.3 และมีเพียงส่วนน้อยที่ได้รับความสนุกสนานและความทรงจำที่ดีจากการท่องเที่ยวทางน้ำคือ ร้อยละ 3.3 (ดูตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามประสบการณ์ที่ได้จากการท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ

ประสบการณ์ที่ได้จากการท่องเที่ยวตามแม่น้ำต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับข้อมูลที่น่าสนใจของแม่น้ำ	25	20.3
ได้รับประสบการณ์และความ ตื่นเต้นจากการท่องเที่ยว	11	8.9
ได้รับความพึงพอใจเพราะรักการท่องเที่ยวทางน้ำเป็นพิเศษ	11	8.9
ได้ทราบถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมตลอดเส้นทางท่องเที่ยว	9	7.3
อื่น ๆ (ได้รับความสนุกสนานและความทรงจำที่ดี)	4	3.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	63	51.2
รวม	123	100

จากผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 43.9 มีเหตุผลเพื่อชมธรรมชาติ เพลิดเพลินกับวิวทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำปิง (ดูตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามเหตุผลที่เลือกท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง

เหตุผลที่เลือกมาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อชมธรรมชาติ ทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำปิง	54	43.9
เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านสองฝั่งแม่น้ำปิง	23	18.7
เพื่อหาประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับชีวิต	22	17.9
เพื่อศึกษาถึงแนวทางการรักษาสีงแวดล้อม	12	9.8
ชอบการท่องเที่ยวทางน้ำเป็นพิเศษ	9	7.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	3	2.4
รวม	123	100

จากผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศร้อยละ 91.9 เดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงเป็นครั้งแรก และที่เดินทางมาครั้งที่สองและมากกว่าสองครั้ง มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 4.1 และ 3.3 มีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามมีเพียงเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 0.8 (ดูตารางที่ 4.24)

นอกจากนั้นแล้ว ผลการศึกษายังปรากฏว่า ร้อยละ 64.4 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาใช้บริการเรือท่องเที่ยวทางแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่ มากับบริษัทนำเที่ยว ในจังหวัดเชียงใหม่ รองลงมามียานพาหนะเดินทางมาเอง โดยอาจขับรถส่วนตัว หรือเช่ารถขับเอง หรือเหมารถมาเองก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 18.7 และที่มากับบริษัทนำเที่ยวจากจังหวัดอื่น คิดเป็นร้อยละ 1.6 กลุ่มที่มาโดยวิธีอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว คือ เดินทางมาเอง คิดเป็นร้อยละ 8.1 และมากับรถรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 1.6 มากับทางโรงแรม คิดเป็นร้อยละ 2.4 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มากับเพื่อนมีสัดส่วนเท่ากับผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 1.6 (ดูตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามจำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
ครั้งแรก	113	91.9
ครั้งที่สอง	5	4.1
มากกว่าสองครั้ง	4	3.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	0.8
รวม	123	100

ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามวิธีเดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

วิธีเดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
มีพาหนะมาเอง (ขับรถส่วนตัว / เช่ารถขับเอง / เหมารถมาเอง)	23	18.7
มากับบริษัทนำเที่ยวในเชียงใหม่	79	64.4
มากับบริษัทนำเที่ยวจากจังหวัดอื่น	2	1.6
อื่น ๆ (เดินมาเอง)	10	8.1
อื่น ๆ (มากับทางโรงแรม)	3	2.4
อื่น ๆ (มากับรถรับจ้าง)	2	1.6
อื่น ๆ (มากับเพื่อน)	2	1.6
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	1.6
รวม	123	100

ในส่วนของการเดินทางมาท่องเที่ยวแม่น้ำปิงนั้น นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมากับคณะทัวร์มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 39.8 ซึ่งรองลงมาคือนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมากับครอบครัวและญาติ คิดเป็นร้อยละ 34.1 ส่วนที่เดินทางมากับเพื่อนและคนรู้จักคิดเป็นร้อยละ 19.5 มีเพียงเล็กน้อยที่เดินทางมาโดยวิธีอื่นๆ (ไม่ระบุ) และเดินทางมาคนเดียว มีเพียงร้อยละ 3.3 (ดูตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
มาคนเดียว	4	3.3
มากับคณะทัวร์	49	39.8
มากับครอบครัวและญาติ	42	34.1
มากับเพื่อนและคนรู้จัก	24	19.5
อื่นๆ (ไม่ระบุ)	4	3.3
รวม	123	100

จากผลการศึกษาในด้านของการรู้จักเรือท่องเที่ยวทางแม่น้ำปิงนั้น นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาใช้บริการเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง โดยได้รับข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ (แผ่นพับ / โปสเตอร์/หนังสือ/นิตยสาร/วิทยุ) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับการรู้จักเพราะรวมอยู่ในโปรแกรมทัวร์และจากการได้รับคำแนะนำจากบริษัทนำเที่ยว/มัคคุเทศก์ คิดเป็นร้อยละ 33.4 และ 32.5 และ 31.7 ตามลำดับ ที่รู้จักการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงจากการแนะนำของหน่วยงานของรัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 1.6 สัดส่วนที่เหลือ คิดเป็นร้อยละ 0.8 ที่รู้จักจากสื่ออื่น คือ รู้จักกับการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงจากแผนที่เชียงใหม่ (ดูตารางที่ 4.27)

ตารางที่ 4.27 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามการรู้จักการท่องเที่ยวทางเรือแม่น้ำปิง

การรู้จักการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
จากสื่อประชาสัมพันธ์		
(แผ่นพับ / โปสเตอร์ / หนังสือ/ นิตยสาร/วิทยุ)	41	33.4
รวมอยู่ในโปรแกรมทัวร์	40	32.5
จากการแนะนำของบริษัทนำเที่ยว/มัคคุเทศก์	39	31.7
จากการแนะนำของหน่วยงานของรัฐบาล	2	1.6
อื่น ๆ (แผนที่เชียงใหม่)	1	0.8
รวม	123	100

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ในด้านต่าง ๆ

เป็นข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงหลังจากที่ได้ใช้บริการเรือล่องแม่น้ำปิงแล้ว โดยแยกเป็นความพึงพอใจที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ด้านสินค้าซึ่งรวมด้านผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ไว้ (ด้านบุคลากรด้านการให้บริการ และด้านกายภาพทั่วไป) ด้านราคา และด้านการประชาสัมพันธ์

จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจในด้านสินค้า โดยภาพรวมในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.52 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบย่อยของด้านสินค้าการท่องเที่ยวทางเรือแล้ว ปรากฏว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจมากในองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้คือ การบริการของพนักงานเรือมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.04 รองลงมาคือความพึงพอใจในทิวทัศน์ บรรยากาศ และความสวยงาม ตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิง มีค่าเฉลี่ยคือ 4.00 นอกจากนั้นยังพึงพอใจกับความเข้าใจในการสื่อสารรวมถึงการให้ข้อมูลของพนักงานเรือและเวลาที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ 3.78 เส้นทางที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.71 เรือที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.67 และความปลอดภัยในขณะที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคือ 3.65 ในส่วนของความพึงพอใจปานกลางมีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ คือบรรยากาศของท่าเรือ (ทุกจุด) มีค่าเฉลี่ยที่ 3.46 กิจกรรมที่จัดขึ้นในระหว่างการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคือ 3.45 ความสะอาดของท่าเรือ (ทุกจุด) มีค่าเฉลี่ยคือ 3.39 ความเหมาะสมของจำนวนนักท่องเที่ยวกับเรือที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.38 การจัดการเกี่ยวกับมลพิษทางเสียง คราบน้ำมันที่เกิดจากเรือท่องเที่ยวและลักษณะโดยทั่วไปของแม่น้ำ ความสะอาด กลิ่น สี มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ 3.21 ความเหมาะสมของที่จอดรถบริเวณท่าเรือ มีค่าเฉลี่ยคือ 3.20 และสิ่งอำนวยความสะดวก (ห้องน้ำ/โทรศัพท์) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.99

ข้อมูลในด้านการราคา อันประกอบด้วยค่าบริการเรือท่องเที่ยว ค่าอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.61

จากการศึกษาพบว่าในส่วนของ การประชาสัมพันธ์นั้น ประกอบด้วย ความหลากหลายของสื่อประชาสัมพันธ์ (หนังสือ/นิตยสาร/แผ่นพับ/โปสเตอร์/วิทยุ) ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ และความถี่ของการประชาสัมพันธ์ ซึ่งปรากฏว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพึงพอใจในระดับปานกลางทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.30 (ดูตารางที่ 4.28)

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อด้าน
สินค้า/ราคา/การประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวทางเรือแม่น้ำปิง

ความพึงพอใจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	ค่าเฉลี่ย	แปลค่า ระดับความพึงพอใจ
ด้านสินค้าของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง		
การให้บริการของพนักงานเรือ	4.04	มาก
ทิวทัศน์ บรรยากาศและความสวยงามสองฝั่งแม่น้ำ		
ปิงตลอดเส้นทางท่องเที่ยว	4.00	มาก
การเข้าใจในการสื่อสาร รวมถึงการให้ข้อมูล		
ระหว่างพนักงานเรือและนักท่องเที่ยว	3.78	มาก
เวลาที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว	3.78	มาก
เส้นทางที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว	3.71	มาก
เรือที่ให้บริการในการท่องเที่ยว	3.67	มาก
ความปลอดภัยในขณะท่องเที่ยว	3.65	มาก
บรรยากาศของท่าเรือ(ทุกจุด)	3.46	ปานกลาง
กิจกรรมที่จัดขึ้นในระหว่างการท่องเที่ยว	3.45	ปานกลาง
ความสะอาดของท่าเรือ(ทุกจุด)	3.39	ปานกลาง
ความเหมาะสมของจำนวนนักท่องเที่ยวกับเรือที่	3.38	ปานกลาง
บริการ		
การจัดการเกี่ยวกับมลพิษทางเสียง และคราบน้ำมัน	3.21	ปานกลาง
ที่เกิดจากเรือท่องเที่ยว		
ลักษณะทั่วไปของแม่น้ำ ความสะอาด กลิ่น สี	3.21	ปานกลาง
ความเหมาะสมของที่จอดรถบริเวณท่าเรือ	3.20	ปานกลาง
สิ่งอำนวยความสะดวก(ห้องน้ำ, โทรศัพท์ ฯลฯ)	2.99	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมด้านสินค้า	3.52	มาก

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ความพึงพอใจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	ค่าเฉลี่ย	แปลค่า ระดับความพึงพอใจ
ด้านราคาของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง		
ค่าบริการในการท่องเที่ยว	3.64	มาก
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	3.59	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมด้านราคา	3.61	มาก
ด้านการประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง		
ความหลากหลายของสื่อประชาสัมพันธ์	3.35	ปานกลาง
ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์	3.36	ปานกลาง
ความถี่ของการประชาสัมพันธ์	3.21	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมด้านการประชาสัมพันธ์	3.30	ปานกลาง

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง เป็นข้อมูลที่ได้รับจากการสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการกลับมาเยี่ยมชม การแนะนำบอกต่อ กิจกรรมที่ได้จัดไว้ในโปรแกรมการท่องเที่ยวทางเรือ ความรู้สึก โดยภาพรวมต่อการท่องเที่ยวทางเรือแม่น้ำปิง และกิจกรรม/ความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีแนวโน้มที่จะเดินทางกลับมาใช้บริการเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่ ก่อนข้างสูง กล่าวคือมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่บอกว่าจะกลับมาเที่ยวเรือแม่น้ำปิงอีก คิดเป็นร้อยละ 50.4 ที่ยืนยันว่าจะกลับมาเที่ยวเรือแม่น้ำปิงอีกอย่างแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 6.5 ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอีกร้อยละ 26 บอกว่ายังไม่แน่ใจ กลุ่มที่บอกว่าจะไม่มา คิดเป็นร้อยละ 17.1 (ดูตารางที่ 4.29)

ตารางที่ 4.29 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามการกลับมา
ท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง

การกลับมาท่องเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
มาแน่นอน	8	6.5
มา	62	50.4
ยังไม่แน่ใจ	32	26
ไม่มา	21	17.1
รวม	123	100

ในด้านของการแนะนำเพื่อนฝูงญาติมิตร หรือผู้อื่นให้มาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำ
อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่บอกว่าจะแนะนำผู้อื่นต่อ
คิดเป็นร้อยละ 79.7 และที่ยืนยันว่าแนะนำแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และที่บอกว่าจะยังไม่
คิดเป็นร้อยละ 10.6 มีเพียงเล็กน้อยที่บอกว่าไม่แนะนำ คิดเป็นร้อยละ 0.8 (ดูตารางที่ 4.30)

ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสนใจมากที่สุดในการท่องเที่ยว
ทางเรือล่องแม่น้ำปิงนั้น นอกเหนือจากการได้ชมธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำปิงแล้ว นักท่องเที่ยว
ชาวต่างประเทศได้ให้ความสนใจกับการบรรยายสองฝั่งแม่น้ำปิงที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้าน
ด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมาคือนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่
ให้ความสนใจกับการจัดแสดงบ้านชาวนาไทยและพันธุ์ไม้พื้นบ้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 32.5 และ
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ให้ความสนใจกับการบริการผลไม้+น้ำผลไม้ เมื่อถึงจุดแวะชม
คิดเป็นร้อยละ 21.1 มีเพียงเล็กน้อยที่ให้ความสนใจกิจกรรมกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 7.3 (ดูตารางที่ 4.31)

ตารางที่ 4.30 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามการแนะนำให้
ผู้อื่นมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

การแนะนำออกต่อให้ผู้อื่นมาท่องเที่ยวทางเรือ ล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
แนะนำแน่นอน	11	8.9
แนะนำ	98	79.7
ยังไม่แน่ใจ	13	10.6
ไม่แนะนำ	1	0.8
รวม	123	100

ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามกิจกรรมที่อยู่
ในการท่องเที่ยวทางเรือที่สนใจมากที่สุด

กิจกรรมที่ให้ความสนใจมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
การบรรยายตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิง	48	39.1
การจัดแสดงบ้านชาวนาไทย และพันธุ์ไม้พื้นบ้านต่าง ๆ	40	32.5
การบริการผลไม้+น้ำผลไม้ ณ บ้านชาวนาไทย (จุดแวะชม)	26	21.1
กิจกรรมกลุ่มโดยเจ้าหน้าที่เรือ ณ บ้านชาวนาไทย (จุดแวะชม)	9	7.3
รวม	123	100

ด้านความคิดเห็นในภาพรวมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือสองฝั่งแม่น้ำปิงในครั้งนี้ พบว่า ส่วนมากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความรู้สึกพอใจ คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมา มีความรู้สึกเฉยๆ คิดเป็นร้อยละ 25.2 และที่มีความรู้สึกพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.8 โดยรวมพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความรู้สึกต่อการท่องเที่ยวทางเรืออยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.88 (ดูตารางที่ 4.32)

ตารางที่ 4.32 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามความรู้สึก
โดย ภาพรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือสองฝั่งแม่น้ำปิง

ความรู้สึกโดยภาพรวมต่อการท่องเที่ยวทางเรือสองฝั่งแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
รู้สึกพอใจมากที่สุด	17	13.8
รู้สึกพอใจ	75	61
รู้สึกเฉยๆ	31	25.2
รวม	123	100
ค่าเฉลี่ย		3.88
แปลค่า		มาก

จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือ นั้น นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนมากไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 85.4

ที่แสดงความคิดเห็นมีสัดส่วนกระจาย กล่าวคือ ที่เห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือควรมีการคำนึงถึงการไม่ทำลายทัศนียภาพทางธรรมชาติริมฝั่งแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 4.1 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับข้อเสนอแนะในเรื่องการเพิ่มอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ ควรมีการเพิ่มข้อมูลความรู้ในการเดินทางและสิ่งที่น่าสนใจตลอดเส้นทางท่องเที่ยวซึ่งมีสัดส่วนที่เท่ากันกับข้อเสนอแนะในการเพิ่มอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเดินทาง เช่น แก้วน้ำ ไม้เท้า เป็นต้น คือ ร้อยละ 2.4 และมีเพียงเล็กน้อยที่เห็นว่า ควรมีการดูแลรักษาความสะอาดริมฝั่งแม่น้ำ และควรมีการเพิ่มระยะเวลาในการให้บริการมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 1.6 และร้อยละ 0.8 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.33)

ตารางที่ 4.33 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำแนกตามความคิดเห็นอื่น ๆ ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ความคิดเห็นอื่น ๆ ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่แสดงความคิดเห็น	105	85.4
ดูแลเรื่องผลกระทบจากการท่องเที่ยวทางเรือ	15	26.8
เพิ่มอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย	4	7.1
เพิ่มข้อมูลในการเดินทางและสิ่งที่น่าสนใจ	3	5.4
เพิ่มอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในเรือ	2	3.6
ดูแลรักษาความสะอาดริมฝั่งแม่น้ำปิง	2	3.6
เพิ่มเวลาในการเดินทาง	2	3.6
รวม	123	100

4.3 ผลการศึกษาข้อมูลจากประชากรผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว

ในส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวที่อยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นั้น ได้ใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามถึงความพึงพอใจในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของเรือแม่ปิงริเวอร์ครูซ นำมาบรรจุในรายการทัวร์หรือนำเสนอแก่นักท่องเที่ยว กระบวนการในการติดต่อสื่อสารไปยังนักท่องเที่ยว ความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่อง

แม่น้ำปิง จำนวนรวมทั้งสิ้น 39 ราย กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

เพื่อให้ครอบคลุมทุกรายละเอียดที่จำเป็นต่อการศึกษา จึงขอนำเสนอผลการศึกษา ข้อมูล แล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

ในส่วนการเก็บข้อมูลประชากรผู้ประกอบการที่เกี่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแยกข้อคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะ/ประเภทของกิจการ ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่าเพศของผู้ประกอบการที่เกี่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.2 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 30.8

ข้อมูลด้านอายุของผู้ประกอบการที่เกี่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ประกอบการที่เกี่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่เลือกให้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีอายุระหว่าง 20-29 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.8 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาคือผู้ประกอบการที่เกี่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.6 ที่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.9 และมีเพียงส่วนน้อยที่มีอายุระหว่าง 50-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.6

ด้านระดับการศึกษาของผู้ประกอบการที่เกี่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 74.4 รองลงมาที่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 12.8 ที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 7.7 ในขณะที่มีเพียงส่วนน้อยที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 2.6

จากการศึกษาพบว่าลักษณะของกิจการธุรกิจที่เกี่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าส่วนใหญ่มีลักษณะของกิจการเป็นแบบบุคคลธรรมดา คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมาเป็นการกิจการในลักษณะบริษัทจำกัด/บริษัทมหาชน และลักษณะกิจการที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 28.2 และร้อยละ 25.6 และที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญมีเพียงร้อยละ 2.6

นอกจากนี้ในการศึกษาพบว่าบริการให้บริการของธุรกิจที่เกี่ยว เป็นการให้บริการแบบ In bound คือนำนักท่องเที่ยวต่างประเทศมาเที่ยวประเทศไทยเป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 76.9 และการให้บริการแบบอื่น กล่าวคือ แบบ Domestic คือการนำนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวในประเทศไทย และ Out bound คือการนำนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวต่างประเทศ มีสัดส่วนดังนี้ คือร้อยละ 12.8 และร้อยละ 2.6 ตามลำดับ ส่วนผู้ประกอบการที่ให้บริการทั้งสามประเภท คือ Out bound In bound และ Domestic คิดเป็นร้อยละ 7.7

จากการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการที่ขานในจังหวัดเชียงใหม่ มีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ มีสัดส่วนกระจาย กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ขานในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนมากมีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจมาเป็นระยะเวลา 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.9 รองลงมา ประกอบธุรกิจมาเป็นระยะเวลา 2 ปี ที่ประกอบธุรกิจมาเป็นระยะเวลา 5 ปี ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 12.8 และร้อยละ 10.3 ส่วนผู้ประกอบการที่ขานมาเป็นระยะเวลา 1 ปี และ 6 ปี มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ คิดเป็นร้อยละ 7.7 ที่ประกอบธุรกิจมาเป็นระยะเวลา 7 ปี 8 ปี 13 ปี และ 30 ปี มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 5.1 และที่ประกอบธุรกิจมาเป็นระยะเวลา 1.5 ปี 4 ปี 10 ปี 15 ปี 16 ปี และ 20 ปี มีสัดส่วนที่เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 2.6 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 7.7 (ดูตารางที่ 4.34)

ตารางที่ 4.34 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการที่ขานในจังหวัด เชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการที่ขาน ในจังหวัดเชียงใหม่	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	12	30.8
หญิง	27	69.2
รวม	39	100
2. ช่วงอายุ		
อายุระหว่าง 20-29 ปี	21	53.8
อายุระหว่าง 30-39 ปี	10	25.6
อายุระหว่าง 40-49 ปี	7	17.9
อายุระหว่าง 50-59 ปี	1	2.6
รวม	39	100
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	1	2.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	12.8
- อาชีวศึกษา	3	7.7
- ปริญญาตรี	29	74.4
- สูงกว่าปริญญาตรี	1	2.6
รวม	39	100

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าเที่ยว ในจังหวัดเชียงใหม่	จำนวน	ร้อยละ
4. ลักษณะของกิจการ		
บริษัทจำกัด/บริษัทมหาชน	11	28.2
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	10	25.6
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	7	2.6
บุคคลธรรมดา	17	43.6
รวม	39	100
5. ประเภทของธุรกิจนำเข้าเที่ยว		
INBOUND : นำนักท่องเที่ยวต่างประเทศมาเที่ยว		
ประเทศไทย	30	76.9
OUTBOUND: นำนักท่องเที่ยวไทยไปเที่ยวต่าง		
ประเทศ	1	2.6
DOMESTIC: นำท่องเที่ยวไทยเที่ยวภายในประเทศ	5	12.8
ทำทั้ง 3 ประเภท	3	7.7
รวม	39	100
6. ระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจ		
1 ปี	3	7.7
1.5 ปี	1	2.6
2 ปี	5	12.8
3 ปี	7	17.9
4 ปี	1	2.6
5 ปี	4	10.3
6 ปี	3	7.7
7 ปี	2	5.1
8 ปี	2	5.1

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ในจังหวัดเชียงใหม่	จำนวน	ร้อยละ
10 ปี	1	2.6
13 ปี	2	5.1
15 ปี	1	2.6
16 ปี	1	2.6
20 ปี	1	2.6
30 ปี	2	5.1
ไม่ตอบแบบสอบถาม	3	7.7
รวม	39	100

**ส่วนที่ 2 ทักษะของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง
อำเภอเมือง เชียงใหม่**

เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และ
ปัจจัยที่มีต่อการเลือกให้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของเรือแม่ปิงริเวอร์ครุฑแก่นักท่องเที่ยว
ประกอบด้วยการรู้จักเรือแม่ปิงริเวอร์ครุฑ ปัจจัยที่สำคัญในการเลือกให้บริการท่องเที่ยวเรือล่องแม่
น้ำปิง กลุ่มประเทศ/อายุและจำนวนของนักท่องเที่ยวที่ให้บริการเรือล่องแม่น้ำปิง ผลกระทบของ
กิจกรรมการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ปัจจัยที่ทำให้เลือกแหล่งท่องเที่ยว/โปรแกรมท่องเที่ยว
การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของกิจการ

จากผลการศึกษา พบว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่ตอบแบบสอบถาม
นั้น รู้จักการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง โดยพนักงานของกิจการเรือล่องแม่น้ำปิงมาพบและเสนอ
รายการทัวร์ คิดเป็นร้อยละ 71.8 ที่รู้จักจากสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ (แผ่นพับ โปสเตอร์ ใบปลิว
หนังสือ ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 23.1 และที่รู้จักจากเพื่อน ๆ /บริษัททัวร์อื่น ๆ บอกต่อมีเพียง ร้อยละ 5.1
(ดูตารางที่ 4.35)

ตารางที่ 4.35 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามการรู้จักการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

การรู้จักการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานของบริษัทเรือมาพบและเสนอรายการทัวร์	28	71.8
ต่าง ๆ		
จากสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ (แผ่นพับ โปสเตอร์ ใบปลิว หนังสือ ฯลฯ)	9	23.1
เพื่อน ๆ /บริษัททัวร์อื่น ๆ บอกต่อ	2	5.1
รวม	39	100

ในด้านเหตุผลที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ำนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเรือล่องแม่น้ำปิง พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่น่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาพบว่าตัวนักท่องเที่ยวเองเป็นผู้ระบุเพื่อต้องการมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 25.6 มีเพียงส่วนน้อยที่รวมอยู่ในรายการทัวร์ของบริษัท คิดเป็นร้อยละ 12.9 (ดูตารางที่ 4.36)

ตารางที่ 4.36 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามเหตุผลที่เลือกพานักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

เหตุผลที่เลือกพานักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่น่าสนใจ	24	61.5
รวมอยู่ในรายการทัวร์ของบริษัท	4	10.3
นักท่องเที่ยวเป็นผู้ระบุเอง	10	25.6
อื่น ๆ	1	2.6
รวม	39	100

ในด้านอายุของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 20-29 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.5 ที่มีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 50- 59 ปี ที่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี และที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เลือกให้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 20.5 ร้อยละ 10.3 และร้อยละ 7.7 (ดูตารางที่ 4.37)

ตารางที่ 4.37 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามกลุ่มอายุของนักท่องเที่ยว

กลุ่มอายุนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือ ล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
20 - 29 ปี	24	61.5
30 - 39 ปี	3	7.7
40 - 49 ปี	4	10.3
50 - 59 ปี	8	20.5
รวม	39	100

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่เลือกให้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงส่วนใหญ่จะนำนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นกลุ่มทัวร์ขนาดเล็ก มีนักท่องเที่ยว 3-5 คน มาใช้บริการเรือล่องแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจะนำนักท่องเที่ยวมาเที่ยว เป็นจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 มีเพียงส่วนน้อยที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวพามาท่องเที่ยวในลักษณะกลุ่มทัวร์ขนาดใหญ่ 10 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.8 (ดูตารางที่ 4.38)

ตารางที่ 4.38 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามลักษณะ/จำนวนนักท่องเที่ยว

ลักษณะ/จำนวนนักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
2 คน	10	25.6
กลุ่มทัวร์ขนาดเล็ก 3 - 5 คน	24	61.5
กลุ่มทัวร์ขนาดใหญ่ 10 คนขึ้นไป	5	12.8
รวม	39	100

ทางด้านผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงนั้น พบว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนมากมีความเห็นว่า จะทำให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์แม่น้ำปิงให้สะอาดขึ้น เพราะประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของแม่น้ำ จึงทำให้เกิดการอนุรักษ์ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 51.3 และที่มีความเห็นว่า จะทำให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น เพราะมีการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ คิดเป็นร้อยละ 23.1 นอกจากนั้นผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่บางส่วนยังมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 15.4 มีเพียงส่วนน้อยที่มีความเห็นว่า การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 10.3 (ดูตารางที่ 4.39)

ตารางที่ 4.39 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามผลกระทบจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
นักท่องเที่ยวมากขึ้น เพราะมีการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น	9	23.1
มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้แม่น้ำเน่าเสีย มีกลิ่นเหม็น มีขยะมากขึ้น ฯลฯ	4	10.3
ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มมากขึ้น	6	15.4
ทำให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์แม่น้ำปิงสะอาดขึ้น เพราะประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของแม่น้ำ ทำให้เกิดการอนุรักษ์	20	51.3
รวม	39	100

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนใหญ่ที่ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เลือกบรรจุแหล่งท่องเที่ยว/โปรแกรมท่องเที่ยว เข้าไปในรายการนำเที่ยวของบริษัทนั้นคือการถ่ายทอดวิถีชีวิต,ความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว นั้น คิดเป็นร้อยละ 56.4 รองลงมาคือความน่าสนใจ แปลกใหม่ ของแหล่งท่องเที่ยว นั้น คิดเป็นร้อยละ 28.2 มีเพียงส่วนน้อยที่คิดถึงราคาที่เหมาะสมกับการไปเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว นั้น คิดเป็นร้อยละ 10.3 และไม่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 5.1 (ดูตารางที่ 4.40)

ตารางที่ 4.40 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยที่เลือกบรรจุแหล่งท่องเที่ยว/โปรแกรมท่องเที่ยวเข้าไปในรายการนำเที่ยวของบริษัท

ปัจจัยที่เลือกบรรจุแหล่งท่องเที่ยว/โปรแกรมท่องเที่ยว เข้าไปในรายการนำเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ความน่าสนใจ, แปลกใหม่ ของแหล่งท่องเที่ยว นั้น	11	28.2
การถ่ายทอดวิถีชีวิต, ความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่ง ท่องเที่ยว นั้น	22	56.4
ราคาที่เหมาะสมกับการไปเที่ยวในแหล่งนั้น ๆ	4	10.3
ไม่ได้ระบุ	2	5.1
รวม	39	100

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้การสื่อสารและช่องทางการจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่พบว่าช่องทางการจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ (แผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือ ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 38.5 ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่บอก่วิธีที่มีประสิทธิภาพคือนักท่องเที่ยวเป็นผู้บอกต่อ ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 28.2 และผู้ที่ให้ตัวแทนจำหน่าย/บริษัททัวร์อื่น ๆ เป็นตัวแทนในการจำหน่ายและมีประสิทธิภาพในการจำหน่าย มีสัดส่วนใกล้เคียงกับการใช้อินเตอร์เน็ตในการจัดจำหน่าย คือ ร้อยละ 15.4 และร้อยละ 12.8 ตามลำดับ และที่มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ถูกบรรจุไว้ในรายการนำเที่ยวและมัลติเมตส์เป็นผู้บอกกับนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 2.6 (ดูตารางที่ 4.41)

ตารางที่ 4.41 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามวิธีการสื่อสาร และช่องทางการจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ

วิธีที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร/จำหน่าย	จำนวน	ร้อยละ
สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ (แผ่นพับ, โปสเตอร์, หนังสือ)	15	38.5
ผ่านตัวแทนจำหน่าย / บริษัททัวร์อื่น ๆ	6	15.4
นักท่องเที่ยวบอกต่อ	11	28.2
สื่อสารทางอินเทอร์เน็ต, IT ต่าง ๆ	5	12.8
บรรจุไว้ในรายการนำเที่ยวเพื่อเสนอต่อ		
นักท่องเที่ยว	1	2.6
ไกด์บริการให้ลูกค้าทัวร์ฟัง	1	2.6
รวม	39	100

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงในด้านต่าง ๆ

เป็นข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง โดยแยกเป็นความพึงพอใจที่สำคัญ 3 ด้านคือ ด้านสินค้าซึ่งรวมด้านปลีกย่อยต่าง ๆ ไว้คือ (ด้านบุคลากร ด้านการให้บริการ และด้านข้อมูลทั่วไป) ด้านราคา และด้านการประชาสัมพันธ์

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีความพึงพอใจในด้านสินค้าโดยภาพรวมในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.40 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบย่อยของด้านสินค้าการท่องเที่ยวทางเรือแล้ว พบว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีความพึงพอใจในสินค้าการท่องเที่ยวทางเรืออยู่ในระดับมากและปานกลาง กล่าวคือ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีความพึงพอใจมากกับ ความสุภาพเป็นมิตร เป็นกันเองของพนักงานเรือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.71 ความกระตือรือร้นในการทำงานของพนักงานเรือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.61 เวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.56 ในส่วนของความปลอดภัยในขณะที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.53 ส่วนสิ่งที่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีความพึงพอใจปานกลาง คือ การให้บริการของพนักงานเรือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.46 เส้นทางที่ให้บริการในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.41 เรือที่ให้บริการและความเหมาะสมของจำนวนนักท่องเที่ยวกับเรือที่ให้บริการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันอยู่ที่ 3.38 ความเข้าใจในการสื่อสารรวมถึงการให้ข้อมูลระหว่าง

พนักงานเรือและนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.28 กิจกรรมที่จัดขึ้นในระหว่างการท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.20 การจัดการเกี่ยวกับมลพิษทางเสียงและคราบน้ำมันที่เกิดจากเรือท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.92

ข้อมูลเกี่ยวกับราคา อันประกอบด้วยค่าบริการเรือท่องเที่ยว ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.35

จากการศึกษาพบว่าในด้านของการประชาสัมพันธ์นั้น ประกอบด้วยความหลากหลายของสื่อประชาสัมพันธ์ (หนังสือ/ นิตยสาร/ แผ่นพับ/ โปสเตอร์/ วิทยู) ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์ และความถี่ของการประชาสัมพันธ์ พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีความพึงพอใจการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.30 (ดูตารางที่ 4.42)

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อด้านสินค้าของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ความพึงพอใจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	ค่าเฉลี่ย	แปลค่าระดับความพึงพอใจ
ด้านสินค้าของทางการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง		
เรือให้บริการ	3.38	ปานกลาง
เส้นทางที่ให้บริการ	3.41	ปานกลาง
เวลาที่ให้บริการ	3.56	มาก
ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	3.53	มาก
การจัดการเกี่ยวกับมลพิษต่าง ๆ	2.92	ปานกลาง
การบริการของพนักงาน	3.46	ปานกลาง
ความสุภาพ เป็นมิตร เป็นกันเอง อ่อนน้อม	3.71	มาก
ความกระตือรือร้น รับผิดชอบในงานของพนักงานเรือ	3.61	มาก
ความเข้าใจในการสื่อสาร การให้ข้อมูลต่าง ๆ	3.28	ปานกลาง
กิจกรรมที่จัดขึ้นในโปรแกรมการท่องเที่ยวทางเรือ	3.20	ปานกลาง
ความเหมาะสมของนักท่องเที่ยวกับเรือท่องเที่ยว	3.38	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมสินค้าการท่องเที่ยวทางเรือ	3.40	ปานกลาง

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

ความพึงพอใจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	ค่าเฉลี่ย	แปลค่า ระดับความพึงพอใจ
ด้านราคาของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง		
ราคาค่าบริการในการท่องเที่ยวทางเรือ	3.43	ปานกลาง
ราคาค่าอาหารและเครื่องดื่ม	3.28	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมราคาการท่องเที่ยวทางเรือ	3.35	ปานกลาง
ด้านการประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวทางเรือ		
ความหลากหลายของสื่อประชาสัมพันธ์	3.30	ปานกลาง
ประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ที่ทำให้ท่าน		
ตัดสินใจเลือกการท่องเที่ยวทางเรือ	3.30	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางเรือ	3.30	ปานกลาง

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง เป็นข้อมูลที่ได้รับจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง การแนะนำนักท่องเที่ยวกลับมาเยี่ยมชม สิ่งที่พึงพอใจมากที่สุดในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ความรู้สึกโดยภาพรวมต่อการท่องเที่ยวทางเรือแม่น้ำปิง ผลจากการท่องเที่ยวทางเรือและกิจกรรม/ความ คิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจากการศึกษาพบว่า สิ่งที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ให้ความสำคัญมากที่สุดคือลักษณะทั่วไปของการท่องเที่ยวทางเรือ(ด้านสินค้า) คิดเป็นร้อยละ 87.2 (ดูตารางที่ 4.43)

ตารางที่ 4.43 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามความสำคัญจากแบบสอบถามส่วนที่ 3

ความสำคัญ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะทั่วไปของการท่องเที่ยวทางเรือ(สินค้า)	34	87.2
ราคา	1	2.6
การประชาสัมพันธ์	4	10.3
รวม	39	100

ในส่วนของการแนะนำนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าส่วนมากบอกว่าจะแนะนำนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงอีก คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมาขึ้นย่นว่าแนะนำแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 35.9 มีเพียงเล็กน้อยที่บอกว่าไม่แนะนำและไม่แนะนำแน่นอน มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 12.8 และร้อยละ 7.7 ตามลำดับ ส่วนที่บอกว่ายังไม่แน่ใจ มีเพียงร้อยละ 2.6 (ดูตารางที่ 4.44)

ตารางที่ 4.44 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามการแนะนำนักท่องเที่ยว

การแนะนำนักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่แนะนำแน่นอน	3	7.7
ไม่แนะนำ	5	12.8
ยังไม่แน่ใจ	1	2.6
แนะนำ	16	41.0
แนะนำแน่นอน	14	35.9
รวม	39	100

จากการศึกษาพบว่า สิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่พึงพอใจมากที่สุดจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงคือ การชมทิวทัศน์และการบรรยายตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 46.2 (ดูตารางที่ 4.45)

ตารางที่ 4.45 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่จำแนกตาม
สิ่งที่พึงพอใจมากที่สุดในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

สิ่งที่พึงพอใจมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เสนอความคิดเห็น	4	10.3
ชมทิวทัศน์ทางเรือ / บรรยายาศคี	18	46.2
ศึกษาวิถีชีวิตชาวบ้าน	7	17.9
เพิ่มรายได้	1	2.6
เป็นทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยว	4	10.3

ตารางที่ 4.45 (ต่อ)

สิ่งที่พึงพอใจมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
การให้บริการ / รถรับส่ง	3	7.7
ความปลอดภัย	1	2.6
สถานที่บริการ	1	2.6
รวม	39	100

ด้านความคิดเห็นในภาพรวมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง พบว่าส่วนมากผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมีความรู้สึกพอใจ คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมา มีความรู้สึกพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.4 และที่มีความรู้สึกเฉย ๆ คิดเป็นร้อยละ 10.3 มีเพียงส่วนน้อยที่มีความรู้สึกไม่พอใจและไม่พอใจที่สุดกับการท่องเที่ยวทางเรือ ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 5.1 และร้อยละ 2.6 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.46)

นอกจากนี้ในการศึกษายังพบว่า ในทัศนะของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีผลต่อสิ่งแวดล้อม/ขยะ/การอนุรักษ์แหล่งน้ำ คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมา ไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 30.8 นอกจากนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีผลต่อการศึกษาวิถีชีวิตชนบทและการชมทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำปิง ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากันกับความเห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงว่ามีผลต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ คือร้อยละ 7.7 ส่วนที่มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง มีผลต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว มีสัดส่วนที่เท่ากันกับความเห็นที่ว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีผลต่อการเปลี่ยนสถานที่เที่ยวจากบนบกมาเที่ยวทางน้ำแทน และความประทับใจของนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 2.6 (ดูตารางที่ 4.47)

ตารางที่ 4.46 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามภาพรวมของการท่องเที่ยวทางเรือ

ภาพรวมของการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
พอใจมากที่สุด	6	15.4
พอใจ	26	66.7
เฉย ๆ	4	10.3
ไม่พอใจ	2	5.1
ไม่พอใจที่สุด	1	2.6
รวม	39	100

ตารางที่ 4.47 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามผลของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ผลของการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่แสดงความคิดเห็น	12	30.8
นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ	1	2.6
ศึกษาวิถีชีวิตชนบท / ทิวทัศน์	3	7.7
ส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ	3	7.7
สิ่งแวดล้อม / ชยะ / อนุรักษ์แหล่งน้ำ	18	46.2
ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	1	2.6
เปลี่ยนสถานที่เที่ยวจากบนบกมาเที่ยวทางน้ำ	1	2.6
รวม	39	100

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 35.9 ส่วนผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่จะคำนึงถึงความสะดวกและการรักษาสีสิ่งแวดล้อมของแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 25.6 รองลงมาคือที่มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงลักษณะของเรือ/ ท่าเรือ/ การปรับปรุงการบริการในการท่องเที่ยวทางเรือ คิดเป็นร้อยละ 17.9 ส่วนที่มีความเห็นว่าควรมีการอบรมพนักงาน

ให้มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษได้ดี คิดเป็นร้อยละ 10.3 และมีความคิดเห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 5.1 มีเพียงส่วนน้อยที่มีความเห็นว่าควรเพิ่มกิจกรรมในการเที่ยวชมมากกว่านี้ ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับผู้ที่ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีความเห็นว่าควรมีการลดเสียงรบกวนในเรือ คิดเป็นร้อยละ 2.6 (ดูตารางที่ 4.48)

ตารางที่ 4.48 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือ

ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือ แม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่แสดงความคิดเห็น	14	35.9
อบรมพนักงานประจำเรือให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้	4	10.3
มีการประชาสัมพันธ์	2	5.1
ความสะอาด / รักษาสิ่งแวดล้อม	10	25.6
เพิ่มกิจกรรมในการแวะชม	1	2.6
ปรับปรุงลักษณะเรือ / ทำเรือ / ปรับปรุงการบริการในเรือ	7	17.9
ลดเสียงรบกวนในเรือ	1	2.6
รวม	39	100

4.4 ผลการศึกษาข้อมูลจากประชากรในท้องถิ่น

ประชากรในท้องถิ่น หมายถึงประชากรที่อยู่อาศัยริมฝั่งแม่น้ำปิงตลอดเส้นทางเดินเรือของแม่ปิงริเวอร์ครูซ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม และองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในท้องถิ่นครั้งนี้ จึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในท้องถิ่น จำนวนรวมทั้งสิ้น 160 หลังคาเรือน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เพื่อให้ครอบคลุมทุกรายละเอียดที่จำเป็นต่อการศึกษา จึงนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า โดยแยกข้อคำถาม-ตอบ ออกเป็น 4 ส่วน แล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ถิ่นที่อยู่อาศัย/สังกัดของหมู่บ้าน ระยะเวลาในการอยู่อาศัย ภูมิฐานะเดิม เหตุผลในการอยู่ริมแม่น้ำปิง การเป็นสมาชิกของกลุ่ม/องค์กรในถิ่นที่อยู่อาศัย

จากผลการศึกษาในเรื่องเพศของประชากรในท้องถิ่น พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.5 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 2.5

กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าประชากรในท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.9 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.6 อายุระหว่าง 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.5 อายุระหว่าง 50-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.9 อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.8

ด้านระดับการศึกษาของประชากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.5 กลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.1 กลุ่มที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 16.3 และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 13.8 กลุ่มของนักท่องเที่ยงที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับอนุสัญญา ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 2.5 ร้อยละ 1.3 และ 0.6 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาพบว่า ประชากรในท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากมีอาชีพ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 33.1 รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 18.8 กลุ่มของพนักงานบริษัท มีสัดส่วนใกล้เคียงกับกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.9 และ 13.8 ตามลำดับ กลุ่มที่ไม่ประกอบอาชีพก็มีสัดส่วนใกล้เคียงกับกลุ่มของข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 10 และ 6.3 ตามลำดับ มีเพียงเล็กน้อยที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้คือ อาชีพแม่บ้าน และค้าขาย ซึ่งมีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 0.6

จากการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชากรในท้องถิ่น มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่สูง กล่าวคือส่วนมากเป็นกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40 กลุ่มที่มีรายได้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001- 15,000 คิดเป็นร้อยละ 8.8 กลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001- 25,000 บาท มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 25,000

และกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 คิดเป็นร้อยละ 1.9 ร้อยละ 1.3 และร้อยละ 0.6 ตามลำดับ มีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.8

ในส่วนของที่อยู่อาศัยของประชาชนในท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 55 กลุ่มประชาชนในท้องถิ่นที่ระบุที่อยู่อาศัยนั้นจากผลการศึกษาพบว่า โดยส่วนมากมีที่อยู่อาศัยอยู่ที่สันผีเสื้อ คิดเป็นร้อยละ 10.6 กลุ่มที่อยู่อาศัยที่วัดเกตุดู คิดเป็นร้อยละ 9.4 กลุ่มที่อยู่อาศัยที่ลังกา และกลุ่มที่อยู่อาศัยที่ฟ้าฮ่าม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 8.8 และ 8.1 ตามลำดับ กลุ่มที่อยู่อาศัยที่ท่าหลวง คิดเป็นร้อยละ 4.4 นอกจากนั้นยังมีกลุ่มที่อยู่อาศัยที่สันทราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 มีเพียงเล็กน้อยที่อยู่อาศัยที่ท่ากระดาน คิดเป็นร้อยละ 1.3

นอกจากนั้นแล้ว ประชากรในท้องถิ่นยังได้ระบุสังกัดหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ซึ่งส่วนมากจะอยู่ในสังกัดของเทศบาลนครเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 55.6 ส่วนที่อยู่ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่ามและองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 21.3 และ ร้อยละ 20 ตามลำดับ มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่ระบุองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 3.1

จากผลการศึกษาพบว่าระยะเวลาในการอยู่อาศัยในที่อยู่ของประชากรในท้องถิ่นมีระยะเวลาที่ค่อนข้างกระจุกกระจาย ส่วนใหญ่จะอยู่อาศัยเป็นระยะเวลา 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.8 กลุ่มที่อยู่เป็นระยะเวลา 20 ปี มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับกลุ่มที่อยู่อาศัยเป็นระยะเวลา 1 ปี คือร้อยละ 8.1 และร้อยละ 6.9 ซึ่งเป็นกลุ่มที่อยู่อาศัยในระยะเวลาที่น้อยที่สุด สำหรับกลุ่มที่อยู่อาศัยมาเป็นระยะเวลามากที่สุดคือกลุ่มที่อยู่อาศัยเป็นระยะเวลา 80 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.6

ผลการศึกษาพบว่า ภูมิถิ่นเดิมของประชากรในท้องถิ่นก่อนที่จะมาอยู่ริมแม่น้ำปิง ส่วนใหญ่ย้ายมาจากตัวเมืองเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 40 มีบางกลุ่มที่เคยอาศัยอยู่บริเวณริมแม่น้ำมาก่อน แล้วถึงย้ายมาอยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 22.5 กลุ่มที่อยู่ในหมู่บ้านห่างจากแม่น้ำแล้วได้ย้ายมาอยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 13.1 ส่วนกลุ่มที่มีสัดส่วนใกล้เคียงกันส่วนมากจะย้ายมาจากจังหวัดอื่นไม่ระบุจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 1.9 และที่ระบุจังหวัดที่ย้ายมามีดังนี้คือ ย้ายมาจากเชียงราย คิดเป็นร้อยละ 3.1 ย้ายมาจากพิษณุโลก คิดเป็นร้อยละ 2.5 ย้ายมาจากแพร่ แม่ฮ่องสอน และกรุงเทพฯ มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 1.9 และย้ายมาจากลำพูน สุโขทัย พะเยา มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 0.6 มีกลุ่มที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 9.4

จากการศึกษาพบว่า ประชากรในท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 37.5 ส่วนประชากรในท้องถิ่นที่ให้เหตุผลที่ย้ายมาอยู่ริมแม่น้ำปิง ส่วนมากจะย้ายตามครอบครัว/ญาติ คิดเป็นร้อยละ 19.4 รองลงมาไม่ได้ย้ายมาจากที่อื่น เป็นภูมิถิ่นดั้งเดิม คิดเป็นร้อยละ 13.1 ที่ย้ายมาเป็นลูกจ้างมีสัดส่วนใกล้เคียงกับประชากรที่เห็นว่าริมน้ำมีความร่มรื่น คิดเป็นร้อยละ 5 และร้อยละ 4.4 ที่มีเหตุผลว่าย้ายมาเพื่อฝึกงานและเป็นพื้นที่ที่เทศบาลจัดสรรให้มีสัดส่วนที่เท่ากัน

คือ คิดเป็นร้อยละ 3.8 ในสัดส่วนที่เหลือคือ ร้อยละ 6.3 เป็นสัดส่วนของเหตุผลของประชากรในท้องถิ่นที่มาเรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 3.1 ที่ให้เหตุผลว่ามาขายที่ดินและเพื่อความสะดวก/อยากเปลี่ยนที่อยู่ คิดเป็นร้อยละ 1.9 และร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

ในส่วนการเป็นสมาชิกของกลุ่ม/องค์กรภายในท้องถิ่นของประชากรในท้องถิ่นพบว่า ส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกของกลุ่ม/องค์กรภายในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 85.6 นอกจากนั้นที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม/องค์กรภายในท้องถิ่น มีสัดส่วนกระจาย กล่าวคือ เป็นสมาชิกของชมรมในหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 3.1 เป็นกรรมการหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.9 และที่มีสัดส่วนเท่ากันคือ เป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้นำชมรม เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเป็นสมาชิกของกลุ่มพัฒนาสตรี และผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 1.3 มีเพียงเล็กน้อยที่เป็นสมาชิกผู้นำเกษตรกร และอยู่ในชมรมผู้สูงอายุ มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 0.6 (ดูตารางที่ 4.49)

ตารางที่ 4.49 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น

ข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	80	50
หญิง	76	47.5
ไม่ตอบแบบสอบถาม	4	2.5
รวม	160	100
2. อายุ		
อายุต่ำกว่า 20 ปี	14	8.8
อายุระหว่าง 20-29 ปี	51	31.9
อายุระหว่าง 30-39 ปี	41	25.6
อายุระหว่าง 40-49 ปี	28	17.5
อายุระหว่าง 50-59 ปี	19	11.9
อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป	7	4.4
รวม	160	100

ตารางที่ 4.49 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น

ข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	4	2.5
ประถมศึกษา	36	22.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	22	13.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย	26	16.3
อาชีวศึกษา	29	18.1
ปริญญาตรี	40	25.0
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.3
อนุปริญญา	1	0.6
รวม	160	100
3. อาชีพ		
นักเรียน / นักศึกษา	22	13.8
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	6.3
รับจ้าง	53	33.1
พนักงานบริษัทเอกชน	27	16.9
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	30	18.8
แม่บ้าน	1	0.6
ค้าขาย	1	0.6
ไม่ประกอบอาชีพ	16	10.0
รวม	160	100
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	70	43.8
5,001 – 10,000 บาท	64	40.0
10,001 – 15,000 บาท	14	8.8
15,001 – 20,000 บาท	1	0.6
20,001 – 25,000 บาท	3	1.9
มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป	2	1.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	6	3.8
รวม	160	100

ตารางที่ 4.49 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น

ข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
5. ดินที่อยู่		
วัดเกต	15	9.3
ลังกา	14	8.8
ฟ้าฮ่าม	13	8.1
สันผีเสื้อ	17	10.6
สันทราย	4	2.5
ท่าหลุก	7	4.4
ท่ากระดาศ	2	1.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	88	55.0
รวม	160	100
6. สังกัดที่พักอาศัย		
องค์การบริหารส่วนตำบล สันผีเสื้อ	32	20.0
องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม	34	21.3
ไม่ระบุ (องค์การบริหารส่วนตำบล)	5	3.1
เทศบาลนครเชียงใหม่	89	55.6
รวม	160	100
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในที่อยู่ปัจจุบัน		
1 ปี	11	6.9
2 ปี	2	1.3
3 ปี	4	2.5
4 ปี	4	2.5
5 ปี	7	4.4
6 ปี	4	2.5
7 ปี	1	0.6
8 ปี	2	1.3
10 ปี	14	8.8

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
12 ปี	2	1.3
13 ปี	1	0.6
14 ปี	2	1.3
15 ปี	3	1.9
16 ปี	1	0.6
17 ปี	2	1.3
18 ปี	5	3.1
19 ปี	4	2.5
20 ปี	13	8.1
21 ปี	1	0.6
22 ปี	2	1.3
23 ปี	2	1.3
24 ปี	1	0.6
25 ปี	3	1.9
26 ปี	1	0.6
27 ปี	3	1.9
28 ปี	5	3.1
29 ปี	2	1.3
30 ปี	10	6.3
31 ปี	2	1.3
32 ปี	2	1.3
33 ปี	1	0.6
34 ปี	1	0.6
35 ปี	5	3.1
37 ปี	2	1.3
39 ปี	3	1.9
40 ปี	5	3.1

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
41 ปี	1	0.6
43 ปี	1	0.6
44 ปี	2	1.3
45 ปี	1	0.6
47 ปี	4	2.5
48 ปี	2	1.3
50 ปี	4	2.5
51 ปี	1	0.6
53 ปี	1	0.6
54 ปี	1	0.6
55 ปี	1	0.6
56 ปี	1	0.6
57 ปี	1	0.6
58 ปี	2	1.3
67 ปี	1	0.6
80 ปี	1	0.6
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	1.3
รวม	160	100
8. ภูมิลำเนาเดิม		
อาศัยอยู่บริเวณแม่น้ำ	36	22.5
อยู่ในหมู่บ้านห่างจากแม่น้ำ	21	13.1
อยู่ตัวเมืองเชียงใหม่	64	40.0
ย้ายมาจากจังหวัดอื่น(ไม่ระบุ)	3	1.9
เชียงราย	5	3.1
แพร่	3	1.9
แม่ฮ่องสอน	3	1.9
ลำพูน	1	0.6

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
พิษณุโลก	4	2.5
สุโขทัย	1	0.6
พะเยา	1	0.6
กรุงเทพมหานคร	3	1.9
ไม่ตอบแบบสอบถาม	15	9.4
รวม	160	100
9. เหตุผลที่ย้ายมาอยู่อาศัยริมฝั่งแม่น้ำปิง		
ภูมิถิ่นอาศัยเดิม	21	13.1
ร่มรื่น	7	4.4
ลูกจ้าง	8	5.0
ค้าขาย / ทำธุรกิจ	11	6.9
ย้ายตามครอบครัว /ญาติ	31	19.4
ขายที่ดิน	3	1.9
เทศบาลจัดสรรที่ให้	6	3.8
เพื่อความสะดวก/อยากเปลี่ยนที่อยู่	2	1.3
มาเรียนหนังสือ	5	3.1
มาฝึกงาน	6	3.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	60	37.5
รวม	160	100
10. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร		
ไม่เป็น	137	85.6
กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน	2	1.3
กรรมการหมู่บ้าน	53	1.9
สมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล	12	1.3
ผู้นำเกษตรกร	1	0.6
ผู้นำชุมชน	2	1.3
กลุ่มแม่บ้าน	2	1.3

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของประชากรในท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
ชมรมผู้สูงอายุ	1	0.6
ชมรมในหมู่บ้าน	5	3.1
กลุ่มพัฒนาสตรี	2	1.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	1.3
รวม	160	100

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นจากผลกระทบของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทั้งด้านบวกและลบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวของเรือแม่ปิงริเวอร์ครูซจากความคิดเห็นของประชากรในท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและกายภาพ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม

จากการศึกษาพบว่าผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลักษณะทางกายภาพของแม่น้ำปิง อัน ประกอบไปด้วย ขยะ/สิ่งปฏิกูลที่เกิดจากการท่องเที่ยว น้ำทิ้ง/คราบน้ำมันจากเรือ มลภาวะทางเสียง มลภาวะทางอากาศ การพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำปิง สภาพภูมิทัศน์สองฝั่งแม่น้ำปิง ในความคิดเห็นโดยภาพรวมประชากรในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลักษณะทางกายภาพของแม่น้ำปิงอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.13 แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำปิงแล้ว ปรากฏว่าประชากรในท้องถิ่นมีความเห็นว่ามีผลกระทบในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.52

ในส่วนผลกระทบทางด้านบวกที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อันประกอบไปด้วย มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นำผลผลิตในครัวเรือนทำให้เกิดรายได้ ประกอบอาชีพได้มากขึ้น/มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์แม่น้ำปิง ได้รับความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น เกิดความสะดวกในการเดินทาง สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ทำให้สามารถพูดภาษาต่างประเทศได้ โดยภาพรวมแล้วความคิดเห็นของประชากรในท้องถิ่นเกี่ยวกับผลกระทบในด้านบวก ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.73 ซึ่งถ้าพิจารณาเฉพาะการสร้าง ความตระหนักในการอนุรักษ์แม่น้ำปิงของ

ประชากรในท้องถิ่นแล้วจะพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.53 และที่มีผลกระทบกับประชากรในท้องถิ่นที่อยู่ในระดับน้อย มีดังนี้คือ ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นำผลผลิตในครัวเรือนทำให้เกิดรายได้ การประกอบอาชีพได้มากขึ้น/มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น และการท่องเที่ยวทำให้พูดภาษาต่างประเทศได้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.47, 2.16, 2.38 และ 2.39 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.50)

ตารางที่ 4.50 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและกายภาพ/ด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในความคิดเห็นของประชากรในท้องถิ่นจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	ค่าเฉลี่ย	แปลค่าระดับของผลกระทบ
1. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและกายภาพของแม่น้ำปิง		
ขยะ/สิ่งปฏิกูลที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.22	ปานกลาง
น้ำทิ้ง / คราบน้ำมันจากเรือบริการ	3.06	ปานกลาง
มลภาวะทางเสียง	2.98	ปานกลาง
มลภาวะทางอากาศ	2.83	ปานกลาง
การพังทลายของตลิ่งสองฝั่งแม่น้ำปิง	3.52	มาก
สภาพภูมิทัศน์สองฝั่งแม่น้ำปิง	3.18	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม	3.13	ปานกลาง
2. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม		
ทำให้สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้นเมื่อเกิดการท่องเที่ยวขึ้น	2.47	ปานกลาง
สามารถนำผลผลิตที่ผลิตได้ภายในครัวเรือนมาทำให้เกิดรายได้	2.61	ปานกลาง
การท่องเที่ยวทำให้สามารถประกอบอาชีพได้มากขึ้น / มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น	2.38	ปานกลาง
ทำให้เกิดความรู้สึกรักและหวงแหนแม่น้ำปิงมากขึ้น (อนุรักษ์แม่น้ำปิง)	3.53	มาก
ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	2.63	ปานกลาง

ตารางที่ 4.50 (ต่อ)

ผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	ค่าเฉลี่ย	แปลค่า ระดับของผลกระทบ
ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น	3.07	ปานกลาง
เกิดความสะดวกสบายในการเดินทางเข้า-ออก หมู่บ้าน หลังเกิดการท่องเที่ยวขึ้น	2.51	ปานกลาง
การท่องเที่ยวทำให้ท่านรู้สึกรัก/หวงแหนอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น	3.46	ปานกลาง
จากการท่องเที่ยวทำให้ต้องพูดภาษาต่างประเทศได้	2.39	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวมด้านเศรษฐกิจ, สังคม และวัฒนธรรม	2.73	ปานกลาง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแม่น้ำปิงและการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ของประชากรในท้องถิ่น

เป็นข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแม่น้ำปิงและที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง โดยแยกเป็นความต้องการมีส่วนร่วมที่สำคัญ 2 ด้านคือ ความต้องการมีส่วนร่วมทางตรง ซึ่งมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้คือ การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา มีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และความต้องการมีส่วนร่วมทางอ้อม

ผลการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมทางตรงของประชากรในท้องถิ่นในการพัฒนาแม่น้ำปิงและการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ประกอบด้วย ความต้องการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา ต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ความต้องการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน และความต้องการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมประชากรมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมทางตรงอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.54 ถ้าพิจารณาเฉพาะเรื่องแล้วจะพบว่าโดยส่วนมากประชากรในท้องถิ่นต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแม่น้ำปิงและการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ในสถานที่ที่สามารถจะดูแลได้อย่างสะดวก คือ การดูแลความสะอาดบริเวณที่อยู่อาศัยของตนเอง และการดูแลความเรียบร้อยของแม่น้ำปิงในพื้นที่ความรับผิดชอบของตนเอง ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางของความต้องการมีส่วนร่วมและมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.36 และ 2.95 ตามลำดับ ส่วนในความคิดเห็นของประชากร

ในท้องถิ่นมีความต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ การร่วมกำลังทรัพยากรในการพัฒนาแม่น้ำปิง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.13

นอกจากนั้นแล้วความต้องการมีส่วนร่วมทางอ้อมของประชากรในท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ ไม่ปลูกสร้างอาคารล่วงล้ำไปในแม่น้ำปิง มีการกำจัดขยะโดยไม่ทิ้งลงในแม่น้ำปิง มีการกำจัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงในแม่น้ำปิง ใช้น้ำในการเกษตรและในครัวเรือน และการถ่ายทอดความรู้/ความรู้สึกรักและหวงแหนแม่น้ำปิงสู่ลูกหลาน พบว่าความคิดเห็นโดยภาพรวมจะอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.77 เมื่อมาพิจารณาในรายละเอียดพบว่า การมีส่วนร่วมในการใช้น้ำในการเกษตรและการใช้สอยในครัวเรือน อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.46 (ดูตารางที่ 4.51)

ตารางที่ 4.51 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับของความ ต้องการมีส่วนร่วมทางตรงและการมีส่วนร่วมทางอ้อมของประชากรในท้องถิ่นในการพัฒนาแม่น้ำปิง และการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ความต้องการมีส่วนร่วมของประชากรในท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ย	แปลค่าระดับความต้องการมีส่วนร่วม
1. การมีส่วนร่วมทางตรง		
การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและหาเหตุของปัญหา		
- การพิจารณาถึงปัญหาและการดูแลสภาพแม่น้ำปิง โดยรวม	2.60	ปานกลาง
- การพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้แม่น้ำปิงเสื่อมสภาพลง	2.73	ปานกลาง
- การพิจารณาถึงปัญหาการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	2.56	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม		
- การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม	2.25	น้อย
- การดูแลสอดส่องผู้ที่ทำลายสภาพของแม่น้ำปิง	2.52	ปานกลาง
- ร่วมพิจารณาวิธีการอนุรักษ์แม่น้ำปิง	2.46	น้อย
- กำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนก่อให้เกิดผลเสียหายต่อแม่น้ำปิง	2.48	น้อย

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

ความต้องการมีส่วนร่วมของประชากรในท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ย	แปลค่าระดับความต้องการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน		
- ร่วมแรงกายแรงใจในการประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับแม่น้ำปิง	2.57	ปานกลาง
- ระดมความคิดในการพัฒนาแม่น้ำปิงในการประชุมสัมมนา	2.28	น้อย
- ร่วมกำลังทรัพยากรในการพัฒนาแม่น้ำปิง	2.13	น้อย
- การดูแลความเรียบร้อยของแม่น้ำปิงในพื้นที่ความรับผิดชอบของตนเอง	2.95	ปานกลาง
- การดูแลความสะอาดในที่อยู่อาศัยของตนเอง	3.36	ปานกลาง
การร่วมติดตามประเมินผล		
- การร่วมพิจารณาผลดี-ผลเสีย ของการท่องเที่ยวทางเรือ	2.34	น้อย
- การพิจารณาถึงประโยชน์ที่ได้รับจาก การท่องเที่ยวทางเรือ	2.33	น้อย
- การพิจารณาถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวทางเรือต่อสิ่งแวดล้อมของแม่น้ำปิง	2.58	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมความต้องการมีส่วนร่วมทางตรง	2.54	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมทางอ้อม		
ไม่มีสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลงไปแม่น้ำปิง	2.84	ปานกลาง
มีการกำจัดขยะโดยไม่ทิ้งลงแม่น้ำปิง	3.01	ปานกลาง
มีการกักน้ำเสียก่อนปล่อยลงไปในลำน้ำ	2.90	ปานกลาง
ท่านใช้ทรัพยากรในแม่น้ำคือการใช้น้ำในการเกษตรและการใช้สอยในครัวเรือนเท่านั้น	2.46	น้อย
ให้ข้อมูลความรู้/ความรู้สึกรักและหวงแหนแม่น้ำปิงสู่ลูกหลานโดยการพูดคุย	3.01	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมการมีส่วนร่วมทางอ้อม	2.77	ปานกลาง

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ที่นำไปพัฒนาแม่น้ำปิงและการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

เป็นข้อมูลที่ได้รับจากการสอบถามความคิดเห็นของประชากรในท้องถิ่นที่มีต่อสาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้แม่น้ำปิงเสื่อมโทรม ระดับการเสื่อมโทรมของแม่น้ำปิง ทิศนคติต่อผลกระทบจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ความรู้สึกโดยภาพรวม และกิจกรรม/ความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้แม่น้ำปิงเสื่อมโทรมตามความเห็นของประชากรในท้องถิ่น คือ ความไม่รับผิดชอบในสิ่งแวดล้อมของโรงแรมและร้านอาหารริมฝั่งแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมาเนื่องจากความไม่เข้าใจในการจัดการของผู้ที่อยูริมฝั่งแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 31.3 ส่วนสาเหตุที่ทำให้แม่น้ำปิงเสื่อมโทรมจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อยู่ในอันดับที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 6.3 (ดูตารางที่ 4.52)

ตารางที่ 4.52 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรในท้องถิ่นจำแนกตามความคิดเห็นถึงสาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้แม่น้ำปิงเสื่อมโทรม

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	1	0.6
เสื่อมสภาพตามธรรมชาติ	17	10.6
ถูกทำลายโดยการท่องเที่ยวทางเรือ	10	6.3
ความไม่รับผิดชอบของโรงแรม และร้านอาหารต่าง ๆ	63	39.4
เกิดจากความไม่เข้าใจในการจัดการของผู้ที่อยูริมฝั่งแม่น้ำปิง	50	31.3
อื่น ๆ	1	0.6
โรงงาน	1	0.6
มีส่วนร่วมทุกข้อ	11	6.9
ขยะจากตลาด	2	1.3
ความไม่เข้าใจของผู้ประกอบการกับประชาชน	1	0.6
ประชาชนขาดจิตสำนึก	1	0.6
หน่วยงานราชการไม่ดูแล	1	0.6
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	0.6
รวม	160	100

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า ความคิดเห็นของประชากรในท้องถิ่นส่วนใหญ่ คิดว่าแม่น้ำปิงเสื่อมโทรมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมาคือมีความเห็นว่าแม่น้ำปิงเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 29.6 ซึ่งมีสัดส่วนกระจาย กล่าวคือ เกิดจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ คือ น้ำเสีย พืชน้ำมาก และมีจำนวนปลาตายมาก เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 7.5 ไม่ระบุเหตุผล คิดเป็นร้อยละ 5.6 ที่มีความเห็นว่าไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบในความเสื่อมโทรมของแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 4.4 ส่วนที่มีความเห็นว่าเกิดจากความไม่รับผิดชอบของร้านอาหาร/เศษอาหารที่ทิ้งลงแม่น้ำ คิดเป็นร้อยละ 2.5 มีเพียงเล็กน้อยที่มีความเห็นว่าเกิดจากประชาชนขาดจิตสำนึก คิดเป็นร้อยละ 0.6 (ดูตารางที่ 4.53)

ตารางที่ 4.53 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรในท้องถิ่นจำแนกตามความคิดเห็นในระดับความเสื่อมโทรมของแม่น้ำปิง

ระดับความเสื่อมโทรม	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่เสื่อมโทรม	17	10.6
เสื่อมโทรมปานกลาง	110	68.8
เสื่อมโทรมมาก(ไม่ระบุเหตุผล)	9	5.6
ร้านอาหาร / เศษอาหารที่ทิ้งลงแม่น้ำ	4	2.5
ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	7	4.4
สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ คือ น้ำเสีย พืชน้ำมาก และมีปลาตายเป็นจำนวนมาก	12	7.5
ประชาชนขาดจิตสำนึก	1	0.6
รวม	160	100

นอกจากนี้จากการศึกษาในด้านผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวทางเรือพบว่า ส่วนใหญ่ประชากรในท้องถิ่นไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 40.6 ส่วนประชากรในท้องถิ่นที่มีความคิดเห็นถึงผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวทางเรือส่วนมากมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวทางเรือมีผลต่อ น้ำที่เน่าเสียในแม่น้ำปิง คิดเป็นร้อยละ 16.9 ส่วนที่มีความเห็นว่ามีการทิ้งขยะลงในแม่น้ำ คิดเป็นร้อยละ 11.9 ในส่วนที่เห็นว่า การท่องเที่ยวทางเรือต่อแม่น้ำปิงมีผลต่อการพังทลายของตลิ่งริมฝั่งแม่น้ำ คิดเป็นร้อยละ 8.8 ที่มีสัดส่วนเท่ากันคือ ประชากรในท้องถิ่นที่คิดว่าการท่องเที่ยวทางเรือไม่ผลต่อสิ่งใดและที่มีความเห็นว่า การท่องเที่ยวทางเรือส่งผลต่อรายได้ที่เพิ่มขึ้น คือร้อยละ 5 ของ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ประชากรในท้องถิ่นที่มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือทำให้เกิดมลภาวะทางเสียง และเกิดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมทั้งหมด คิดเป็นสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 4.4 มีเพียงเล็กน้อยที่มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีผลดีต่อนายทุนแต่มีผลเสียต่อชาวบ้าน ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากันกับ ความเห็นที่ว่าอาจเกิดอันตรายจากการเดินทางท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 1.3 มีเพียงร้อยละ 0.6 เท่านั้นที่คิดว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีผลต่อสัตว์ป่า (ดูตารางที่ 4.54)

ตารางที่ 4.54 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรในท้องถิ่นจำแนกตามความเห็นถึงผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวทางเรือ

ผลจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีผล	8	5
น้ำเน่าเสีย	27	16.9
การทิ้งขยะลงแม่น้ำ	19	11.9
ทำให้ตลิ่งพัง	14	8.8
เกิดมลภาวะทางเสียง	7	4.4
ส่งผลถึงรายได้ที่เพิ่มขึ้น	8	5.0
อันตรายต่อสัตว์ป่า	1	0.6
อันตรายจากการเดินทางทางเรือ	2	1.3
สิ่งแวดล้อมทั้งหมด	7	4.4
มีผลดีต่อนายทุน แต่มีผลเสียต่อชาวบ้าน	2	1.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	65	40.6
รวม	160	100

ด้านความคิดเห็นในภาพรวมของประชากรในท้องถิ่นที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง อำเภอเมือง เชียงใหม่ ในครั้งนี้ พบว่าส่วนมากประชากรในท้องถิ่นมีความรู้สึกพอใจ คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาไม่มีความรู้สึกใดๆ คิดเป็นร้อยละ 28.1 และที่มีความรู้สึกไม่พอใจ คิดเป็นร้อยละ 18.1 แต่มีบางส่วนที่มีความรู้สึกพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.9 มีเพียงส่วนน้อยที่มีความรู้สึกไม่พอใจที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.4 โดยภาพรวมพบว่าประชากรในท้องถิ่นมีความรู้สึกต่อการท่องเที่ยวทางเรืออยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.34 (ดูตารางที่ 4.55)

ตารางที่ 4.55 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรในท้องถิ่นจำแนกตามความรู้สึกที่มีต่อการท่องเที่ยวล่องเรือแม่น้ำปิง

ความรู้สึกที่มีต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่พอใจที่สุด	7	4.4
ไม่พอใจ	29	18.1
เฉย ๆ	45	28.1
พอใจ	60	37.5
พอใจมากที่สุด	19	11.6
รวม	160	100
ค่าเฉลี่ย		3.34
แปลค่า		ปานกลาง

จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรื่อนั้น ประชากรในท้องถิ่นส่วนมากไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 56.9 ส่วนที่แสดงความคิดเห็นมีสัดส่วนกระจายตามเหตุผลและข้อเสนอดังนี้คือ ที่เห็นว่าในการท่องเที่ยวทางเรือควรมีการคำนึงถึงขยะที่เกิดจากการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 8.1 ที่มีความเห็นว่าทุกคนต้องช่วยกันอนุรักษ์แม่น้ำปิง ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยว คือร้อยละ 5.6 ที่มีข้อเสนอแนะในเรื่องให้มีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาดูแล ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับข้อเสนอแนะว่าควรลดจำนวนเรือ คิดเป็นร้อยละ 3.8 และร้อยละ 3.1 ตามลำดับ สำหรับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือที่มีสัดส่วนเท่ากัน คือ การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงมีประโยชน์กับนักท่องเที่ยว ควรมีการรักษาแม่น้ำให้เหมือนเดิม ควรมีการขายแม่น้ำ ควรมีการป้องกันการพังทลายของตลิ่ง ควรมีอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในเรือทุกลำ คิดเป็นร้อยละ 1.9 และที่มีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 1.3 มีความเห็นว่าควรเปลี่ยนเรือยนต์เป็นเรือพาย ควรลดความเร็วของเรือ ควรมีการจัดกิจกรรมตลาดน้ำเพิ่ม และในบางส่วนมีความเห็นว่า ไม่ต้องการท่องเที่ยวทางเรือเลยเพราะได้ไม่เท่ากับเสีย ควรมีการลดอัตราค่าบริการ ควรมีการปรับปรุงเรือและเพิ่มจำนวนเรือ ควรมีการขายสินค้าที่ระลึกสองฝั่งแม่น้ำ และจัดให้มีเรือโดยสารเพื่อลดการจราจร คือ ร้อยละ 0.6 (ดูตารางที่ 4.56)

ตารางที่ 4.56 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรในท้องถิ่นจำแนกตามข้อเสนอแนะ / ความเห็นอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องมีการท่องเที่ยวทางเรือเลย เพราะได้ไม่เท่ากับเสีย	1	0.6
ลดจำนวนเรือ	5	3.1
มีประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว	3	1.9
เปลี่ยนเรือยนต์เป็นเรือพาย	2	1.3
รักษาแม่น้ำให้เหมือนเดิม	3	1.9
ลดอัตราค่าโดยสาร	1	0.6
ขยายแม่น้ำ	3	1.9
ทุกคนต้องร่วมกันอนุรักษ์แม่น้ำ	9	5.6
พัฒนาการท่องเที่ยว	9	5.6
ป้องกันการพังของตลิ่ง	3	1.9
ลดความเร็วของเรือ	2	1.3
ปรับปรุงเรือ	1	0.6
มีการขายของที่ระลึกระหว่างสองฝั่งแม่น้ำ	1	0.6
ดูแลขยะ	13	8.1
มีอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยในเรือทุกลำ	3	1.9
มีหน่วยงานมาดูแล	6	3.8
มีตลาดน้ำ	2	1.3
เพิ่มจำนวนเรือ	1	0.6
จัดให้มีเรือโดยสารลดการจราจร	1	0.6
ไม่ตอบแบบสอบถาม	91	56.9
รวม	160	100

4.5 ผลการศึกษาข้อมูลจากประชากรผู้ประกอบการธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิง (แม่ปิงริเวอร์ครูซ)

ในส่วนประชากรผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว นั้น ได้ใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้จัดทำโครงร่างคำถามเพื่อสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิง การดำเนินงานของธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิง ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิง

โดยได้สอบถามจากเจ้าของกิจการเรือล่องแม่น้ำปิง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีผู้ประกอบการอยู่เพียงรายเดียวได้แก่ เรือแม่ปิงริเวอร์ครูซ เจ้าของคือ คุณสุกชัย นาคงามจำ หรือที่เรียกกันว่าคุณลุงปรีชา โดยผลการศึกษาเป็นดังนี้

กิจการเรือล่องแม่น้ำปิง(แม่ปิงริเวอร์ครูซ) ได้เปิดดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเจ้าของกิจการเรือล่องแม่น้ำปิงได้ย้ายภูมิลำเนาจากกรุงเทพฯ มาอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และได้เคยประกอบกิจการเรือโดยสารจากกรุงเทพฯ จึงเป็นมูลเหตุจูงใจให้มาทำการสำรวจความเป็นไปได้ในการประกอบธุรกิจเรือท่องเที่ยวในแม่น้ำปิง และจากการสำรวจพบว่าแม่น้ำปิงเป็นแม่น้ำสายใช้ในการเกษตรเพียงอย่างเดียว ไม่มีเรือวิ่งในแม่น้ำ แม่น้ำยังมีความสงบ มีธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำปิงที่สวยงาม จึงเริ่มดำเนินธุรกิจให้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง โดยการใช้เงินทุนของตนเองและดำเนินงานร่วมกับบุตรชายและบุตรสาว ในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงเป็นการนำเสนอการเที่ยวชมธรรมชาติรวมถึงการชมวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนริมฝั่งแม่น้ำปิง ในปัจจุบันประกอบธุรกิจมาเป็นระยะเวลาประมาณ 8 ปี มีเรือที่ให้บริการในการท่องเที่ยวทั้งหมด 15 ลำ ซึ่งแบ่งเป็น เรือ 6 ที่นั่ง 6 ลำ เรือ 10 กว่าที่นั่ง 5 ลำ และเรือ 20 กว่าที่นั่ง 4 ลำ เปิดให้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงทุกวัน โดยแบ่งการให้บริการท่องเที่ยวออกเป็น 3 รูปแบบคือ

1. ให้บริการเส้นทางจากวัดชัยมงคล – ท่าเรือบ้านขาวนา(บ้านท่อ) ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางไป – กลับ ประมาณ 1.30 ชั่วโมง หรือ 2 ชั่วโมง
2. ให้บริการเส้นทางจาก ท่าเรือโรงพยาบาลจินดา – (ตลาดน้ำ)วัดท่าหลุก ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางไป – กลับ ประมาณ 1.30 ชั่วโมง หรือ 2 ชั่วโมง ปัจจุบันนี้หยุดให้บริการชั่วคราวเนื่องจากการปรับปรุงสถานที่ที่วัดท่าหลุก
3. การบริการเรืออาหารเย็น ให้บริการเส้นทางจาก วัดชัยมงคล – บ้านขาวนา หรือจากบ้านขาวนา – วัดชัยมงคล มีรถบริการรับ-ส่ง จากโรงแรมที่พัก ถึง ท่าเรือวัดชัยมงคล

นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการเรือล่องแม่น้ำปิงในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High-season) คือ ในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม - เมษายน มีจำนวนเฉลี่ยวันละ 20 คน แต่ในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว

(Low – season) คือในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม – กันยายน มีจำนวนเฉลี่ยวันละ 10 คน ซึ่งไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นเพียงช่วงเวลาเดียวในแต่ละปี ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ยกเว้นในช่วงเทศกาล หรือวันหยุดติดต่อกันหลายวัน ที่จะมีนักท่องเที่ยวชาวไทย มาใช้บริการเรือล่องแม่น้ำปิงเป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะเดินทางมา กับบริษัทนำเที่ยว/มัคคุเทศก์/คนขับรถของบริษัทนำเที่ยว เป็นผู้นำพามาท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะเดินทางมาด้วยตนเอง

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มารับบริการเรือล่องแม่น้ำปิงนั้น ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High-season) ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวจากอังกฤษและอเมริกา แต่ในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว (Low – season) ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวจากเนเธอร์แลนด์ (ฮอลแลนด์) และจากตะวันออกกลาง รายการท่องเที่ยวทางเรือแม่น้ำปิงที่นักท่องเที่ยวนิยมกันมากคือเส้นทางจากวัดชัยมงคล – ท่าเรือบ้านชานา ชมทิวทัศน์และวิถีชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่สองฝั่งแม่น้ำปิง และได้รับข้อมูลความรู้ในเรื่องของการทำการเกษตรไทยซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนไทย รวมถึงทราบข้อมูลของพืชสมุนไพรชนิดต่างๆที่ได้รวมอยู่ในบ้านชานา พร้อมรับประทานอาหารผลไม้รวมและเครื่องดื่ม นอกจากนี้ถ้านักท่องเที่ยวต้องการรับประทานอาหารก็มีบริการตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นอาหารที่ทำจากปลา กุ้ง สดก่อนจะล่องเรือกลับในเส้นทางเดิมซึ่งจะได้รับความเพลิดเพลินจากธรรมชาติสองข้างทางที่ต่างทิศทางการเดินทางมา

ส่วนการให้บริการในเส้นทางโรงพยาบาลจินดา – วัดท่าหลุก เป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเองหรือมา กับเพื่อนหรือมีผู้นำพามาเป็นคนที่เพิ่งใหม่บางส่วนเนื่องมาจากราคาบริการที่ไม่สูงมาก ให้บริการกับนักท่องเที่ยวในการล่องเรือชมธรรมชาติและวิถีชีวิตของประชาชนริมฝั่งแม่น้ำปิง พร้อมทั้งบริการเครื่องดื่มให้กับนักท่องเที่ยว ณ.ร้านอาหารครัวสันติเสื่อ ถ้านักท่องเที่ยวรับประทานอาหารก็มีบริการตามความต้องการของนักท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นอาหารที่ทำจากปลาสดและผักสดชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้จัดพื้นที่บริการอยู่ภายในบริเวณตลาดน้ำวัดท่าหลุก ซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกับทำขึ้น – ลงเรือ การท่องเที่ยวในเส้นทางนี้เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนชมธรรมชาติที่สวยงามของแม่น้ำปิง

ในด้านการบริหารงานของกิจการเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซนั้น เป็นลักษณะของการดำเนินงานแบบครอบครัว โดยมีเจ้าของกิจการเรือคือคุณลุงปรีชาเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุด โดยมีบุตรสาวและบุตรชายเป็นผู้ร่วมในการควบคุมดูแลในแต่ละส่วนดังนี้คือ บุตรสาวดูแลในส่วนของการทำอาหาร และบุตรชายดูแลในส่วนของการทำเรือและเรือบริการ พนักงานประจำที่ทำเรือและควบคุมเรือทั้งหมด 6 คน มีเจ้าหน้าที่ดูแลและให้บริการทำอาหารให้กับนักท่องเที่ยวที่ต้องการจะรับ

ประทานอาหาร ณ บ้านชาวนา ในการดำเนินงานมีผลตอบแทนที่พนักงานจะได้รับเป็นเงินเดือน ซึ่งได้รับเดือนละ 2,000 บาท จะได้รับเป็นสัปดาห์ รวมถึงสวัสดิการในที่พักอาศัย อาหาร การรักษาพยาบาลตลอดระยะเวลาที่ทำงานอยู่กับเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซ นอกจากนี้ยังสามารถได้รับเงินพิเศษ (ทิป) จากนักท่องเที่ยวในขณะปฏิบัติหน้าที่

การดำเนินงานของเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซ ในช่วงแรกด้านการตลาดเป็นการดำเนินงานในเชิงรุกเนื่องจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในเชียงใหม่ โดยการสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยในการท่องเที่ยวตามกฎระเบียบของกรมเจ้าท่า คือ วังเรือช้า มีเสียงดังไม่เกิน 80 เดซิเบล มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวในขณะที่ใช้บริการเรือท่องเที่ยวและมีอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยในเรือ เช่น ชูชีพ และห่วงยาง เป็นต้น และมีการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ให้เป็นที่รู้จักกับบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยการทำโฆษณาในหนังสือท่องเที่ยวท้องถิ่น คือหนังสือ Guideline หนังสือ What's on Chiangmai และหนังสือ Goodmorning และหนังสืออื่น ๆ อีกหลายฉบับนอกจากนี้ยังได้ทำแผ่นพับ และทำการโฆษณาในหนังสือต่างประเทศอีกหลายฉบับซึ่งเกิดจากความประทับใจจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาใช้บริการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

ในปัจจุบันการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงเป็นที่รู้จักมากขึ้นสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่และนักท่องเที่ยวมากขึ้น และมีสำนักงานในการติดต่อในการท่องเที่ยวอยู่ที่ท่าเรือวัดชัยมงคลและจะตั้งสำนักงานในการติดต่อที่ทำเรือโรงพยาบาลจินดา เพื่อความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมากขึ้น และจากการรู้จักมากขึ้นของนักท่องเที่ยวจึงทำให้แนวโน้มของการท่องเที่ยวทางเรือในอนาคตดีขึ้นเรื่อย ๆ มีอัตราส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวมาใช้บริการมากขึ้น เนื่องมาจากการพัฒนาของการบริการที่ให้กับนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

สิ่งสำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิง คือการบริการและการปรับปรุงบริการให้ประทับใจกับนักท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเจ้าของกิจการเป็นผู้กำหนดให้มีการฝึกอบรมสำหรับผู้ควบคุมเรือใหม่และเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้ควบคุมเดิมโดยขอความร่วมมือจากกรมเจ้าท่า ในการอบรมเรื่องการเดินเรือโดยทั่วไปและให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการควบคุมเรือ และการจัดอบรมภาษาอังกฤษที่ใช้ในงานบริการเช่นการอธิบายตลอดเส้นทางในการท่องเที่ยวสองฝั่งแม่น้ำปิง ลักษณะของพันธุ์พืชท้องถิ่น ลักษณะของวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น การให้บริการกับนักท่องเที่ยวและการควบคุมความปลอดภัยของพนักงานด้วยตนเอง โดยการใช้เวลาว่างจากการทำงานในการอบรม นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อมตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิงโดยการดูแลเรื่องของขยะที่เกิดจากการท่องเที่ยว ดูแลสอดส่องผู้ที่บุกรุกถ้ำน้ำ

และนำขยะมาทิ้งตลอดเส้นทางในการเดินเรือ ควบคุมความเร็วในการเดินเรือเพื่อป้องกันการพังทลายของคลังสองฝั่งแม่น้ำปิง และยังให้ความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐบาลในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำปิงต่าง ๆ

ในการดำเนินธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิง ก็ประสบกับปัญหาเช่นเดียวกับการประกอบธุรกิจอื่นเช่นกัน ถึงแม้ว่าการประกอบธุรกิจเรือจะไม่มีคู่แข่งเนื่องมาจากมีผู้ประกอบการเพียงรายเดียว แต่ก็ยังประสบกับปัญหาในการประกอบธุรกิจ ปัญหาแรกก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับธรรมชาติของแม่น้ำ ในช่วงเวลาที่มีปริมาณน้ำหลากหรือในหน้าฝนที่มีปริมาณน้ำมากก็ไม่สามารถให้บริการเรือท่องเที่ยวได้ตามปกติ ในช่วงที่มีปริมาณน้ำน้อยก็ยังสามารถให้บริการท่องเที่ยวได้เนื่องจากมีร่องน้ำในการสัญจรเพียงพอ แต่ก็ใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวค่อนข้างมากกว่าปกติ

ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ ความเชื่อของประชาชนในท้องถิ่นที่มีความกลัวน้ำ เนื่องจากภูมิประเทศในภาคเหนือที่พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง มีพื้นที่เพียงส่วนน้อยที่ติดต่อกับแม่น้ำหรือแหล่งน้ำ จึงเป็นเหตุให้ไม่มีความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของนักท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นหรือนักท่องเที่ยวชาวไทยและเกี่ยวเนื่องกับการตัดสินใจให้บริการการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นประชาชนในท้องถิ่น จึงอาจเป็นผลที่ทำให้อัตราส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยมาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงน้อยกว่าอัตราส่วนของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง และมีผลในการตัดสินใจนำทัวร์ท่องเที่ยวทางเรือมารวมอยู่ในรายการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในปัจจุบันเป็นเพียงรายการทัวร์เลือก (Optional Tour) ที่นำเสนอให้กับนักท่องเที่ยวเท่านั้น

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่เรือแม่ปิงริเวอร์ครุซประสบก็คือ กระแสเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และกระแสการอนุรักษ์แม่น้ำปิงของประชาชนในท้องถิ่น จึงทำให้ทัศนคติของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางเรือ ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลบ เช่น การท่องเที่ยวทางเรือก่อให้เกิดการพังทลายของตลิ่ง เกิดปริมาณขยะที่มากขึ้นจากนักท่องเที่ยว และเกิดมลภาวะที่เป็นพิษจากคราบน้ำมันของเรือ เป็นต้น ซึ่งเรือแม่ปิงริเวอร์ครุซได้ให้ความร่วมมือกับโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐบาลในการชี้แจงในเรื่องของแนวทางการอนุรักษ์แม่น้ำปิงของกิจการ และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีและความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการดำเนินงานของกิจการและก่อให้เกิดความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่นต่อการพัฒนาแม่น้ำปิงกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลดีกับแม่น้ำปิงและการประกอบธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิง

แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงที่กิจการมีโครงการคือการเพิ่มจำนวนเรือ มีกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เช่น การนำเสนอวิถีชีวิตท้องถิ่น การ

ขายของที่ระลึกของกลุ่มแม่บ้าน การดูแลรักษาความสะอาดโดยทั่วไปของแม่น้ำปิง การดูแลเรื่องขยะ และมีความตระหนักในเรื่องของน้ำเสียที่เกิดจากการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะที่กิจการมีต่อหน่วยงานภาครัฐและส่วนรวมคือ การเสนอให้มีการจราจรทางน้ำในช่วงเวลาเร่งด่วนคือในช่วงเวลาเช้า 07.00-09.00 น. และช่วงเวลาเย็น 15.00-17.00 น. ในเส้นทางที่เลขจากท่าเรือวัดชัยมงคล คือบริเวณ หลังโรงเรียนชัยโรจน์-ตลาดเมืองใหม่ เก็บค่าโดยสารที่ราคา 3-5 บาท และได้ทำโครงการเสนอต่อเทศบาลนครเชียงใหม่ในการทำทางเดินริมแม่น้ำปิง และทำขึ้น-ลงเรือ ตลอดเส้นทางทำให้บริการจราจรทางเรือ

ผู้ประกอบการเรือแม่ปิงริเวอร์ครูเห็นว่าในโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐบาล เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรมีการจัดสภาพภูมิทัศน์ในเส้นทางสองฝั่งแม่น้ำปิงให้มีความสวยงาม และมีการควบคุมดูแลผู้ที่บุกรุกสร้างอาคารบ้านเรือนรุกล้ำลงในแม่น้ำปิง ผู้ที่ปล่อยน้ำเสีย สิ่งปฏิกูล และขยะลงในแม่น้ำ และมีการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางเรือ เช่น ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีส่วนช่วยในการดำเนินธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิงให้มีการพัฒนาและเป็นที่รู้จักกับนักท่องเที่ยว และควรมีการวางกำหนดมาตรฐานในการประกอบธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิงเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ต่อไป

4.6 ผลการศึกษาข้อมูลจากประชากรหน่วยงานภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาประชากรหน่วยงานภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้องนั้น ได้ใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้จัดทำโครงสร้างคำถามเพื่อศึกษาถึงอำนาจหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของหน่วยงาน นโยบายขององค์กรในด้านการท่องเที่ยว แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่หน่วยงานมีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงแนวโน้มและกระแสการท่องเที่ยวในอนาคต

เพื่อให้ครอบคลุมทุกรายละเอียดที่จำเป็นต่อการศึกษา จึงได้ทำการสอบถามผู้แทนหน่วยงานภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและทางอ้อม มี 6 หน่วยงาน ดังมีรายละเอียดคือ เจ้าพนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวระดับ 5 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือ เขต 1 เจ้าหน้าที่บริหารงานขนส่ง 6 สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา 1 เชียงใหม่ หัวหน้างานพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวและหัวหน้างานวิจัยและประเมินผล เทศบาลนครเชียงใหม่ นายอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ โดยได้ผลการศึกษาดังนี้

1) เจ้าพนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวระดับ5 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ภาคเหนือเขต 1

สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีแนวโน้มเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2543 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย 9.5 ล้านคน ซึ่งมีปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากปี 2542 ทั้งนี้เนื่องมาจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในเอเชีย และความได้เปรียบด้านความมั่นคงของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศใกล้เคียง อีกทั้งยังมีปัจจัยเสริมด้านความคุ้มค่าเงิน การสนับสนุนด้านการบิน รวมถึงความสะดวกด้านพิธีการเข้าเมือง

ในส่วนของรายได้ ในปี 2543 ประเทศไทยมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปี 2542 กล่าวคือ ได้รับรายได้จากนักท่องเที่ยวจำนวน 285,272 ล้านบาท พื้นที่ท่องเที่ยวหลักที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว 10 อันดับแรก ยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเก่าได้แก่ กรุงเทพฯ พัทยา ภูเก็ต เชียงใหม่ หาดใหญ่ อุทยา เกาะสมุย กาญจนบุรี ลพบุรี และกระบี่

ตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทยสูงสุด 10 อันดับแรก ส่วนใหญ่เป็นตลาดระยะใกล้ ได้แก่ ญี่ปุ่น มาเลเซีย ไต้หวัน จีน สิงคโปร์ฮ่องกง สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ และเยอรมนี แต่ตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศไทยสูงสุด 10 อันดับแรกได้แก่ ญี่ปุ่น จีน สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา เยอรมัน ไต้หวัน มาเลเซีย สิงคโปร์ ออสเตรเลียและอินเดีย

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเดินทางมาประเทศไทยสูงได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวเพศชาย กลุ่มคนในวัยทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนนักศึกษา กลุ่มครอบครัว และกลุ่มที่จัดการเดินทางมาเอง

ในส่วนของคนไทย พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศจำนวน 53 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ร้อยละ 3 ทั้งนี้เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวดีขึ้น อีกทั้งการประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านการตลาดของบริษัทนำเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวหลักส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและวัฒนธรรม ได้แก่ กรุงเทพฯ กาญจนบุรี ะอำน นครราชสีมา เชียงใหม่ ระยอง ขอนแก่น พิษณุโลก ลพบุรี และหาดใหญ่

รายได้จากนักท่องเที่ยวคนไทยมีการปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 7 โดยได้รับรายได้ทั้งสิ้น 203,858 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายหมวดการซื้อของที่ระลึกเพิ่มขึ้น ในขณะที่หมวดค่าที่พัก และการบันเทิงปรับตัวลดลง

สำหรับแนวโน้มสถานการณ์ท่องเที่ยวของโลกนั้น พบว่าทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตจะมุ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาดปราศจากมลพิษ และความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับ

ในช่วง พ.ศ. 2533 จนถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงแผนการตลาดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะมุ่งเน้นในเรื่องการท่องเที่ยวเฉพาะทางมากขึ้น และมุ่งเน้นในเรื่องของการเพิ่มมูลค่าของสินค้าทางการท่องเที่ยวมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกันกับสถานการณ์การท่องเที่ยวของโลก ซึ่งพัฒนาไปในรูปแบบของการท่องเที่ยวในรูปแบบของโฮมสเตย์ (Homestay) ฟาร์มสเตย์ (Farmstay) การท่องเที่ยวการเกษตร (Agro tourism) ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวในพื้นที่ไร่นาของชาวบ้าน เป็นการเพิ่มมูลค่าของสินค้าทางการเกษตรที่มีอยู่เดิมมาพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรเดิมที่มีอยู่อีกเช่นกัน ในเรื่องของแม่น้ำปิงก็เช่นกัน เป็นทรัพยากรเดิมที่มีอยู่แล้วในเชียงใหม่ ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชียงใหม่ 20 ปี ได้มีการจัดวางโครงการที่จะพัฒนาและยกระดับแม่น้ำปิงให้สูงขึ้นเพิ่มศักยภาพของแม่น้ำปิง เพื่อที่จะทำกิจกรรมทางน้ำได้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน พร้อมกับการรักษาสภาพดั้งเดิมของแม่น้ำปิงควบคู่กันไปด้วย

จังหวัดเชียงใหม่ นั้น เป็นจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือที่มีศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวสูง ในปี 2543 จังหวัดเชียงใหม่มีนักท่องเที่ยวมาเยือนเยือนจำนวน 3,361,764 คน โดยแยกเป็นชาวไทย 2,001,757 คน ชาวต่างประเทศ 1,360,007 คน ทั้งนี้ ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2542 เล็กน้อย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงได้วางแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเชียงใหม่ ให้เป็นเมืองที่สามารถรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวจากเมืองหลักคือ กรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกของจังหวัดเชียงใหม่ให้มีมาตรฐาน ในอนาคตแผนการท่องเที่ยวจะเน้นการท่องเที่ยวเฉพาะทาง และการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าทางการท่องเที่ยว และเพิ่มคุณภาพของนักท่องเที่ยว เช่น การเพิ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสัมมนา หน่วยงานรัฐบาลก็จะให้การสนับสนุนในการประชุมสัมมนาหรือการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (MICE) ซึ่งจะมียอดนักท่องเที่ยวที่รับผิดชอบในเรื่องนี้โดยตรง และสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบระยะยาวในเชิงอยู่เพื่อใช้ชีวิตแบบท้องถิ่นกับชาวบ้าน (Long stay) แนวโน้มของนักท่องเที่ยวมีจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคใกล้เคียง เช่น จีน อินเดีย เป็นต้น เนื่องจากแนวโน้มทางเศรษฐกิจของโลกในประเทศทางยุโรป และอเมริกามีเศรษฐกิจเจริญสูงสุดคงที่แล้วส่วนเศรษฐกิจในจีนและอินเดีย โดยเฉพาะจีนจะมีแนวโน้มดีขึ้นเรื่อย ๆ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกำลังจะเปิดสำนักงานการท่องเที่ยวในเมืองปักกิ่ง ประเทศจีน และกรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยและตอบสนองต่อการท่องเที่ยวในภูมิภาคนั้น ๆ ให้เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมากขึ้น

จากการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันพบว่าจังหวัดเชียงใหม่มีจุดแข็งในด้านอรรถาธิบายไมตรีของคนในท้องถิ่น ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรม และ

มีภูมิอากาศที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวได้ในช่วงฤดูหนาวเพราะมีอุณหภูมิที่ต่ำกว่าภูมิภาคอื่นและมีระยะเวลาที่ยาวนานกว่า ในส่วนของจุดอ่อนคือปัญหาการหลอกลวงและโก่งราคาสินค้า ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ความไม่มีมาตรฐานของสินค้าและบริการ ส่วนโอกาสนั้นนโยบายการเปิดเศรษฐกิจประเทศสู่นานาชาติ จะทำให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ระหว่างประเทศในภูมิภาคด้วยการเพิ่มเส้นทางการบินและจุดเชื่อมต่อต่าง ๆ ความมีเสถียรภาพทางการเมือง ด้านอุปสรรคนั้นส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านการจราจรในช่วงเวลาเร่งด่วนคือในช่วงเวลาเช้าและเวลาเย็น มลภาวะ มาตรฐานสุขอนามัย จำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่มาท่องเที่ยวในระยะเวลาของฤดูกาลท่องเที่ยวเท่านั้น

ในส่วนของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงนั้น ถือได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีจุดแข็งอยู่ที่จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเชียงใหม่เป็นจำนวนมากและเดินทางมาท่องเที่ยวหลายครั้งและต้องการเปลี่ยนรูปแบบการเดินทาง และการท่องเที่ยวของเรือชมธรรมชาติแม่น้ำปิงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ภายในเขตอำเภอเมือง เชียงใหม่ ซึ่งสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบาย จุดอ่อนอยู่ที่ความไม่ได้รับการดูแลและสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐบาลเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากแม่น้ำปิงเป็นทรัพยากรเดิมที่มีอยู่แล้วในเชียงใหม่ ถึงแม้ว่าในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชียงใหม่ ๘๐ ปี จะมีโครงการที่จะยกระดับแม่น้ำปิงให้สูงขึ้นเพิ่มศักยภาพของแม่น้ำปิง เพื่อที่จะทำกิจกรรมทางน้ำได้มากขึ้นก็ยังไม่ก่อเกิดเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นได้อย่างเต็มรูปแบบ

นอกจากนั้นการประชาสัมพันธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงยังไม่ได้รับการบรรจุเข้าไปในข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่ได้จัดทำขึ้นจากหน่วยงานภาครัฐบาลในจังหวัดเชียงใหม่ อย่างไรก็ตาม ภาพพจน์ของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงก็ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศมากขึ้นเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ของกิจการเอง และการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานที่ทราบถึงข้อมูลของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง เช่นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของกิจการมุ่งเน้นการให้ความรู้ด้านธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำปิงและศิลปวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้กิจการยังมีส่วนช่วยเหลือภาครัฐบาลในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำปิง เช่นโครงการคืนสายน้ำสู่แผ่นดิน และกิจกรรมอื่น ๆ ในวันสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น สิ่งสำคัญที่กิจการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ควรคำนึงถึงคือมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว และการพัฒนาคุณภาพและปรับปรุงการให้บริการของกิจการอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการพัฒนากิจการให้สามารถดำเนินกิจการที่มีคุณภาพและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิง ในปัจจุบันยังไม่พบปัญหา แต่ถ้าผู้ประกอบการรายอื่นพบว่าธุรกิจนี้ก่อให้เกิดผลประโยชน์ก็จะก่อให้เกิดการเลียนแบบในการประกอบธุรกิจเนื่องจากการประกอบกิจการเรือท่องเที่ยวเป็นธุรกิจอิสระที่ผู้ใดสามารถที่จะประกอบธุรกิจได้ จึงควรมีการดูแลปกป้องรักษาความคิดริเริ่มในการประกอบธุรกิจใหม่ หรือควบคุมมาตรฐานในการประกอบธุรกิจนั้น ในจังหวัดเชียงใหม่

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่จะพิจารณาถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งแล้วจึงจะดำเนินการวางแผนในการพัฒนา ส่งเสริม แนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแห่งตามความเหมาะสม ซึ่งหมายรวมถึงการประกอบธุรกิจของหน่วยงานเอกชนหรือองค์กรหรือผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ๆ ในเชียงใหม่ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพิจารณาเห็นถึงประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจ เช่นการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงที่ประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยก็จะส่งเสริมในเรื่องการให้ข้อมูล การจัดทำรายการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการหรือการมาท่องเที่ยวในกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ผู้ประกอบการสามารถที่จะทำธุรกิจได้ต่อเนื่องจากโครงการต่าง ๆ ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดทำไว้ โครงการที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดทำในปัจจุบันเพื่อการประชาสัมพันธ์เชียงใหม่และสอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง คือ การทำเส้นทางจักรยานในเชียงใหม่ เอกสารเข้าใจถิ่นเข้าใจเที่ยววัดเกตุ เป็นต้น ซึ่งตรงกับนโยบายหลักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย รวมถึงให้การสนับสนุนในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่แล้ว จึงพร้อมที่จะให้การสนับสนุน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อให้พัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

2) เจ้าหน้าที่บริหารงานขนส่ง 6 สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา 1 เชียงใหม่

กรมเจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งที่อยู่ภายในลำน้ำ ดูแลรักษาแม่น้ำ การขุดลอกแม่น้ำ ร่องน้ำ ทางเดินเรือ และการเดินเรือภายในแม่น้ำลำคลอง ทะเลและทะเลสาบภายในน่านน้ำไทย โดยอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช 2456 ซึ่งรวมถึงด้านสิ่งแวดล้อมและลักษณะโดยทั่วไปของแม่น้ำ การปลูกสิ่งก่อสร้างตลอดสองฝั่งแม่น้ำ และการปล่อยน้ำเสียจากอาคารบ้านเรือนตลอดสองฝั่งแม่น้ำ ก็อยู่ภายใต้อำนาจการดูแลของกรมเจ้าท่าด้วย ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ต่างเป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง แต่จะเน้นในเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวเป็นสำคัญ กล่าวคือจะดูแลและควบคุมผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางเรืออย่างเข้มงวด โดยผู้ประกอบการต้องมีทะเบียน

ผู้ประกอบการที่ถูกต้อง ต้องมีการทำประกันให้กับผู้โดยสาร ในราคา 150 บาท ต่อผู้โดยสารหนึ่งคน ต่อหนึ่งปี ซึ่งสามารถกำหนดได้จากการจดทะเบียนเรือตามจำนวนที่นั่งภายในเรือ ทำการออกใบประกาศนียบัตรหรือใบขับขี่ให้กับผู้ควบคุมเรือโดยการสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเดินเรือ สอบความรู้ความสามารถในการควบคุมเรือและความปลอดภัยในการเดินเรือต่าง ๆ ถ้าในกรณีที่ เป็นเรือที่มีขนาดใหญ่จะต้องมีการสอบภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และต้องมีการอบรมต่าง ๆ มากขึ้น กว่าที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

พระราชบัญญัติที่กรมเจ้าท่านำมาใช้ในควบคุมดูแลรักษาสภาพของแม่น้ำปิงและนำมาสนับสนุนการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง มีดังนี้คือ

“มาตรา ๑๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใด ทิ้ง หรือทำด้วยประการใดๆ ให้หิน กรวด ทราย ดิน โคลน อับเฉา สิ่งของหรือสิ่งปฏิกูลใด ๆ ยกเว้นน้ำมันและเคมีภัณฑ์ ลงในแม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย อันจะเป็นเหตุให้เกิดการคลื่นขึ้น ตกตะกอน หรือสกปรก เว้นแต่จะ ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดเชยค่าเสียหายที่ต้องเสียในการขจัดสิ่งเหล่านั้นด้วย”

“มาตราที่ ๑๑๖ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือน้ำ ใน น้ำและใต้น้ำของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย หรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า”

“มาตราที่ ๖๖ บรรดาเรือยนต์ที่ยาวไม่เกินกว่าหกเมตรนั้น ขอมให้เดินได้ในแนว ลำแม่น้ำทั้งสองสายที่กำหนดไว้สำหรับให้เรือเล็กเดิน แต่ถ้าจะเดินห่างจากฝั่งภายในระยะสามสิบ เมตร ต้องเดินโดยช้าที่สุดพอสมควรแก่การควรระวังเหตุในการเดินเรือ แลการควรระวังมิให้ เป็นเหตุอันตรายแก่เรือเล็กที่ใช้กรรเชียงหรือแจวพาย”

“มาตรา ๖๘ ในแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ นอกเขตท่า บรรดาเรือที่เดินตามน้ำให้เดินกลาง แม่น้ำหรือลำคลอง เรือที่เดินทวนน้ำให้เดินแอบฝั่ง ถ้าไม่สามารถจะทำอย่างหนึ่งอย่างใดคงว่ามา นี้ ให้เดินกลางร่องน้ำ และให้ปฏิบัติตามข้อบังคับการเดินเรือแห่งท้องถิ่น ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อควบคุม การเดินเรือในลำแม่น้ำ หรือคลองนั้น ๆ ด้วย ”

พระราชบัญญัติที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนของใช้ในการควบคุมดูแลแม่น้ำปิง และความปลอดภัยในการเดินเรือที่ผู้ประกอบการธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิงต้องพึงปฏิบัติตามนอกจากนี้แล้ว ยังมีรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องพึงศึกษาและปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดความเป็น ระเบียบและเกิดความปลอดภัยในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงในจังหวัดเชียงใหม่

นอกจากนี้แล้วทางกรมเจ้าท่ามีนโยบายที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำปิงและการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือภายในจังหวัดเชียงใหม่ดังนี้คือ

1. ให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและหน่วยงานในท้องถิ่นต่าง ๆ ในการบรรยาย และส่งเสริมการท่องเที่ยวทางเรือในโครงการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
2. มีการตรวจคุณภาพของเรือล่องแม่น้ำปิงและเรือในแม่น้ำสายอื่น ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย สะอาด นำให้บริการ และสามารถสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ
3. มีการตรวจสอบผู้ที่ควบคุมเรือก่อนที่จะออกใบอนุญาตให้ ซึ่งต้องมีการรับรองความประพฤติจากในท้องถิ่น ถ้ามีการร้องเรียนในเรื่องของความประพฤติของผู้ควบคุมเรือ เช่น การดื่มสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ การใช้กิริยา วาจา ที่ไม่สุภาพกับผู้ใช้บริการ เป็นต้น ทางเจ้าท่าสามารถที่จะยึดใบอนุญาตได้
4. มีส่วนช่วยในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในแม่น้ำปิง และแม่น้ำต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสวยงาม และมีการขุดลอกแม่น้ำเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเดินเรือเมื่อมีการร้องขอ
5. มีโครงการรณรงค์และมีการจัดทำสติ๊กเกอร์ แผ่นพับโฆษณา ูงใจให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของแม่น้ำปิงและแม่น้ำต่าง ๆ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แม่น้ำด้วย

ในด้านผลกระทบจากการท่องเที่ยวทางเรือของเรือแม่ปิงริเวอร์ครูชนั้น เป็นเรือที่วิ่งช้าไม่มีผลต่อมลภาวะทางเสียงและคราบน้ำมัน นอกจากถ้าเครื่องยนต์หลวมก็มีผลต่อการเกิดคราบน้ำมันแต่ถ้าเกิดเครื่องยนต์หลวมเรือก็จะวิ่งไม่ไหวใบจักรเรือหนักกว่าพวงมาลัยรถยนต์ การท่องเที่ยวของเรือแม่ปิงริเวอร์ครูชนั้นพบว่ามีคราบน้ำมันน้อย เนื่องจากการตรวจสอบคุณภาพของเรือตลอดเวลาจากผู้ประกอบการและจากเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าด้วย การที่มีเรือวิ่งยังทำให้คุณภาพน้ำดีขึ้นเนื่องจากจะทำให้ น้ำเกิดปริมาณออกซิเจนเพิ่มมากขึ้นในบริเวณที่มีเรือวิ่งปริมาณของสารแขวนลอยก็จะถูกใบพัดเรือดีให้จมหายหมด และบริเวณที่ไม่มีเรือวิ่งลักษณะของน้ำจะเป็นฟองสีขาว มีกลิ่นเหม็น และมีคราบสารแขวนลอยอยู่ในปริมาณมาก นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีผลต่อการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับประชาชนที่อยู่สองฝั่งแม่น้ำปิงไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำเนื่องจากมีนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการเรือล่องแม่น้ำปิงตลอดเวลา และสามารถสร้างกระแสของการอนุรักษ์แม่น้ำปิงให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งก็แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวมีผลดีต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมของแม่น้ำปิงและการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงของหน่วยงานกรมเจ้าท่าพบว่า การท่องเที่ยวทางเรือเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ควรให้การสนับสนุนในจังหวัดเชียงใหม่ มีปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น จากเริ่มประกอบกิจการที่มีการจดทะเบียนเรือจำนวน 3 ลำ ใน

ปัจจุบันมีเรือที่ให้บริการและนำมาจดทะเบียนจำนวน 16 ลำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากขึ้นตามลำดับ และมีข้อเสนอแนะในการพัฒนากิจการเรือล่องแม่น้ำปิงในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวในท้องถิ่นหรือนักท่องเที่ยวชาวไทย

สำหรับแนวโน้มของการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือในจังหวัดเชียงใหม่ ในอนาคตอาจมีการล่องเรือท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ เช่นเรือพาย เรือแคนู ซึ่งปัจจุบันอยู่ในลักษณะของการล่องเรือเพื่อการกีฬา 2 ราย เป็นลักษณะของสำราญกีฬา เรือพายและเรือแคนูไม่ได้ใช้ในการควบคุมของกรมเจ้าท่า ไม่ต้องนำมาจดทะเบียนกับกรมเจ้าท่า เนื่องจากไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของแม่น้ำ แต่ที่ต้องแจ้งให้กรมเจ้าท่าทราบเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการ เนื่องมาจากการจราจรภายในลำน้ำ ในเรื่องของระยะเวลาในการใช้เรือพายและเรือแคนู เพื่อเพิ่มความระมัดระวังให้กับเรือยนต์ที่วิ่งสัญจรอยู่ในแม่น้ำปิง และการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ยังสามารถเป็นทางเลือกใหม่ให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ในอนาคตได้ต่อไป

ขอขอบคุณรับผิดชอบของกรมเจ้าท่าในปัจจุบันนี้มีส่วนช่วยในการสนับสนุนให้การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงสามารถพัฒนาต่อไปได้ในแนวทางที่ยั่งยืน ผู้ประกอบการต้องมีวิสัยทัศน์และแนวทางในการดำเนินงานควบคู่ไปกับการดำเนินงานของกรมเจ้าท่าคือช่วยดูแลแม่น้ำปิง ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญทางการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ควบคุมดูแลในเรื่องของสถานะแวดล้อมของแม่น้ำปิงให้มีศักยภาพที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต

3) หัวหน้างานพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว และหัวหน้างานวิจัยและประเมินผล เทศบาลนครเชียงใหม่

หน่วยงานพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเทศบาลนครเชียงใหม่ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อสนองตอบนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลนครเชียงใหม่ ในปี 2531 ขึ้นตรงกับสำนักปลัดเทศบาล โดยอยู่ร่วมกับกองวิชาการของเทศบาลนครเชียงใหม่ และได้ขอแยกที่ทำการจากเทศบาลนครเชียงใหม่เพื่อวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกในเรื่องข้อมูลภายในจังหวัดเชียงใหม่ให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

นโยบายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่จะมุ่งเน้นการพัฒนาวัดและ โบราณสถานในเขตเทศบาลและการพัฒนาและจัดรูปแบบการค้าขายให้มีระเบียบในบริเวณในหัตถ์พลาซ่า การท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิงไม่อยู่ในแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของเทศบาลนครเชียงใหม่เนื่องจากอยู่ภายใต้การดูแลของกรมเจ้าท่า แต่จะมีในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาสอบถามข้อมูลท่องเที่ยวจากทางหน่วยงานพัฒนาการท่องเที่ยว

ของเทศบาลนครเชียงใหม่ เนื่องจากหน่วยงานไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือแต่ละทำเป็นโครงการต่าง ๆ ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการอนุรักษ์แม่น้ำปิง การดูแลเรื่องการทำน้ําล้างจากอาคารบ้านเรือนลงสู่แม่น้ำปิง การรื้อถอนพื้นที่แม่น้ำปิงในการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน ซึ่งพบว่าโดยส่วนใหญ่จะพบกับปัญหาผลกระทบทางน้ำที่เกิดจากร้านอาหารและผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมที่พัก ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิง ทำน้ําล้างลงสู่แม่น้ำปิง

การจัดตั้งหน่วยงานพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลนครเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ปัจจุบันมีนโยบายในการพัฒนาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีการจัดประชุม สัมมนาและWork shop เพื่อวางแผนทางและนโยบายในการพัฒนาให้มีแนวทางเดียวกันทั่วทั้งประเทศ และมีนโยบายในการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในเรื่องข้อมูล เช่นการให้บริการในเรื่องของตู้ Kios เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว และข้อมูลที่ต้องมีอย่างละเอียดเช่น ที่พัก ร้านอาหาร และข้อมูลโดยทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่

นโยบายในการท่องเที่ยวต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับกองงานพัฒนาชุมชน ต้องเข้าไปส่งเสริมอาชีพ และในการพัฒนาต่าง ๆ โครงการอบรมทางงานพัฒนาชุมชนจะปฏิบัติอยู่เสมอสม่ำเสมอ ซึ่งมีในรูปแบบของโครงการต่าง ๆ เช่นโครงการผู้นำเยาวชนอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว โครงการประมาณปี พ.ศ. 2545 เป็นสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาการท่องเที่ยว ความห่วงใยสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้ในเบื้องต้น และปลูกจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนเป็นเจ้าบ้านที่ดี เป็นโครงการที่เริ่มปลูกจิตสำนึกให้เด็กก่อนในเรื่องของสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว ในส่วนของประชาชนทั่วไปเป็นการส่งเสริมในเรื่องของการประกอบอาชีพ ในหน้าที่รับผิดชอบของเทศบาลนครเชียงใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่มีโครงการสอนภาษาอังกฤษให้กับบรรดาจ้างเพื่อเป็นประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับผู้ที่มีความต้องการให้บริการกับนักท่องเที่ยว

โครงการต่าง ๆ ที่อยู่ในแผนของเทศบาลนครเชียงใหม่ จะได้รับการดำเนินงานและมอบหมายงานจากกองวิชาการและแผนงาน ในแต่ละหน่วยงานต้องทำโครงการที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จเท่านั้น

จากสถิติของเทศบาลนครเชียงใหม่คาดการณ์ว่า มีการลดตัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเนื่องมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนมากและมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบันเฉลี่ยต่อวันมีนักท่องเที่ยววันละ 60 คน โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลจะมีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก หน่วยงานทำสถิติเพื่อให้ทราบถึงงบประมาณในการใช้จ่ายภายในองค์กร เช่นการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่จะใช้แจกกับนักท่องเที่ยวที่มาติดต่อกับหน่วยงาน

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลจากคุณปนัดดา บรรเลง หัวหน้างานวิจัยและประเมินผล จากหน่วยงานวิเคราะห์และวางแผนงานของเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงแผนในการพัฒนาต่าง ๆ ที่ทางเทศบาลได้จัดทำในรูปของโครงการต่าง ๆ ภายในหน่วยงานเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยรวมของแผนในการพัฒนาปี พ.ศ. 2540 – 2544 เป็นแผนในการกระจายอำนาจในส่วนรวม สำหรับแผนพัฒนาในปี พ.ศ. 2545 – 2549 เป็นแผนพัฒนาโดยภาพรวมซึ่งเป็นแผนพัฒนาที่ต่อเนื่องมาจากแผนพัฒนาที่ได้จัดทำขึ้นในช่วงปีที่ผ่านมา แต่แผนพัฒนานี้ค่อนข้างจะเน้นในเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นสำคัญเนื่องมาจากการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถนำเงินรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง แต่จะเน้นในเรื่องของสิ่งแวดล้อมของแม่น้ำปิง ซึ่งเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง เช่นโครงการในการดูแลสภาพโดยทั่วไปและภูมิทัศน์สองฝั่งแม่น้ำปิง โครงการปรับสภาพภูมิทัศน์ของเทศบาลนครเชียงใหม่ และโครงการกักตุนน้ำเพื่อแผ่นดินตามพระราชดำริ การดูแลเรื่องน้ำจากแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่ไหลลงสู่แม่น้ำปิง เช่นการพัฒนาคุณภาพน้ำคลองแม่ข่า การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางในการท่องเที่ยวทางแม่น้ำปิงที่ต่อเนื่องมาจากการทำเส้นทางเดินเลียบริมแม่น้ำปิงที่อยู่ในโครงการของเทศบาลนครเชียงใหม่ นอกจากนั้นแล้วยังดูแลในเรื่องของการบุกรุกที่ริมฝั่งแม่น้ำปิงและการปล่อยน้ำเสียและขยะจากผู้ประกอบการร้านอาหาร โรงแรมที่พักอาศัยที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิงด้วย นอกจากนี้แล้วโครงการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวโดยตรงก็คือ โครงการทำเทียบเรือเพื่อใช้ในการท่องเที่ยวทางเรือ และจากการคาดการณ์ในอนาคตถ้าธุรกิจนี้ประสบความสำเร็จก็จะมีผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้นต้องมีมาตรการในการรองรับ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็นจุดท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ปัญหาในเรื่องของการพัฒนาคือในเรื่อง ของงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด และการขาดความเชื่อมโยงของอำนาจในการบริหาร ดูแล และขอบเขตของแต่ละหน่วยงานมีอย่างจำกัด การมีช่องว่างของกฎหมายในแต่ละหน่วยงานที่ไม่มีการทำงานที่ประสานกันเพื่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลในโครงการที่ได้จัดทำขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่

4) นายอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ท่านนายอำเภอได้กล่าวถึงความสำคัญของแม่น้ำปิง ว่าแม่น้ำปิงเป็นสิ่งคู่กับเมืองเชียงใหม่เหมือนคอกยสุเทพ เหมือนคอกยอินทนนท์ แต่ไม่ได้รับความนิยมาท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อเป็นเช่นนี้ควรที่จะทำอย่างไร ที่จะให้น้ำปิงเป็นสิ่งคู่กับเมืองเชียงใหม่และให้นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเชียงใหม่แล้วให้นักถึงแม่น้ำปิงและมาเที่ยวที่แม่น้ำปิง มีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นองค์ประกอบในการพัฒนาแม่น้ำปิงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีปัจจัยแตกต่างกันไปใน

แต่ละท้องที่ ตามสถานที่ท่องเที่ยวทางน้ำในจังหวัดต่าง ๆ ที่มีบริการอยู่ในปัจจุบันต่างมีจุดดึงดูดใจ และองค์ประกอบในการพัฒนาแตกต่างกันของแต่ละท้องที่

นโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งจังหวัดเชียงใหม่ ปัญหาของแม่น้ำปิงในปัจจุบันคือ ขาดศักยภาพและความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวภายใน จังหวัดเชียงใหม่ นอกเหนือจากลักษณะทางกายภาพของแม่น้ำปิงที่เป็นปัญหาสำคัญในทุกวันนี้ ยังรวมถึงประชาชนในท้องถิ่น ปัญหาใหญ่ที่สุดคือปัญหาการบุกรุกปลูกสร้างโรงเรือนรุกล้ำลงใน แม่น้ำปิง ทำให้สองฝั่งแม่น้ำปิงดูไม่สวยงาม ไม่เหมาะแก่การมาท่องเที่ยว ปัญหาขยะและน้ำเสียที่ ทิ้งสู่แม่น้ำปิง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของแม่น้ำ ปริมาณน้ำในแม่น้ำปิงที่มีปริมาณน้อยใน ช่วงหน้าแล้งและต้นฝน แต่มีปริมาณน้ำมากเกินไปในช่วงหน้าน้ำ ปัญหาของน้ำที่มีน้อยและน้ำ ที่มีมากเกินไป เกิดจากปัญหาของการตัดไม้ทำลายป่า ทำให้การกักเก็บน้ำไม่สมดุลกัน และบุกรุก พื้นที่ของแม่น้ำก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหานี้ด้วย

ในพื้นที่ทางตอนล่างจากท่าเรือวัดชัยมงคล มีฝายกั้นน้ำ คือฝายพญาคำ วัดอุปพระสงฆ์ ในการสร้างฝายเพื่อนำน้ำไปใช้ในการเกษตรในพื้นที่ทางตอนใต้ของเชียงใหม่ คือ ในอำเภอสารภี กลุ่มรักษ์แม่น้ำปิงมีความคิดเห็นว่าน่าจะสร้างฝายพญาคำสูงขึ้นอีกประมาณ 20 - 40 เซนติเมตร เพื่อทดน้ำในเขตเมืองที่เหนือฝายขึ้นมา และใช้ในการท่องเที่ยวทางเรือให้มีปริมาณน้ำมากขึ้น น้ำที่ จะใช้ในการเกษตรไม่มีผลกระทบ อาจจะมีผลบ้างเพราะน้ำอาจเข้าลำเหมืองมากขึ้น ที่เคยทำการ สสำรวจในชั้นต้นพบว่าสามารถแก้ไขปัญหาก็ สมัยท่านผู้ว่าประวิทย์ ศรีโสภณ ท่านนายอำเภอ เคยเสนอเรื่องนี้ไปยังกรมชลประทาน ถ้ายกฝายขึ้นได้ตามความเหมาะสมตามที่ได้ทำการสำรวจ วิเคราะห์ จากนั้นนักวิชาการก็จะเกิดประโยชน์ทั้งในการเกษตรและการท่องเที่ยว ปัจจุบันเรือท่องเที่ยวเท่าที่มีในแม่น้ำปิงเป็นเรือขนาดเล็กถ้าเป็นเรือขนาดกลางที่จุได้ 40 - 70 คน กินน้ำลึกไม่ถึง เมตร ประมาณ 80 เซนติเมตร ถ้ายกระดับน้ำได้อีก 30 เซนติเมตร เรือใหญ่ก็จะแล่นไปได้ถึง สันผีเสื้อ

ในปี พ.ศ. 2542-2543 ทางอำเภอได้ทำโครงการท่าเรือที่ตลาดน้ำท่าหลุกซึ่งเป็นโครงการ ที่ร่วมมือกันของหน่วยงานของรัฐเพื่อเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวและการกระจายรายได้สู่ชนบท ทำเป็นศูนย์สินค้าพื้นเมืองกิจกรรมของชาวบ้าน เป็นท่าขึ้นเรือของนักท่องเที่ยว พื้นที่ที่สร้างไว้ ค่อนข้างสวยงาม มีลานแสดง มีลานแสดงสินค้า มีสวนสมุนไพร งบประมาณจากกองทุนกระจาย สู่ภูมิภาค โดยแต่เดิมพื้นที่ตลาดน้ำบ้านท่าหลุก เป็นที่ทิ้งขยะเก่าของชุมชน เป็นท่าทรายเก่า มีการ บุกปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนลงไปแม่น้ำ จึงได้แก้ไขปัญหามาโดยการนำพื้นที่มาทำให้เกิด ประโยชน์ต่อส่วนรวม

วัตถุประสงค์ของโครงการแรกเริ่มคือการสร้างตลาดน้ำวัดท่าหลุกให้เป็นท่าเรือเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง ถ้านั่งเรือท่องเที่ยวแล้วมีจุดขึ้นเรือที่นาสนใจ มีตลาดสินค้าพื้นเมืองของกลุ่มแม่บ้าน ส่งเสริมรายได้ของกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มแม่บ้าน สามารถซื้อสินค้าพื้นเมือง และสามารถทำรายการทัวร์ต่อโดยรถทัวร์ซึ่งไม่ต้องนั่งเรือกลับ เดินทางไปจุดที่ 2 และ 3 ค่อยไปก็จะเป็นการท่องเที่ยวที่ครบวงจร ในคำบถนั้น ถ้าเป็นรายการท่องเที่ยวในช่วงเวลาเย็นก็จะมีการจัดแสดงศิลปพื้นบ้านหรือการฟ้อนรำและเลี้ยงขันโดก รูปแบบตลาดน้ำวัดท่าหลุกแตกต่างจากตลาดน้ำที่มีอยู่ในประเทศไทย ไม่มีเรือพายในแม่น้ำขายสินค้า มีตลาดสินค้าพื้นเมืองของกลุ่มแม่บ้าน ของกลุ่มเกษตรกร ส่วนที่สอง คือส่วนของสวนสมุนไพร เนื่องจากในสมัยก่อนแม่น้ำปิงในเวลาหน้าน้ำมีปริมาณน้ำมาก แต่ในช่วงหน้าแล้งในระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน น้ำน้อยก็จะเกิดหาดที่ว่างในแม่น้ำปิง ประชากรที่อยู่สองฝั่งแม่น้ำปิงสามารถใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรม เมื่อถึงหน้าน้ำก็กลับขึ้นมาบนฝั่งโดยไม่ได้อึดครองกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ใช้ประโยชน์ ในบางช่วงเวลาเท่านั้น ในโครงการตลาดน้ำวัดท่าหลุก แบ่งพื้นที่บางส่วนของตลาดในการปลูกผักปลูกพืชผักสวนครัวพื้นบ้าน มีนาข้าว มีบ่อเลี้ยงปลาสาธิต นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมก็จะได้เห็นพืชพื้นบ้าน การดำรงชีวิตของประชากรที่อยู่อาศัยริมฝั่งแม่น้ำปิง ในตลาดน้ำก็ได้แบ่งพื้นที่ในการจำหน่ายสินค้าพื้นบ้าน ไว้สำหรับการแสดงพื้นบ้านของกลุ่มแม่บ้าน กิจกรรมของกลุ่มแพทย์แผนโบราณ หรือกลุ่มหมอเมือง นวดแผนโบราณ สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมแล้วต้องการนวดคลายเส้นจากการท่องเที่ยว นอกจากนั้นยังมีโครงการที่จะจัดทำหูก (ระหัดควีน้ำ) ขนาดใหญ่ไว้ให้น้ำให้นักท่องเที่ยวได้ดู หลังจากที่ได้ดำเนินโครงการแล้วก็ไม่มียกนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมเนื่องมาจากปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาในเรื่องของการจัดการและความคิดเห็นในการพัฒนาที่แตกต่างกันของผู้ที่ดูแลทั้งฝ่ายรัฐบาลและประชาชนในท้องถิ่น โดยอำนาจในการดูแลขึ้นอยู่กับองค์การท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ถ้านั้น ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มต่างๆ ในตำบล ที่ตลาดน้ำไม่ประสบความสำเร็จเนื่องมาจากการขาดการจัดการที่ดี และการขาดการประสานงานที่ดีต่อกันในระหว่างหน่วยงาน

แนวคิดของตลาดน้ำที่วัดท่าหลุก กับบ้านชาวนาของผู้ประกอบธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิง เป็นแนวคิดเดียวกัน เป็นการคิดร่วมกันเป็นการแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวเนื่องจากมีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่หลากหลาย บางกลุ่มอยากท่องเที่ยวโดยไม่ต้องซื้ออะไรเลย ต้องการเที่ยวชมธรรมชาติและไม้พื้นบ้านก็เลือกเดินทางท่องเที่ยวที่บ้านชาวนา แต่กลุ่มที่ต้องการซื้อหาของฝากของพื้นบ้านหรือต้องการใช้กิจกรรมที่เกิดจากประชาชนในท้องถิ่นก็เลือกเดินทางไปยังตลาดน้ำวัดท่าหลุก กิจกรรมที่มีต้องร่วมมือกัน ลักษณะของกิจการต้องเป็นกิจกรรมที่รวมอยู่ในพื้นที่เดียวกัน หรือที่เรียกว่า One Stop Service

ในปัจจุบันนี้อำนาจของอำเภอของนายอำเภอไม่สามารถบริหารจัดการสิ่งต่าง ๆ ได้ เพราะต้องมีการถ่ายโอนอำนาจให้กับองค์กรท้องถิ่น แต่นโยบายของอำเภอเป็นส่วนช่วยสนับสนุน ส่งเสริมในเรื่องของการท่องเที่ยว มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ความเรียบร้อย หน้าที่บางอย่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือ ถ้ามีการดำเนินธุรกิจเรือท่องเที่ยวมากขึ้นจะเป็น ผลดี ในการพัฒนาศักยภาพของแม่น้ำปิง สองฝั่งแม่น้ำปิงจะมีความสวยงาม ไม่มีบุกรุกพื้นที่ริมฝั่ง แม่น้ำ ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการชมความสวยงาม ความเป็นธรรมชาติ ของแม่น้ำปิง ปริมาณนักท่องเที่ยวก็จะเพิ่มขึ้น เมื่อแม่น้ำปิงมีศักยภาพพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว การรวมอยู่ในรายการทัวร์ของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเชียงใหม่ก็สามารถทำได้ ถ้ามีผู้ประกอบการ เพิ่มขึ้นต้องอยู่ในขั้นตอนของการควบคุมดูแล ในเรื่องของคุณภาพและมาตรฐานในการให้บริการ

ปัญหาที่สำคัญในการจัดการคือเรื่องของกฎหมายต่าง ๆ ในหน่วยงานที่มีอำนาจ ต่าง ไม่ได้มีการประสานงานกันก่อให้เกิดช่องว่างของกฎหมายไม่สามารถควบคุมดูแลปัญหาที่เกิดขึ้น ได้จึงควรมีการร่วมมือกันเพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น นอกเหนือจากนั้นคือ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

การมีส่วนร่วมและการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นให้ความร่วมมือดีมากจะมีเพียงบางกลุ่มเท่านั้นที่มีปัญหา ในการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน ในท้องถิ่นนอกจากสร้างในเรื่องของการณรงค์ในการรักษาความสะอาดแล้ว ต้องมีการสร้างความรู้สึกหวงแหนในแม่น้ำปิงในสิ่งแวดล้อมตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิง สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองทุกคนต้องให้ความเคารพในกฎหมายและให้ความร่วมมือในการพัฒนาโดยรวม

การดำเนินงานของธุรกิจเรือล่องแม่น้ำปิงในปัจจุบันยังมีอุปสรรคในการจัดการ ประชาสัมพันธ์ ที่มีผลโดยตรงต่อการประกอบธุรกิจ ในการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง ไม่ได้ รับการร้องเรียนหรือมีการกระทำที่เสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือประชากรที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิง

ถ้ามีการจราจรทางเรือในช่วงเวลาเร่งด่วน ต้องขึ้นอยู่กับความปลอดภัยในการให้บริการ ควรมีความสะดวกสบาย ต้องมีความปลอดภัยสูง เมื่อมีการจัดการที่ดี ก็เหมาะสมจะเป็น ทางเลือกในการหลีกเลี่ยงการจราจรที่ติดขัดในช่วงเวลาเร่งด่วนบริเวณ โครงการได้เป็นอย่างดี

5) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานการปกครองของท้องถิ่น โดยการกระจาย อำนาจจากการปกครองส่วนกลางสู่การปกครองท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่ามเป็นหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่ในเขตตำบลฟ้าฮ่าม โดยหน้าที่หลัก ขององค์การบริหารส่วนตำบลจะดูแลในเรื่องของการปกครองท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สภาพทาง

สังคม และสาธารณูปโภคพื้นฐาน ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตำบลฟ้าฮ่าม

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันที่มีการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นอุตสาหกรรมหลักที่นำรายได้สู่ประเทศไทย จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจที่ทุกหน่วยงานทั้งจากหน่วยงานส่วนกลางกระจายสู่หน่วยงานในภูมิภาค องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่ามจึงได้มีนโยบายในการดำเนินงานนอกเหนือจากการพัฒนาในส่วนของการปกครอง โดยการนำนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเริ่มมีโครงการในการพัฒนาการท่องเที่ยวมาเป็นระยะเวลาเพียง 1 ปี

นโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม เป็นการพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรที่มีในพื้นที่ โดยมีโครงการพัฒนาพื้นที่ว่างสาธารณะประโยชน์ บริเวณสะพานป่าคัน - วัดชะขาว มีพื้นที่ประมาณ 19 ไร่ ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินการรังวัดพื้นที่เพื่อปรับให้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นใช้ร่วมกัน โดยการดำเนินการปรับสภาพภูมิทัศน์ในเส้นทางตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิงเพื่อให้เกิดความสวยงาม ความกว้างของพื้นที่ในการจัดทำเป็นพื้นที่สาธารณะจากแม่น้ำถึงพื้นที่อยู่อาศัยของประชากรในท้องถิ่นมีพื้นที่ไม่เท่ากันแล้วแต่สภาพของพื้นที่ทั้งออก ทางองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่ามได้ดำเนินการขออนุญาตงบประมาณจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ ในปี 2545 ได้งบประมาณจำนวน 20 ล้านบาท ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการจัดสรรงบประมาณปีละ 300,000 - 400,000 บาท เพื่อเป็นงบประมาณในการพัฒนา และเริ่มดำเนินงานในบางส่วนแต่ทั้งนี้ต้องมีพื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ชัดเจนก่อน อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่ามก็ประสบกับปัญหาค่อนข้างมากเนื่องจากเจ้าของพื้นที่เดิมไม่อนุญาตให้มีการจัดการพื้นที่สาธารณะประโยชน์จึงอยู่ในระหว่างของการดำเนินงานเพียงบางส่วน ต่อไปในอนาคตพื้นที่ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้มีประมาณ 10 ไร่ จะดำเนินการจัดทำเป็นสวนเกษตรธรรมชาติ รวมถึงพื้นที่ปลูกผักดั้งเดิมของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งจะอนุรักษ์ไว้ในสวนเกษตรธรรมชาติ มีพื้นที่ทางเดินในสวนเกษตรธรรมชาติและมีเส้นทางจักรยานในการออกกำลังกาย พื้นที่บางส่วนพัฒนาให้เป็นสนามเด็กเล่น และสถานกีฬา และมีโครงการพัฒนาพื้นที่เป็นท่าเรือให้นักท่องเที่ยวได้ขึ้นมาท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต รวมถึงการได้รับความร่วมมือจากโครงการปล่อยปลาจากกรมประมง โดยจะดำเนินการกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตหวงห้ามในการจับปลาและสัตว์น้ำเพื่อให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในพื้นที่ของตำบลต่อไป

5) องค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานการปกครองของท้องถิ่น โดยการกระจายอำนาจจากการปกครองส่วนกลางสู่การปกครองท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อเป็นหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่ในเขตตำบลสันผีเสื้อ โดยหน้าที่หลักขององค์การบริหารส่วนตำบลจะดูแลในเรื่องของการปกครองท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม และสาธารณูปโภคพื้นฐาน ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตำบลสันผีเสื้อ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันที่มีการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นอุตสาหกรรมหลักที่นำรายได้สู่ประเทศไทย จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจที่ทุกหน่วยงานทั้งจากหน่วยงานส่วนกลางกระจายสู่หน่วยงานในภูมิภาค องค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อจึงได้มีนโยบายในการดำเนินงานนอกเหนือจากการพัฒนาในส่วนของการปกครอง โดยการนำนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือตลาดน้ำที่วัดท่าหลุก ขณะนี้กำลังมีการปรับปรุงในเรื่องของระบบบริหารและระบบการทำงานของคณะกรรมการบริหารของตลาดน้ำ มีกำหนดเป็นประธานกรรมการบริหาร ส่วนสมาชิกประกอบไปด้วยผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งแต่เดิมในตลาดน้ำมีกลุ่มหมอมือง จัดทำพวงกุญแจสมุนไพร และกลุ่มผู้สูงอายุให้บริการนวดแผนโบราณ องค์การบริหารส่วนตำบล อดหนุนทุนหมุนเวียนการจัดทำอุปกรณ์ก่อสร้าง ค้ำบำรุงสถานที่การต่อเติม ทำห้องอบสมุนไพร ให้กลุ่มแม่บ้านทำร้านค้าชุมชน และทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อในการที่จะนำนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าชาวต่างประเทศจากในตัวเมือง ที่มาใช้บริการเรือล่องแม่น้ำปิง ในช่วงแรกของโครงการได้รับความสนใจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ปัจจุบันไม่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ขณะนี้ได้พยายามให้มีการพัฒนาความพร้อมที่จะรับนักท่องเที่ยวแต่มีปัญหาละเลยอุปสรรค ในเรื่องของความคิดเห็นในการพัฒนาที่แตกต่างกันของคณะกรรมการตลาดน้ำและหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งไม่สามารถหาข้อสรุปได้จึงไม่สามารถดำเนินงานพัฒนาตลาดน้ำท่าหลุกได้ตามโครงการที่วางไว้

ในระยะแรกองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อมีโครงการจะให้ตลาดน้ำวัดท่าหลุกเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวแต่เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการจึงเปลี่ยนโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่การรับฝัดชอบไปสู่พื้นที่อื่น เป็นพื้นที่สาธารณะฝัดแม่น้ำปิงมีพื้นที่ประมาณ 40 ไร่ ซึ่งสามารถควบคุมดูแลพื้นที่ได้อย่างเต็มรูปแบบ

องค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อได้ดำเนินการเสนอโครงการคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ริมแม่น้ำปิงที่อยู่ภายใต้การดูแล ในการดำเนินโครงการจะของบประมาณไปที่กระทรวงวิทย์ฯ ประมาณ 15 ล้านบาท ซึ่งโครงการนี้จะเป็นการร่วมกันดำเนินการระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลป่าฮ่อม สันผีเสื้อ คอนแก้ว และเหมืองแก้ว โดยในโครงการจะจัดทำเป็นศูนย์กีฬาประจำตำบล สวนสาธารณะ และศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นที่ผลิตขึ้นในชุมชน เช่นหมอมือเมือง ยาสมุนไพรและบ้านพักของนักท่องเที่ยว(Homestay)

นโยบายที่ใช้ในการดำเนินโครงการจะเน้นเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการพัฒนาทรัพยากรในท้องถิ่นที่เป็นจุดดึงดูดใจ คือเส้นทางตลอดสองฝั่งแม่น้ำปิง มีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ภายในตำบลรวมถึงริมฝั่งแม่น้ำปิง การดูแลและปลูกต้นไม้สองข้างทางถนนสายสันผีเสื้อ ดูแลในเรื่องของความสะอาดของแม่น้ำปิงออกตรวจตราการทิ้งขยะของประชากรที่มีที่อยู่อาศัยริมฝั่งแม่น้ำปิงอย่างสม่ำเสมอและในช่วงเทศกาล งานประเพณีต่าง ๆ ของจังหวัดทางหน่วยงานก็จะมีการนำเสนอวิถีชีวิตและประเพณีของประชาชนในท้องถิ่น เช่นการฟ้อนรำ การเล่นเครื่องดนตรี กลองปู่เจ เป็นต้น พร้อมทั้งยังได้มีการดำเนินการติดต่อประชาสัมพันธ์ไปยังบริษัททัวร์และหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อมีการจัดนำเสนอกิจกรรมต่าง ๆ ภายในพื้นที่ นำเสนองานฝีมือของท้องถิ่นก็มีในรูปแบบของผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้าน มีโครงการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์แม่น้ำปิงและประเพณีวัฒนธรรมต่าง ๆ สำหรับเด็กและเยาวชน

โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมู่ 3 บ้านท่าร้องจี๋ควาย อยู่ภายใต้การดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่ยากจนที่สุดในตำบล ต้องการให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจของประชาชนให้ดีขึ้น มีโครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แม่น้ำปิงให้กับประชาชนในท้องถิ่น สำหรับการพัฒนาในพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำปิงของหน่วยงานคือการนำเอาพื้นที่ริมแม่น้ำปิงจัดทำให้เป็นพื้นที่สาธารณะของประชาชนใช้กันโดยส่วนรวม โครงการการให้ข้อมูลแก่ประชาชนในท้องถิ่นเรื่องการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการประชาสัมพันธ์ ข้อเสนอแนะและบทลงโทษที่เด่นชัด

การท่องเที่ยวทางเรือมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ก่อเกิดรายได้กับพื้นที่และประชาชนในท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับท้องถิ่นคิดว่าท้องถิ่นจะสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาจับจ่ายใช้สอยได้หรือไม่ มีนักท่องเที่ยวมาติดต่อขอเดินทางท่องเที่ยวทางเรือในหน่วยงานของการท่องเที่ยวทางเรือและมีการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการท่องเที่ยวทางเรือและมีการประชาสัมพันธ์โดยการให้ข้อมูลของการท่องเที่ยวทางเรือล่องแม่น้ำปิง

การประชาสัมพันธ์ในงานของท้องถิ่นจะมีการประชาสัมพันธ์โดยผ่านทางสื่อวิทยุและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มีโครงการที่จะเลี้ยงปลาให้อยู่ในบริเวณองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ

ลักษณะเหมือนกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นและให้นักท่องเที่ยวมาให้อาหารปลา เริ่มแรกของโครงการจะเลี้ยงปลาในกระชังก่อน 3 เดือนแล้วปล่อยปลาให้อยู่ภายในบริเวณท้องค้การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อได้จัดไว้ ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมแล้วไม่พบว่ามีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมแต่จะมีผลกับการเดินเรือ ซึ่งต้องมีการควบคุมและจำกัดการเดินเรือท่องเที่ยว นอกจากนั้นต้องมีมาตรการในการดูแลในการห้ามจับสัตว์น้ำที่อยู่ในบริเวณสงวน โดยจะให้กลุ่มผู้สูงอายุเป็นผู้รับผิดชอบดูแล

ปัจจุบันมีโครงการจะใช้พื้นที่ของตลาดน้ำเดิมเป็นที่จัดการฝึกอบรม/สัมมนา เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการใช้พื้นที่ในความดูแลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด แต่ต้องพิจารณาว่าแผนพัฒนาการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาไปควบคู่กันหรือไม่ ทั้งโครงการตลาดน้ำท่าหลุกและพื้นที่โครงการใหม่ในหมู่ที่ 3 แผนในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้จัดทำขึ้น อันดับแรก คือปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ขยะ มลพิษทางน้ำ ที่เกิดจากเรือ เพราะจะมีโครงการจัดทำท่าเรือขนาดใหญ่ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เช่นคราบน้ำมัน ขยะที่เกิดจากการท่องเที่ยว โดยต้องมีการตรวจสอบในความเป็นไปได้ในการจัดการว่าสามารถจะทำได้หรือไม่ ซึ่งอยู่ในแผนที่ร่างไว้เพื่อจัดทำเป็นโครงการต่อไปและปัญหาที่เกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นถึงการยอมรับโครงการหรือไม่โดยการทำประชาพิจารณ์ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นเองเป็นสำคัญ

ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำปิงต้องอยู่ภายใต้การดูแลของกรมเจ้าท่า ทั้งนี้ในการอนุรักษ์ดูแลแม่น้ำปิงต้องได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงานที่เข้ามาดูแล ต้องร่วมมือกันหรือเมื่อมีการถ่ายโอนอำนาจมาที่หน่วยงานเดียวในการดำเนินงานจะต้องมีการกำหนดอย่างชัดเจนเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และระเบียบกฎหมายต้องระบุอย่างชัดเจน เพื่อให้โครงการต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพอย่างที่สุด